

Anna Žigūre

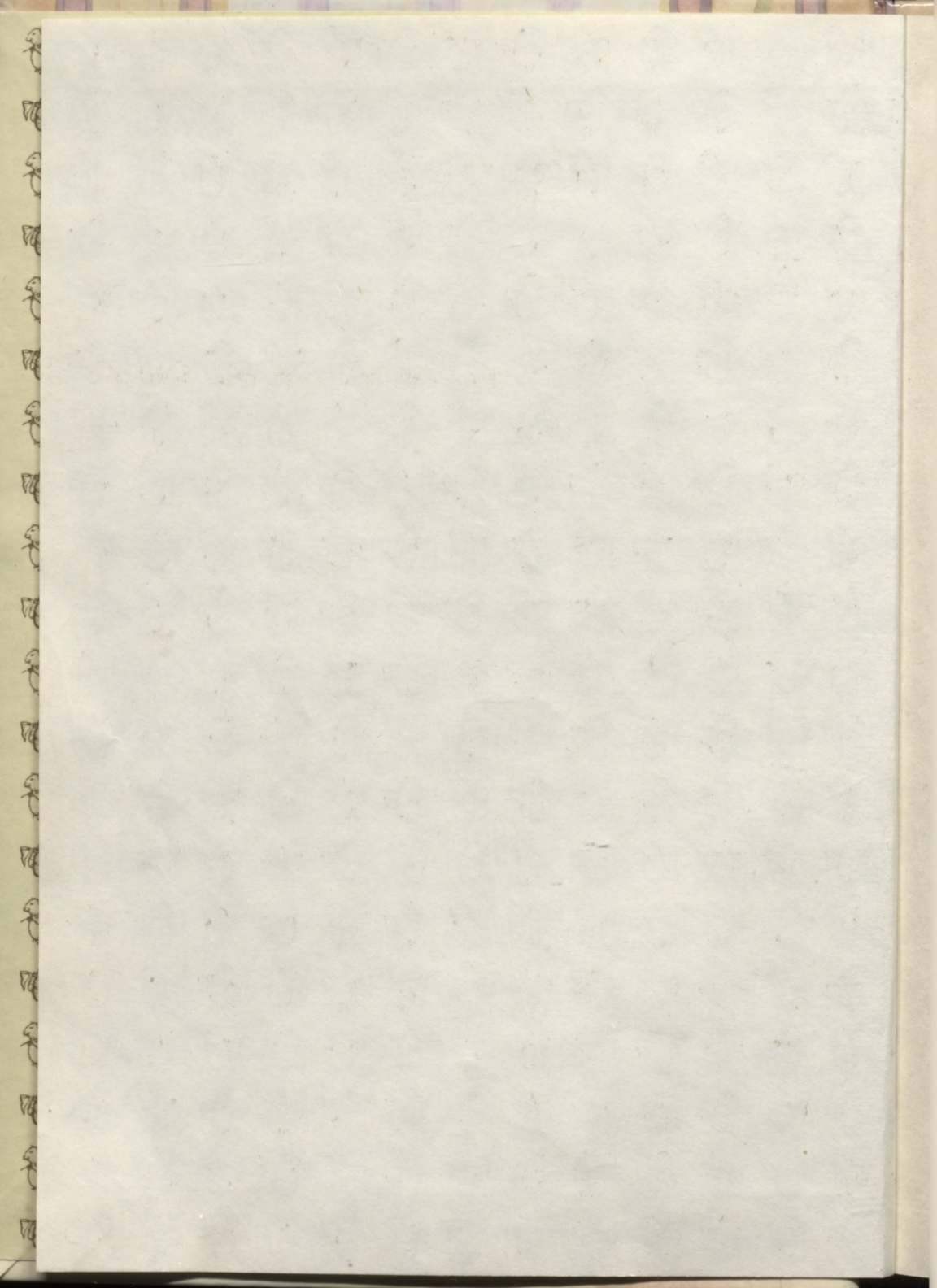
Ir laiks

jeb neparasts notikums ar cepurēm

J
L 2537

L
F
810

Anna Žigūre

Ir laiks

jeb neparasts notikums ar cepurēm

© VAGA 1997

ISBN 978-9949-1-11-0

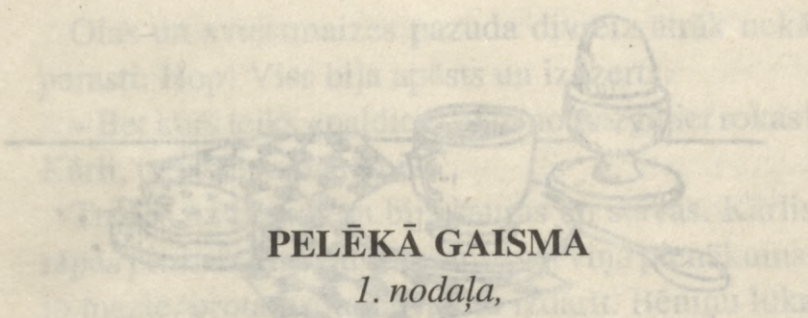
Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

~~95-4-998~~ 0306015369

Autores vāks un ilustrācijas
Grafiskais dizains – *Sergejs Davidovs*
Maketētājs – *Rolands Lāizāns*

ISBN 5-86574-133-0

© VAGA, 1994

PELĒKĀ GAISMA

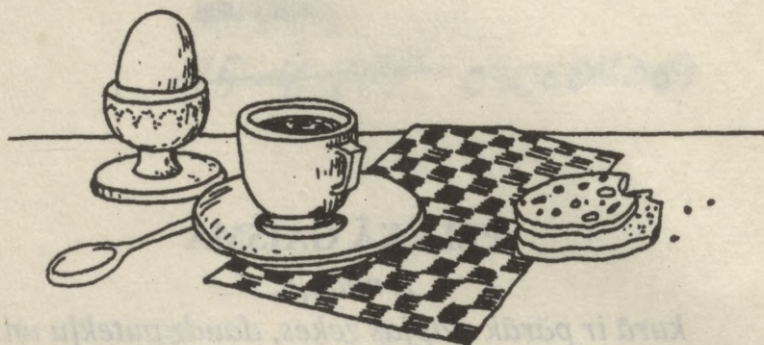
1. nodaļa,

*kurā ir pārāk slapjas zeķes, daudz putekļu un
kaste,
kuru nevajadzēja atvērt.*

Kārlis vēl nebija atvēris acis, bet jau zināja, ka šī būs ļoti nejauka un garlaicīga diena. Varēja dzirdēt, kā aiz loga klusi čabinās sīkas lietus lāsītes.

– Bēdīgi! – Kārlis pārvilka segu pāri galvai. – Ko gan varētu šodien tādu īpašu izdomāt? Ārā mamma mūs nelaidīs, tas nu ir skaidrs, manas zeķes ir vēl šausmīgi slapjas, ar tām varbūt vienīgi varētu ķert vārdes... Kā būtu, ja varētu šodien nemaz necelties, bet visu laiku gulēt, līdz pat svētdienai? Rīt droši vien nelīs – cieši ieritinājies, Kārlis pagriezās uz sienas pusi.

Arī Mārcis jau bija pamodies. Pamanījis, ka Kārlis grozās pa savu gultu, Mārcis nosvieda segu un piecēlās sēdus. Bums! Mārča mestā čība iekrita Martas gultā.

– Celieties taču visi augšā! – Bums! Otra čiba trāpīja Kārļa dibengalu. – Augšā!

– Beidz, Mārci, tāpat šodien nav ko darīt. Paskaties, līst. – Kārlis neapmierināti izrausās no gultas un sameklēja savas sandales.

– Ejam zoboties, domāsim pēc tam.

Kad visi trīs, glīti nomazgāti un saķemmēti, sēdēja pie brokastu galda, Kārlim radās IDEJA. – Mamm, kā tev liekas, vai nevajadzētu sakārtot bēniņus? Vecos žurnālus un avīzes, piemēram?

Mamma nocēla sildītāju no olām un ielēja tēju. Kāpēc gan ne, mamma prātoja – bēniņos nav pilnīgi nekā BĪSTAMA, un ja bērni izies ārā (un to viņi noteikti izdarīs), viņi būs galīgi slapji un netīri, bet bēniņos viņi kļūs tikai NETĪRI. Labi. – Kārli, ja tu vari apsolīt, ka jūs uzvedīsieties rātņi un nekādas muļķības nesastrādāsiet, jūs varat rāpties.

Olas un sviestmaizes pazuda divreiz ātrāk nekā parasti. Hop! Viss bija apēsts un izdzerts.

– Bet kurš teiks «paldies»? Un nomazgājiet rokas! Kārlī, tu atslēgu paņēmi?

Trepes uz bēniņiem bija šauras un stāvas. Kārlis rāpās pirmais, durvju slēgšana bija viņa pienākums, jo mazie, protams, to nevarētu izdarīt. Bēniņu lūka nebija ilgi kustināta, un nemaz tik viegli neslēdzās. Putekļi bija aizķepējuši visas spraugas, atslēgas caurumu un eņģes. No visa spēka ar pleciem atspiedies pret griestu lūku, Kārlis spieda. Un lūka padevās (starp mums runājot, Kārlim vienmēr viss padevās...).

Bēniņos bija tikai viens lodziņš, un pa to ieplūda nedaudz pelēka un **LOTI NOSLĒPUMAINA** gaisma.

– Tā, kārtībā! – Kārlis ierausās iekšā. – Mazie, rāpieties šurp! – Visi trīs, sadevušies rokās, bijīgi lūkojās apkārt. Bēniņi, protams, jau nav nekas **NEVESELĪGS** un **BĪSTAMS**, un bailes nejuta pat Marta. Tomēr **PIEDZĪVOJUMS** bēniņi ir, jo ne jau katru dienu te drīkst būt. Marta, piemēram, atcerējās tikai **VIENU** reizi, kad viņa te bija bijusi, un to pašu **KOPĀ AR MAMMU**, un tas jau īstenībā nemaz neskaitās.

– Ko mēs tagad darīsim? – Mārcis gribēja zināt.
– Kārlī, ko te bēniņos varētu sakārtot?

– Sakārtot mēs te nevaram neko. Bet mēs varam PĀRKĀRTOT! – Kārlis atklāja savu spožo ideju.
– Te mēs iekārtosim SAVU māju! Redziet, tur, tajā kaktā ir pilnīgi viss, kas mums vajadzīgs.

Bēniņu pašā tālākajā kaktā, kaudzē samesti, biezas putekļu kārtas pārklāti, gulēja visdažādākie priekšmeti. No tiem PATIEŠĀM varēja iekārtot veselu māju.

Vispirms vajadzēja visu pārrevidēt un izplānot. Kārlis, kā jau lielākais, uzrāpās pašā kaudzes augšā un padeva Mārcim lietu pēc lietas. Mārcis savukārt visu novietoja pārējos bēniņu stūros, sakāra uz mammas veļas auklām vai uz sienās iedzītajām naglām. Marta visu apstaigāja un mēģināja noslaucīt lielākos putekļus. Darbs, lai cik neticami tas neliktos, ātri gāja uz priekšu, un pavisam drīz Kārlis bija ticis līdz skapim, kas atradās stūrī pie pašas sienas.

– Mazie, nāciet palīgā! Mums jādabū tas dīvāns uz kājām. Mārci, velc aiz gala! Marta, tu vari pabāzt to koku no šīs puses? Viens, divi, TRĪS!!! BUM! BUM! – Dīvāns, daudz nepretojies, novēlās uz grīdas. Gaisā pacēlās neiedomājami daudz visdažādāko putekļu.

Putekļu bija tik daudz, ka neko, pilnīgi neko nevarēja redzēt, un kādu brīdi tumsā varēja dzirdēt tikai ilgu un pamatīgu šķaudīšanu.

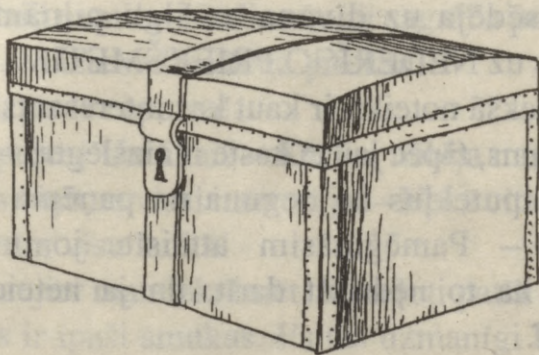
– Hā, tas mums izdevās LIELISKI! Marta, nāc šurp ar lupatu – klapēsīm dīvānu!

– Kārli, bet vai dīvānam nesāpēs? Ja mēs viņu klapēsīm?

– Ja tu viņu klapēsi, tad, protams, nesāpēs! Tev jau nav tik daudz spēka, lai kādu tā pa īstam izklapētu.

Mārcis piecēlās stāvus (šķaudīšanas laikā viņš bija novēlies uz grīdas, un šķaudot tā noguris, ka palicis sēžot, lai nedaudz atpūstos): – Mēs jau varam vispirms izmēģināt. Tu paklapē mani. Ja man nesāpēs, tad dīvānam arī nesāpēs, jo viņš ir LIELĀKS.

Marta šaubīdamās skatījās uz dīvānu: – Bet es taču klapēšu putekļus, un putekļiem noteikti sāpēs, jo viņi taču ir pavisam maziņi.

– Zini, ko? Marta, tu ar slapjo lupatu tikai NOSLAUKI, un mēs ar Mārci uzklāsim tiem putekļiem virsū kādu segu. Šeit bija daudz vecu segu.

Rosīgi ņudzēdami, visi trīs ar apbrīnojamu entuziasmu nesa un krāva, kārtoja un slaucīja, līdz ātri vien visas mantas bija sadalītas divās daļās – nevajadzīgajās un neinteresantajās, un VAJADZĪGAJĀS un INTERESANTAJĀS. Vajadzīgo un ĻOTI interesanto LIETU kaudzē bija gan vecs, salauzts televizors, gan atslēgu saišķis, virpota krēsla kāja, galda lampa bez vada, vērpijamā ratiņa ritenis, dažas dīvainas formas pudeles, vairāki saiņi ar vecām avīzēm, divi čemodāni ar drēbēm, un vēl, un vēl, un vēl...

Nevajadzīgo un neinteresanto lietu KAUDZĒ, lai gan par KAUDZI to īsti nevarēja saukt, vientuļi stāvēja liela aizslēgta kaste. Mārcis, Marta un Kārlis domīgi sēdēja uz dīvāna un ilgu pilnām acīm raudzījās uz NEDERĪGO PRIEKŠMETU.

– Tur iekšā noteikti ir kaut kas interesants!

– Protams, tāpēc jau tā kaste ir aizslēgta! – Kārlis notrausa putekļus no deguna un paņēma skrūvgriezni: – Pamēģināsim attaisīt, jo mamma neteica, ka to nedrīkst darīt, un ja neteica, tad DRĪKST.

Mazajiem šis arguments likās ĻOTI pārlicinošs. Mamma patiešām vienmēr pateica, KO nedrīkst darīt, un visu pārējo darīt drīkstēja. Kārlim bija pilnīga taisnība.

– Mārci, padod āmuru. Šite vajag drusku padauzīt, tad būs kārtībā.

Kārlis vairākas reizes uzsita pa skrūvgriezni, un skava čīkstēdama lēnām padevās. – Uzmanību! Es taisu VAĻĀ!

Visi aizturēja elpu, un, nenolaizdami acis no vāka, kuru Kārlis lēni cēla augšā, domāja vienu LIELO domu – kas būs šajā lādē.

Vāks bija vaļā. Kaste bija pilna ar kaut ko. Visiem trim tas bija skaidrs uzreiz. Pašā virspusē varēja saskatīt tikai pamatīgi nodzeltējušas papīra lapas. Marta paskatījās uz Kārli. Kārlis paskatījās uz Mārci. Mārcis, kā jau pats drosmīgākais, uzmanīgi nocēla pirmās lapas. Nekas nenotika. Zem tām bija vēl viena kārta papīra.

– Palaid mani! – Kārlis strauji sagrāba papīrus un norāva. Mazie noliecās uz priekšu.

– Hā, tās ir cepures!

– Cepures! Un tikai? – Kārliss nebija meitene, un cepures viņu ne visai interesēja: – Nekā cita tur nav? Krāmēsīm visu laukā!

– Atļaujiet man izkrāmēt. Man ļoti patīk cepures, un šitās ir īpaši smukas. Es tās uzmanīgi likšu, lai

nenosmērētu un nesaburzītu! – Marta par šo atradumu bija absolūtā sajūsmā: – Tagad mēs varēsim spēlēt PRINCESĒS!

– Krāmē vien savas cepures un nepļāpā. Nekādās princesēs ES nespēlēšu. Kovboju cepures tur nav?

– Bet kādas izskatās tās kovboju cepures?

– Nu, Mārci, tu redzi pats, kādas tās meitenes ir! Spēlēsim tik princesēs, ha! Lika pagaidīt!

– Kārli, izskaiti, lūdzu, cepures, es te visas izkrāmēju. – Marta priecīgi un apmierināti raudzījās uz papīra lapām, uz kurām pa visu grīdu bija izliktas visai dīvainās cepures. Dažas bija ar mākslīgajām puķēm, dažas ar spalvām un krāsainām lentītēm, bet dažas bija tādas, ka vispār nevarēja saprast, no kā tās gatavotas.

– Te ir sešpadsmit cepures. Vispār, nav slikti, dažas ir pat visai interesantas. Kura cepure tev, Mārci, vislabāk patīk?

Mārcis domīgi apskatīja izstādi. Viņam visas cepures patika vienlīdz labi. Varbūt tā ar zilajām spalvām? Spalvas bija ļoti ZILAS. Nē, šajā cepurē es noteikti izskatīšos pēc vecas sēnes, Mārcis nodomāja. Kuru lai izvēlas? Piepeši Mārcis ieraudzīja cepuri, kura, kā viņam likās, raudzījās tieši uz viņu. Nekāda īpašā cepure nebija. Pavisam

parastā brūnā krāsā, ne visai platām malām, nu tāda – it kā nekas īpašs, bet Mārcim likās, ka tieši šo cepuri viņam vajag NOTEIKTI.

– Ja nu noteikti kāda jāizvēlas, tad es ņemu šo te. – Savu izvēlēto cepuri Mārcis nolika uz krēsla sev aiz muguras:

– Kārli, un kura cepure tev patīk?

– Lai nu vispirms Marta izvēlas sev cepuri, mazākajiem priekšroka! – Kārlis klusītiņām pie sevis nosmējās. Tad nu gan svarīga lieta – cepure! Būtu vēl saldējums vai mašīnas, tad nu gan, bet tā...

– Kārli, bet vai DIVAS nedrīkst ņemt?

– Tad kad tev būs divas galvas, tad drīkstēs. Cik galvas, tik cepures, skaidrs, Marta? Citādi atkal visur viskautkas MĒTĀSIES.

Marta stāvēja pavisam mierīgi, tikai sandales purngals vilka grīdas putekļos un gružos visādas sarežģītas figūras.

– Es gribu šito! – Martas pirksts norādīja uz, Kārļaprāt, visbaismīgāko no visām cepurēm.

– Tad nu gan... Ar to tu izskatīsies kā divi putnubiedēkļi kopā!

– Nekas! Es ņemšu šo – VISSMUKĀKO! – Marta tiepās.

– Kārli, bet kuru cepuri ņemsi tu? Tev arī vajag kādu izvēlēties, citādi nebūs godīgi!

– Es??? Man taču pilnīgi vienalga. Šitās cepures mani neinteresē, es jau jums to teicu, – Kārlis nevērīgā un nedaudz sašutušā balsī norūca, bet viņa acis neuzkrītoši aplūkoja cepuri pēc cepures: – Ja nu jūs tik ļoti gribiet, nu... tad... labi, es ņemšu to! – un Kārlis norādīja uz melnu, dīvainas formas vīriešu cepuri ar rūtainu lenti.

– Tā, cepures sadalījām, ko mēs tagad darīsim?

– Jāpadomā! Vai te kaut kur nebija spogulis?

Visi trīs paņēma katrs savu cepuri, uzlika galvā un... PAZUDA!

Pa bēniņu logu joprojām bija redzamas apmākušās debesis, un pustumsā vēl aizvien rēgojās atvērtā kaste, uz grīdas izliktās cepures un viss pārējais. Nebija tikai Martas, Mārča un Kārļa.

VIESI

2. nodaļa,

*kurā iepazīstas, dzer tēju
un daudz runā par laiku.*

– Ei, kas noticis? – Mārcis pēkšņi sajūtās kaut kā ne tā, KAUT KAS bija izmainījies. Mārcis paskatījās uz māsu. Marta arī nebija mainījusies. Nu nemaz. Bet kas tad?

– Paklau, Mārci, kaut kas nav kārtībā! Tu nezini, kur mēs atrodamies? – Kārļa balsī varēja saklausīt zināmu nedrošību un pat bailes. Mārcim vismaz tā likās. Viņš paraudzījās apkārt.

– Kaut kādi milzīgi koki... Pāskat, akmeņi un... Paklau, viss te ir tāds, nu, LIELS!

– Mārci, es SAPRATU! Mēs esam kļuvuši MAZI! – un Marta sāka raudāt.

– Tu ko, Marta!

– Paskaties pats! Redzi, šitā ir krēsla kāja! Nevis stabs. Paskaties vien uz augšu!

Kārlis un Mārcis atgāza galvas un paraudzījās uz

griestiem. Tur, kur kādreiz, pavisam tuvu, bija jumta sijas, tagad rēgojās ieplīsušais krēsla polsterējums. Ja situācija nebūtu tik baismīga, varētu pat smieties, jo krēsls no APAKŠAS izskatījās visai smieklīgs.

Mārcis domīgi apsēdās: – Ko mēs tagad darīsim?

– Bet kā tas varēja notikt? Ka mēs tā samazinājāmies? – Pag, tas bija... šitās cepures! Varbūt, ja mēs tās noņemsim, tad...

Visi trīs uzreiz norāva cepures un nosvieda uz grīdas. Visapkārt esošās LIELĀS cepures un šīs trīs... Lielās cepures kā bija, tā palika lielas.

– Tas, laikam, nelīdzēs. KAUT KAS ir noticis. Un mēs te nevaram neko mainīt. Jāizlemj, ko mēs tagad darīsim.

– Bet ko teiks MAMMA? Un tētis? Par to jūs esat padomājuši? – Marta vēl joprojām šņukstēja. Asaras uz noputējušajiem vaigiem bija atstājušas divas gaišas strīpas.

– Jā, mammai mēs rādīties nevaram. Bet ja te, bēniņos, varēja notikt kaut kas tāds, tad NOTEIKTI varētu notikt arī pretējais, vajag tikai atrast. Es domāju, ka Marta varētu izbeigt raudāšanu, jo TAS nekādi nevar mums palīdzēt. Mēs varētu visu te pārmeklēt, un gan jau kaut kas atradīsies.

– Vajadzētu sākt ar skapi, to mēs vēl nepaguvām

izpētīt, – Mārcis atcerējās. – Lai vai kā, DARĪT ir LABĀK nekā nedarīt.

Nokļūt līdz skapim nemaz nenācās viegli. Visi tie sīkumi, kuri mētājās pa grīdu, un kurus Kārlis vispār nekad nebūtu pamanījis, tagad ļoti traucēja un sarežģīja pārvietošanos. Viss bija kļuvis tik liels! Mārcis un Marta, rokās sadevušies, soli pa solim klunkuroja uz priekšu, aizdomīgi pētīdami apkārtni. Arī Kārlis nejutās īsti labi, jo visas SPOŽĀS IDEJAS bija viņu pametušas vienu.

Te piepeši visi trīs izdzirda patīkamu balsi: – Sveicināti! Kāds prieks jūs redzēt! Jūs nākat tieši laikā, laipni lūdzu!

Skapja apakšējā nodalījuma durvis bija pavērtas, un tajās bērni ieraudzīja kādu stāvam.

– Lūdzu, nemaz nekautrējieties, es patiešām ļoti priecājos jūs redzēt. Nāciet iekšā.

Marta un Mārcis saskatījās. Iet ciemos VISPĀR bija ļoti

patīkami, tikai šo būtni viņi nepazīna, un iet ciemos pie svešiem mamma nekad neļāva. Mārcis vaicājoši paraustīja Kārli: – Ko darīsim? Iesim?

Kārlis brīdi padomāja, tad teica: – Es ļoti atvainojos, bet kā jūs, lūdzu, sauc? Ziniet, mēs vēl jūs nepazīstam, neņemiet ļaunā.

– Vai, es tā priecājos, tā priecājos, ka aizmirsu stādīties priekšā. Renē Egs, ar jūsu atļauju. Esmu šo bēniņu aķeņu skolotājs un vadītājs.

– Sveiks, Renē! Mani sauc Kārlis. Un tie, lūk, ir mazie – Marta un Mārcis.

– Ļoti priecājos! Nāciet, lūdzu, šeit.

Renē palaida bērnus pa priekšu. Skapja iekšpusē nebūt neizskatījās pēc skapja. Nelielā priekšnamiņā uz grīdas bija ļoti glīts, pīts kājslauķītis. Uz vec-laicīgā drēbju pakaramā karājās rūtaina jaka. Pie sienas spogulis lielā, zeltītā rāmī, zem tā – galdiņš, uz kura atradās visādas interesantas lietiņas. Telpas vidū stāvēja mazgājamais galds, vismaz tā Kārlis domāja, jo īstu mazgājamo galdu viņš nekad nebija redzējis, tikai lasījis grāmatās, ka tādi ir.

– Lūdzu, esiet tik laipni un nomazgājiet rokas. Šeit, bēniņos, vienmēr tik ļoti nosmērējas, ka citādi nevar.

Mazie šo pasākumu uztvēra kā īpaši nozīmīgu, un nomazgāja arī muti. Kad rokas un mutes bija tīras, Renē piedāvāja ērtas čības un aicināja viesistabā.

Viesistaba bija ļoti liela, sešiem stūriem, un ļoti gaiša. Šai istabai īsti piemērota liela lustra ar neskaitāmiem stikla piekariņiem laistījās un vizuļoja, un brīžiem pat klusu ieskanējās. Gar visām sienām slējās pamatīgi grāmatu plaukti, pilni ar grāmatām. Vienā kaktā kamīnā kurējās uguns, un uz īpašām restītēm uzlikta, sīca tējkanna. Grīdu viscaur klāja pūkains tepiķis, uz kura tā vien gribējās nolikties un pagulēt.

– Nāciet te, pie galda. Tēja tūlīt būs gatava. Kad es izdzirdu, ka jūs tepat blakus krāmējaties, uzreiz nolēmu jūs uzaicināt, jo mēs jau tagad laikam esam kaimiņi.

Uz galda, kas bija apklāts ar izšūtu galdautu, glīti saliktas rindojās četras krūzītes, tējkanniņa, cukur-

Neparastā būtne, kuru sauca Renē, nocēla no uguns lielo tējkannu. Spilgtajā viesistabas apgaismojumā savādo radījumu varēja beidzot aplūkot tā kārtīgi. Ar vienu aci raudzīdamies uz cepumu šķīvi, Kārlis neuzkrītoši vēroja to, kurš sevi bija pieteicis kā Renē. Rūķis tas noteikti nebija, un Kārlis tā īsti nemaz neticēja, ka tādi rūķi vispār IR. Tomēr pēc dzīvnieceiņa šī būtne arī neizskatījās. Kārlis paraudzījās uz mazajiem. Likās, ka tiem nebija nekādu problēmu. Ērti iesēdušies mīkstajos krēslos, viņi

vēroja, kā Renē lej krūzītēs tēju. – Vai šī ir piparmētru tēja? – Marta pavaicāja, jo tā bija tēja, kas viņai garšoja vislabāk.

– Nē, piparmētru lapas ir visai grūti savākt. Ziniet, pārāk lielas. Šī ir mārslu tēja, kopā ar dažiem vīgriežu ziediem, kaut arī tos jau tāpat ir ļoti grūti iegūt. Tik augstu jārāpjas, un man tie gadi vairs īsti neatļauj.

Kārlis nemierīgi grozījās savā krēslā. Viņam gribējās noskaidrot, kas īsti ir šis Renē, bet bija neērti prasīt tā tieši. Ja nu apvainojas.

– Es, ziniet, biju iemidzis, bet jūs mani pamodinājāt. Laikam jūs to dīvānu stūmāt nost no skapja. Brīkšķis bija liels.

– Atvainojiet, mēs citreiz tā nedarīsim. Mūsu mamma arī vienmēr dusmojas, kad to nelaikā uzmodina. – Mārcis lūdza piedošanu: – Saprotiet, mēs jau nemaz nezinājām, ka te vēl kāds dzīvo. Mēs domājām, ka tie ir tikai MŪSU bēniņi.

– Nē, ko jūs, es nemaz nedusmojos. Ir taču tik patīkami iegūt jaunus draugus!

– Vai jums ir daudz draugu? – Kārlis pavaicāja, cerot, ka šāda saruna visātrāk ļaus noskaidrot paša Renē personību.

– Draugi? Jā, pirmkārt, jau visi tie, kas dzīvo te, bēniņos. Izņemot žurkas, protams. Un kur nu vēl

starptautiskie sakari. Mežā, dārzā un pat pagrabā ir ļoti daudz sadraudzīgu būtņu. Nu, un pats par sevi saprotams, visas manas āķenes, bet tie jau īstenībā nav draugi, tie ir darbabiedri, nu, kolēģi.

– Sakiet, lūdzu, vai jūs man nevarētu pateikt, ar ko īsti nodarbojas ĀĶENES? Es nekad par tām nebiju dzirdējis. Domāju, ka mazie arī neko nezina par tām.

Mārcis, piestūķējis pilnu muti ar cepumiem, varēja vienīgi pamāt. Savukārt Martu laikam šis jautājums vispār neinteresēja, jo, galvu piešķiebusi, viņa pētīja puķītes uz krūzītēm.

– Ja jūs interesējaties par āķenēm, tad ziniet, ka mūsu cilts pirmsākumi meklējami ļoti tālā senatnē. Vēsturiski mēs esam tikai nedaudz jaunāki par mājas gariem.

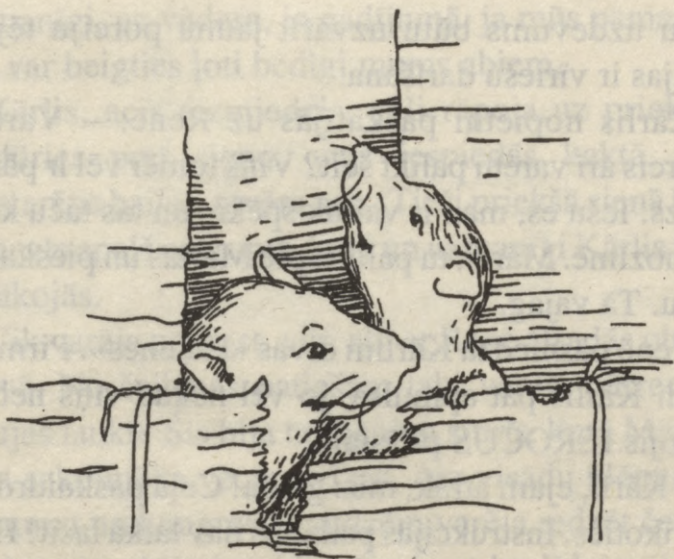
Kad cilvēki uzbūvēja savu PIRMO māju un mājai ierīkoja DURVIS (un tas nenotika uzreiz), un kad šīm durvīm pielika pirmo AIZBĪDNI vai ĀĶI (vai arī krampīti), mūsu cilts stājās pie darba. Faktiski mēs esam sargi. Vēlāk, kad parādījās pirmās atslēgas, mēs darba apvienošanas kārtībā uzņēmāmies rūpes arī par tām. Tā nu šobrīd āķeņu cilts rokās ir gandrīz viss, ko var attaisīt un aiztaisīt. Mēs pārliecinoši kontrolējam visu situāciju.

– Bet kā... – Kārlis gribēja ko vaicāt, taču aprāvās pusvārdā. Pēkšņi aiz sienas atskanēja skaļi rībiņi, cīņas troksnis, nešpetni spiedzieni un kaut kas gāzās un saplīsa. Bērni uztraukti paskatījās uz Renē.

– Kas tur notiek?

Renē pielēca kājās. Atgrūdis krēslu, viņš pieskrēja pie viena no grāmatu plauktiem, atrāva durtiņas un nospieda divas pogas. Ieskanējās visdažādāko skaņu sajaukums, kurā varēja izšķirt vairākas uztrauktas balsis: – Eg, Eg, te Ceturtais! Ziņoj, trīs Pelēkie dodas uz priekšējo nocietinājumu! Atklāju uguni! Eg, te Septītais, divi Pelēkie tuvojas no Kreisā Stūra! Pastiprinājumu, lūdzu pastiprinājumu! Eg, Trešais atrodas ielenkumā, sakari ar viņu pārtrūkuši. Prasu atļauju pāriet uzbrukumā!

Renē saķēra galvu. – Sākas atkal! Veselu nedēļu bija pavisam mierīgi, un es jau cerēju, ka varbūt kādu

laiku būs miers. Atkal! Pelēkie nāk uzbrukumā, un es te mierīgi dzeru tēju.

– Renē, kas ir Pelēkie? – arī Kārlis bija piecēlies kājās. Visā visumā Kārlim patika visādi ziņojumi par kaujām, cīņām un tamlīdzīgi. Bet šoreiz Kārlis bija iztrūcies. Viss notika tepat blakus aiz plānās sienas, un nebija nemaz zināms, kas īsti.

– Kas, kas, – Renē steidzīgi vāca kopā skapī sakārtotos ieročus: – ŽURKAS, lūk, kas! Āķeņu senākie ienaidnieki. Trešais, Trešais! Atļauju pāriet uzbrukumā! Otrais, Trešais neatbild! Jūs nāksiet palīgā? – Renē pagriezās pret Mārci un Kārli: – Es būtu ļoti pateicīgs! Marta, jums nu gan jāpaliek šeit.

Jūsu uzdevums būtu uzvārīt jaunu porciju tējas, kaujas ir vīriešu darīšana.

Kārlis nopietni paskatījās uz Renē: – Varbūt Mārcis arī varētu palikt šeit? Viņš tomēr vēl ir pārāk mazs. Iešu es, man ir vairāk spēka, un tas taču kaut ko nozīmē. Mārci, tu paliksi pie Martas un pieskatīsi viņu. Tā vajag.

Renē pasniedza Kārlim divas «kaķenes». Pirmajā brīdī Kārlis pat apmuls, jo vēl nekad viņš nebija lietojis IEROČUS pa īstam.

– Kārli, ejam ātrāk, mūs gaida! Ceļā paskaidrošu, kā rīkoties. Instrukcijas patlaban nav laika lasīt! Hei!

Durvis aiz abiem cīnītājiem aizsītās, un Mārcis ar Martu palika divatā.

Renē steidzās tik ātri, ka Kārlis ar grūtībām tika līdz. Garā gaiteņa galā mirgoja vāja gaismiņa. No turienes pavisam skaidri skanēja cīņas trokšņi.

– Ātrāk, Kārli, kuru katru brīdi viņi var izlauzties! – Renē jau skrēja:

– Pie sienas! Skrien tikai gar pašu malu! Šeit jau var trāpīt. Pieliecies!

Kārlis, galīgi aizselsies, saliecās un pieplaka pie sienas.

– Kārli, tu redzi priekšā to sienu ar logu? Jātiek līdz turieni. Sienā ir vairākas spraugas, no turienes visu var labi pārredzēt. Tikai tāgad lien, lūdzu,

uzmanīgi, uz vēdera, jo gadījumā, ja mūs pamanīs, tas var beigties ļoti bēdīgi mums abiem.

Kārlis, acis aizmiedzis, akli rāpoja uz priekšu. Atdūries pret sienu, viņš iespiedās kaktā, un, pārvarējis bailes, atvēra acis. Tieši priekšā sienā bija izlauzts apaļš caurums. Lēni un uzmanīgi Kārlis tajā ielūkojās.

Cik varēja noprast, viņi abi ar Renē atradās otrajā stāvā. No šejienes patiešām labi varēja pārredzēt kaujas lauku. Šis bija tas bēniņu stūris, kurā Mārcis bija sakrāmējis vecās avīzes. Aiz visādu plēnumu, lēmumu un kongresu kaudzēm varēja redzēt četras žurkas, kas bija izveidojušas kaut ko līdzīgu ierakumiem. Gan labajā, gan kreisajā pusē, slēpdamās dražās, žurkas, kādas septiņas vai astoņas, devās uzbrukumā. Tieši zem sevis, lejā, Kārlis pamanīja trīs āķenes, kas, aizslēpušās aiz lielās cepuru kastes, šāva ar kaķenēm. Ceturtā āķene gulēja zemē pie sienas un nekustējās.

– Renē, skaties!

– Kuš! Mūs var izdzirdēt, – čukstēja Renē Egs.
– Skaties, kā es pielādēju. Akmeņu te ir pietiekoši. Centies trāpīt tām tur aiz avīžu kaudzes. Ja tās izdosies aizbiedēt, pārējās aizbēgs tām līdzī bez kaujas.

Kārlis domīgi skatījās uz kaķeni. Pirmo reizi mūžā

būs jāšauj pa istam... Viņš paņēma, atvilka gumiju un lēni notēmēja. Te piepeši viņš ieroci nolaida.

– Paklau, Renē, – Kārlis sāka skaļi čukstēt. – Bet kāpēc žurkas IR jūsu ienaidnieki? Žurkas nemaz tik briesmīgas nav.

– To es tev pastāstīšu vēlāk! Tagad... Urrā!!! Palīgspēki ir klāt!

Kārlis palūkojās lejup un ieraudzīja, ka vaļējā bēniņu lūkā, kuru viņš pirmīt aizmirsa aizvērt, parādījās kaimiņienes kaķa galva. Ar to pietika, lai karadarbība tiktu pārtraukta. Vienā mirklī Pelēko Žurku bars spiegdams pazuda kā nebijis. Āķenes

piesteidzās pie nekustīgi gulošā biedra, iecēla to nestuvēs un pazuda kaut kur labajā pusē.

– Iesim, Kārli! Šoreiz mums palaimējās. Tikai viens ievainotais, un žurkas ir prom, šoreiz uz ilgāku laiku. Kaķis tās pamatīgi nobiedēja. Bēniņos jau kaķi nekad nelaiž iekšā, un žurkas to labi zina. Tikai pateicoties tev, kaķis te iekļuva. Kārli, tu patiešām mums ļoti palīdzēji! Paldies tev!

Kārlis kaunīgi nodūra galvu. Bēniņu lūku viņš bija atstājis atvērtu NETĪŠĀM, tātad Renē velti viņam pateicās: – Renē, paklau, nevajag man pateikties. Tas tikai tā SANĀCA. Saproti, es jau nezināju... – Kārlis apklusā, jo pēkšņi iedomājās, kāds būtu mamma viedoklis, ieraugot atvērtu bēniņu lūku. Mazie tur var iekrist, un caurvējā saaukstēties, un vispār... Mamma vienmēr... Te piepeši Kārlis atcerējās, kas ar viņu šorīt bija atgadījies, un ka mamma nemaz to vēl nezina.

– Iesim, Kārli, tevi droši vien jau gaida, un uztraucas. – Renē nopurināja gružus no savām drēbēm, paņēma savus un Kārļa ieročus: – Uz priekšu!

IEPAZĪŠANĀS

3. nodaļa,

kurā guļ uz virtuves galda,

vicina papīrus un meklē pulksteņus.

– Tā, Kārli, – Renē atviegloti pasmaidīja: – Tagad mēs varēsim mierīgi izdzert tēju, un vēl laikā spāpēsīm uz LIELO SANĀKSMI!

Tad nu gan, Kārlis nodomāja, viņiem te, bēniņos, ir jautra dzīve. Un Renē laikam iedomājas, ka mēs te paliksim mūžīgi. Ja mamma pamanīs, ko mēs esam sastrādājuši, netiksim ārā veselu nedēļu: – Paklau, Renē, mums jau sen vajadzēja doties MĀJĀS, un tu varbūt varētu mums palīdzēt, jo es tiešām nezīnu, kā kļūt atkal lielam. Un šitādā paskatā mēs mājās rādīties nevaram, tō jau tu pats vari saprast.

Durvis gaitēņa galā bija atvērtas un tajās stāvēja Mārcis un Marta: – Nāciet ātrāk! Vienam no jūsējiem ir steidzīgi vajadzīga palīdzība, viņš ir nopietni ievainots!

– Kur viņš ir? – rokas mazgādams, Renē ielūkojās tējas istabā.

– Es viņu apguldīju virtuvē uz galda, – Marta pasniedza dvieli: – Viņš bija ļoti netīrs, un tur viņu varēja ērtāk nomazgāt. Bet vairāk es neko neuzdrošinājos darīt.

Visi četri iegāja virtuvē. Uz galda gulēja viena no āķenēm. Kārlis pieliecās un nopētīja guļošo. Jā, tas bija tas pats, kuru viņš redzēja aiznesam no kaujas lauka.

– Kas ar viņu atgadījās? Mēs piesteidzāmieš vēlāk, – viņš ievēroja, ka virtuvē atradās vēl kāds. Pie pavarda stāvēja viens, kas arī noteikti bija āķene. Otrs bija notupies uz grīdas, un no virtuves skapja apakšējā plaukta krāmēja ārā visādas burciņas. Vismaz no mugurpuses tupošais pēc īstas āķenes neizskatījās.

– Kārli! – Marta parāva Kārli aiz rokas: – Nāc, ielej silto ūdeni! Tas, kurš NEIZSKATĪJĀS pēc āķenes, bija atradis burciņu, kuru meklēja. Izbēris visu saturu bļodā, viņš to nolika blakus guļošajam uz galda. Kārlis paskatījās uz Martu.

– Ūdens ir katlā. Nevelc garumā!

Kārlim neatlika nekas cits kā paklausīt Martai. Pat šeit jau uzmetusies par komandētāju, viņš īgni nodomāja. Mājās arī, kā kaut kas, tā šī tūlīt ar

mammu uz vienu roku. Jāuzlej jods, jāapsaitē pirksts, un vispār...

Siltais ūdens bļodā patikami smaržoja. Tā varētu smaržot vasara, ja kāds to pamanītos iebāzt burkā, Kārlis nodomāja, vērodams Martu, kas ļoti uzmanīgi mazgāja gulošās āķenes galvu.

– Liekas, nav nekas pārāk nopietns! – pēc brīža Marta atviegloti nopūtās: – Atceries, Mārci, kā tu pārsiti galvu uz akmens? Tad arī likās, ka ir pavisam slikti, bet tev toreiz ātri sadzija. Galvenais, ka netīrumi nav tikuši klāt. Kur jūs viņu liksiet gulēt?

– Vik, pie tevis?

– Jā, tā būs labāk, – tas, kurš izskatījās pēc āķenes, pamāja ar galvu: – Tad es viņu varēšu labāk pieskatīt.

– Nu, tad jau viss kārtībā! – Renē pagriezās pret Martu. – Jūs neuztraucaties, lūdzu, mums te bieži tā gadās. Visi jau pie tādiem atgadījumiem ir pieraduši. Šeit mēs vairs neesam nepieciešami. Iesim padzersim tēju. Mums nav daudz laika. Satiksimies vēlāk! – Viņš pamāja abiem karotājiem. – Sapulcē!

Viesistabā Marta nocēla tējkannu no uguns: – Šī ir jau otrā porcija. Pirmo izdzēra Viks un Roderiks, kamēr es tīrīju nabaga Dipu.

– Viņš bija dabūjis ar akmeni, – Mārcis paskaidroja. – Dips stāvēja sardzē pie noliktavas, un PELEKIE piezagās pavisam negaidot, labi vēl, ka

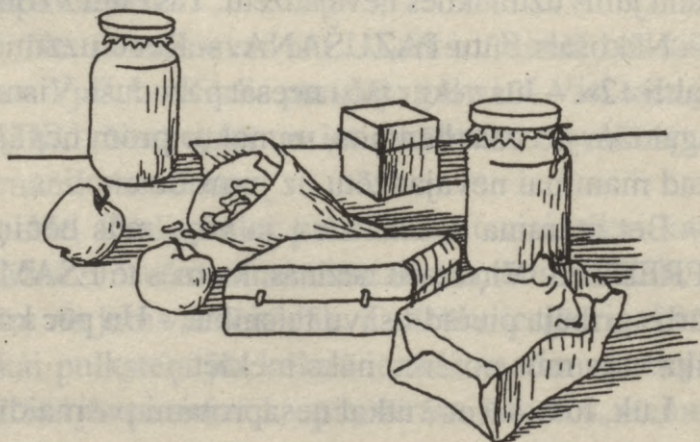
Roderiks ar savējiem bija gadījušies turpat blakus, citādi, Viks teica, Pelēkie būtu noliktavu izlaupijuši.

Kārlis iepleta acis. Tikai mazu brīdi viņš bija mazos atstājis vienus pašus, bet tie jau te ar visiem ir iepazinušies, visu jau zina, un jūtas kā mājās. Tas nu Kārlim likās par traku. Kārlis paskatījās uz Renē. Renē smaidīja: – Lūdzu, ņemiet vēl cepumus. Paēdiet kārtīgi, jo sanāksme droši vien beigsies vēlu.

Mārcis steidzīgi iebāza mutē divus cepumus uzreiz: – Roderiks arī man teica, ka tā būšot ļoti svarīga sanāksme.

– Pietiek, Mārci, – Kārlis dusmīgi pielēca kājās. – Ne uz kādām sanāksmēm mēs neiesim! Mums IR jāiet mājās. Renē, vai tu vari mums palīdzēt?

– Kā lai to ņem... – Renē bēdīgi pasmaidīja. – Varbūt arī varētu, bet es vēl neesmu par to

PADOMĀJIS. Kāpēc jūs negribat kādu laiku pie mums uzkavēties?

– Kārlim taisnība. – Marta ierunājās. – Ja mamma ieraudzīs, ka mēs esam pazuduši, viņa šausmīgi uztrauksies.

– Un sadusmosies! – Kārlis piebilda. – Un tas var notikt kuru katru brīdi, jo mēs te jau esam ilgu laiku, un mamma mūs sauks pusdienās.

– Es īsti nesaprotu, par ko jūs uztraucaties – par pusdienām vai par laiku, vai par to, ka esat pazuduši? – Renē noprasīja, un, atbīdījis tējas krūzīti malā, nolika uz galda papīra lapu un zīmuli. – Sāksim no gala. – Renē uz papīra lapas uzrakstīja lielu «1». – PUSDIENAS. Cik es zinu, tas ir ēdiens, kuru ēd dienas vidū. Nu, to jūs varēsiet dabūt pēc saņāksmes, jo tad ēdīsim mēs visi. Tā kā par pusdienu ēšanu jums uztraukties nevajadzētu. Tas būtu VIENS.

– Nākošais būtu PAZUŠANA. – Renē uzzīmēja skaitli «2». – Jūs nekur taču neesat pazuduši. Vismaz pagaidām jūs esat bēniņos, un nekur prom negājāt, tātad mammai nevajadzētu uz jums dusmoties.

– Bet mamma uztrauksies, ja viņa mūs bēniņos NEREDZĒS. Viņa taču nezina, ka mēs te ESAM. – Kārlis gribēja pierādīt savu taisnību. – Un pēc kāda laika viņa mūs noteikti nāks meklēt.

– Lūk, lūk, – Renē atkal nesaprotami pasmaidīja:

– Rakstām «3». Tātad LAIKS. Kārli, vai tu vari man pateikt, kas ir laiks?

– Laiks? – Kārlis paraustīja plecus. – Laiks ir...

Jā, kas tad ir laiks? Nu, stundas un minūtes, un sekundes arī ir laiks. Kārlis mēģināja atcerēties visu, kas ir laiks: – Nu, PULKSTENIS!

– Redzi, Kārli, tas ir ļoti vienkārši. Ja tu saki, ka pulkstenis ir laiks, tad mēs no tā varam ļoti vienkārši izvairīties. Jo pulksteņu pie mums vispār nav. Tā, lūk.

Marta uzmanīgi skatījās uz Kārli. Viss, ko teica Renē, izklausījās ļoti PAREIZI. Tā varētu būt, ka laiks ir tur, kur ir pulksteņi. Jo tētim un mammai ir pulksteņi, un viņi vienmēr uztraucas par laiku. Ne Martai, ne Mārcim pulksteņu nebija, un laiks viņus neinteresēja. Bet Kārlis nezina kāpēc izskatījās neapmierināts.

– Nē, tā tas nevar būt... Laiks... Renē, bet laiku var arī just! – Kārlis purināja galvu. – Visi taču jūt LAIKU. Nu, to, kā tas iet. No brokastīm līdz pusdienām, piemēram.

– Nē, Kārli, laiku patiešām jūt visi, tikai katrs citādāk. Jūsu mamma citādāk, un tētis citādāk, un katrs no jums arī citādāk. Tas taču ir tik vienkārši. Tikai pulksteņi jūt laiku vienādi, ja vien darbojas. Vai tad jūs nezini, ka, piemēram, vakaros, mamma

JŪT, ka jums ir LAIKS iet gulēt, bet jūs to vēl nejutat? Tātad gulētiešanas laiku jūs jūtat citādāk. Un no rītiem celšanās laiku arī. Vai tad tā nav?

Kārlis piekrītoši pamāja. Renē tiešām runā pareizi. Kārlis un mamma gandrīz vienmēr laiku jūt citādāk, un tās dažas reizes, kad viņi abi ir jutuši vienādi, varētu uzskatīt par nejaušībām.

– Viss ir pavisam vienkārši. Jūsu mammai ir pulkstenis, bet mums nav. Tātad nav vienāda laika. Un tāpēc jūs varat te palikt tik ilgi, līdz jūs visi trīs JUTĪSIET, ka jums ir jāiet mājās.

– Nu, bet LIELUMS? – Kārlis vēl nebija gluži nomierinājies. – Mums vēl ir jāklūst arī pareizā lielumā, mēs esam pārāk MAZI.

– Par to mēs padomāsim tad, kad pienāks LAIKS! – Renē iesmējās. – Vai tiešām tev tavš lielums ir tik svarīgs? Es vienmēr biju domājis, ka piedzīvojumi ir interesantāki par LIELUMU. Jo kāds ir MAZĀKS, jo lielāki ir viņa piedzīvojumi.

– Mazie, – Kārlis apsēdās un vienā rāvienā izdzēra savu tēju. – Ko darīsim?

– Protams, paliekam! – Mārcis un Marta iesaucās abi reizē. – Tu taču pats gribēji PIEDZĪVOJUMUS!

– Kārli, Renē ir taisnība, mēs varam palikt, it īpaši, ja mammai ir cits laiks. – Mārcis centās pārliecināt.

– Un par to LIELUMU arī neuztraucies. – Marta

piebilda. – Pagaidām. Kamēr mums ir piedzīvojums. Jo tiem, kas ir lieli, piedzīvojumu nemaz nav. Piemēram, tu vari pateikt kādu piedzīvojumu, kas ir bijis mammai vai tētim?

– Jā, mamma man reiz stāstīja, kā viņai bērnībā, nu, tad kad viņa bija vēl maza...

– Kārli, nu, ko es teicu?

Piedzīvojums bija tad, kad viņa bija MAZA! – Mārcis steidzīgi apēda vēl divus cepumus un jutās ļoti apmierināts. Viņš Roderikam bija apsolijs pēc sanāksmes pastāstīt visu par kaķiem, kurus Mārcis pazina, un ja Kārlis tagad neļautu iet uz šo sanāksmi, Roderiks varētu vēl nodomāt, ka Mārcis ir samelojis, un nevienu kaķi vispār nepazīst.

– Vai visi ir padzēruši tēju? – Renē piecēlās kājās. – Tad mēs varētu iet. Pārējie jau droši vien būs sapulcējušies. Būtu nepatīkami, ja mēs liktu viņiem gaidīt. Un pa ceļam es jums pastāstīšu.

– Kas, lūdzu, ir PĀRĒJIE? – Marta, kā vienmēr,

bija visziņkārīgākā. – Es tagad pazīstu Viku un Dipu, un arī Roderiku, bet pārējie?

– Lūdzu, pa šo ceļu! – Renē palaida bērnus pa priekšu. – Tas būtu garš stāsts. Vēlāk es jums varētu piedāvāt pašiem izlasīt mūsu vēstures hronikas sējumus, bet ja tā pavisam īsi... Nu, mums te ir divas lielās grupas – «MMM» un «PPP». Abas šīs grupas ir ļoti naidīgās attiecībās, varētu pat teikt, karastāvoklī. Es pats, visas āķenes, un daudzi citi piederam pie «MMM» grupas, bet «PPP» grupu vada kareivīgās žurkas, kuras rīko uzbrukumu pēc uzbrukuma, un visādi traucē mūsu grupas darbu. Tas ir ļoti apnicīgi, un, galvenais, postoši. Šajā pagriezienā pa labi, lūdzu.

– Bet ko tas nozīmē – «MMM» un «PPP»? – Kārlis gribēja zināt.

– Sadraudzīgo būtņu sākotnējā devīze bija «MEŽS, MĀJA, MIERS». Tas nozīmēja, ka visas būtnes, neatkarīgi no dzīves vietas, dzīvo mierā un sadarbībā. Vēlāk radās nesaskaņas, NEAPMIERINĀTO grupa, kas ātri kļuva par KAROJOŠO, un mēs to nosaucām par «PELĒKO POSTĪTĀJU PARTIJU». Tā nu tas ir izveidojies, šie «MMM» un «PPP».

– Bet tas taču ir briesmīgi! – Marta iesaucās. – Visu laiku karot! Visu mūžu! Vai tiešām nav nekādas iespējas salīgt mieru?

— Pašlaik nav nekādu iespēju. Lai gan... Vēstures hroniku OTRAJĀ GRĀMATĀ ir rakstīts, ka pienāks LAIKS, kurā visas sadraudzīgās būtnes atkal kļūs patiesi sadraudzīgas, bet tas notiks tikai tad, kad tiks atrasts un atšifrēts VĒSTĪJUMS.

— Un to, nu, VĒSTĪJUMU, vēl neviens nav atradis? — Kārlis domīgi paskatījās uz Renē. — Ja jau tas tik svarīgs?

— Pagaidām vēl ne, jo neviens nezina, kur to vispār varētu meklēt. Un nav jau arī laika. Mēs taču karojam.

— Tad nu gan! — Mārcis nogrozīja galvu. — Lai varētu salīgt mieru, jums ir jāatrod vēstījums, bet to neviens nemeklē, jo visu laiku karo. Vajadzētu noslēgt pamieru, citādi jūs vēstījumu tā arī neatradīsiet.

— PAMIERU? — Renē pārsteigts apstājās.

— Tā ir vienreizēja ideja! Tas mums nebija ienācis prātā. Paldies! Vai drīkstētu to šodien paziņot pārējiem?

Mārcis triumfējoši paskatījās uz Kārli. Beidzot Mārcis bija pateicis kaut ko GUDRU. Tas bija lieliski. Jo vispār visos gadījumos vienmēr Kārlis bija tas gudrais, un par Mārča idejām pārējie tikai pasmējās.

Kārlis izlikās Mārči neredzam: — Renē, vai mums vēl tālu jāiet?

– Nē, nepavisam, tūlīt jau būsim galā. Tur, pa tām trepēm jāuzkāpj uz augšu, un tad ap stūri. Šī ir LIELĀ sanāksme, tāpēc mums bēniņi ir par šauru, un meža delegātiem arī nemaz nepatīk uzturēties IEKŠĀ. Tāpēc arī sanāksme būs uz jumta. Šī vieta bija pieņemama visiem pārstāvjiem.

– Uz jumta? – Marta pārvaicāja. – Bet vai mēs nenokritīsim? Tas taču ir bīstami.

Marta iedomājās arī to, ka mamma NOTEIKTI neļautu viņiem kāpt uz jumta. Bet viņi jau uz turieni neiet vieni paši, bet kopā ar Renē, un droši vien Renē varētu uzskatīt par pieaugušu.

– Sakiet, lūdzu, Renē, cik jums ir gadu?

– Ne pārāk daudz. Trīs simti sešdesmit četri.

Kārlis, Mārcis un Marta saskatījās: – OHO!

– Tas nebūt nav daudz. Āķenes vispār dzīvo diezgan ilgi. Es jau jums teicu, LAIKS ir atkarīgs no tā, kā to JŪT. Lūk, mēs arī beidzot esam klāt. Uzmaniību!

UZ JUMTA

4. nodaļa,

*kurā kladzina ar āmuriņu, ezim ir tīrs kabatas
lakatiņš un Kārlis uzstājas ar runu.*

– Uzmanīgi, lūdzu! – Renē pastūma visus trīs bērnus uz priekšu. Vēl nekad neviens bērns, pat Kārlis ne, nebija bijis uz jumta. Te viss bija citādāk. Koki, skatoties no augšas, likās neparasti, pagalmi bija sarāvies mazāks un pat vējš te, uz jumta, likās citāds.

Bet pats jumts nemaz nelikās neparasts. Varbūt pat drusku smieklīgs.

– Interesanti, vai tā notiek ar visām lietām? – Kārlis prātoja.

– Kā notiek? – Marta uzreiz nesaprata.

– Nu, kad mēs skatījāmies no APAKŠAS, jumts likās tāds varens un svarīgs, – Kārlis skaidroja, – bet tagad man tas liekas pavisam parasts un vienkāršs jumts. Saproti?

– Nē... nesaprotu... – Marta gribēja vēl ko teikt,

bet Renē pārtrauca: – Pasteigsimies, pārējie mūs jau gaida. Nav visai pieklājīgi nokavēt.

Mārcis pirmais nogriezās ap stūri. Oho, likās, ka viss jumts ņirb, tik daudz visvisādu radību te bija sapulcējušās.

– Renē, vai jūs tiešām esat tik daudz? – mazie pārsteigti apstājās.

– Mēs esam vēl daudz vairāk, – Renē plati smaidīja un pakustināja savas garās ausis, – te ir tikai DELEGĀTI!

Visi klātesošie sarosījās, ieraugot nācējus.

Kāds neliels, pūkains dzīvnieciņš piecēlās kājās un ar mazu koka āmuriņu uzsita trīs reizes pa galdu.

– Cienījamie delegāti, ieņemiet savas vietas!

Kārlis, Marta un Mārcis, acis iepletuši, lūkojās uz neparasto sanāksmi. Tikai dažus no klātesošajiem bērni bija redzējuši savās mācību grāmatās, vai arī kur citur, bet apmēram puse radījumu bija pilnīgi nepazīstami.

– Kārli, rau, kur sēž Roderiks! – Mārcis bija priecīgs, ieraugot kaut vienu paziņu. Viņš pat pamāja ar roku, bet Roderiks to neievēroja.

– Jūs, lūdzu, sēdieties šeit! – Renē ierādīja bērniem vietas. – Man ir vieta pie galda. Man jābūt tur.

Renē pameta bērnus vienus. (Tā nu gluži nebūtu pareizi teikt, jo visapkārt ņudzēja un dīdījās LOTI

DAUDZAS būtnes, bet tās visas bija NEPAZĪSTAMAS). Renē ieņēma vietu pie galda. Mazais, pūkainais dzīvnieciņš pašķindināja zvaniņu, un uz jumta iestājās KLUSUMS.

– SANĀKSMES ATKLĀŠANA! Runās RENĒ EGS, godājamais āķeņu vadītājs!

– Tu redzi, – Kārlis iebilstīja Mārcim sānos, – Renē tiešām ir svarīga persona!

– Man patīk SVARĪGAS PERSONAS! – Mārcis, pieliecies Kārlim pie pašas auss, čukstēja.

– Lūdzu uzmanību. Šīsdienas sapulcē būs izmaiņas. Tā kā pirmā jautājuma izskatīšanai ir gatavojušies visi klātesošie, tad to es ierosinu nemainīt. Bet otro darba kārtības jautājumu izskatīsim trešo sakarā ar to, kā jau jūs visi zināt, ka mums ir viesi, kas piedalās šajā sapulcē. Tā kā viņi izsacīja neparastu priekšlikumu, būtu vēlams, lai mēs to izskatītu steidzamā kārtā kā OTRO PUNKTU. Vai kādam no delegātiem nav kas iebilstams? Nu, tad ķersimies pie pirmā jautājuma! – Renē apsēdās, palūkojās apkārt un atkal piecēlās. – Dodu vārdu pārstāvim no MEŽA delegācijas – Lielais Susuris!

Lielais Susuris, kas izskatījās pēc visai miegainas, resnas un apaļas žurkas, veikli ierausās tribīnē. Brūnais kažoks saulē sudrabaini mirgoja, un pelēkā, kuplā aste izskatījās patiešām jauki uz sarkanīgā jumta.

– Susuris nu gan izskatās miļš. – Marta klusi teica. – Mārci, tu gribētu šitādu dzīvnieciņu? Man liekas, pat mammai viņš patiktu!

– Kuš! – Martai blakus kāds

nošņācās, – NESARUNĀTIES! JŪS TRAUCĒJAT!

– Cienījamie delegāti! – Lielais Susuris svinīgi iesāka. – Lūdzu jūsu uzmanību pirmā jautājuma izskatīšanai. Tātad, EŽI. Tā šobrīd ir visa MEŽA lielākā problēma.

Mēs jums vēlējāties uzskatāmi demonstrēt meža lielāko kaunu. Tādēļ pēc ilgiem pūliņiem izdevās notvert un atvest šurp vienu no, kā mēs viņus dēvējam, DEKLASĒTAJIEM EŽIEM. Ievediet apsūdzēto!

Tribīnes priekšā sarosījās vairākas būtnes. Viņas stumdījās un grūstījās, un vilka kādu, kuru nevarēja īsti labi saredzēt. Visbeidzot tribīnes priekšā tika izvilks mazs, nošņurcis un nelaimīgs dzīvnieciņš. Mārcis un Marta saskatījās. – Un šito viņi sauc par ezi? Nē, tas nevar būt! – Pat Marta ļoti labi zināja,

kādam jābūt ezim – ar pūkainu vēderu un adatainu muguru, bet šitas...

Tribīnes priekšā mazais, nošņurkušais dzīvnieciņš bēdīgi pacēla galvu. Ar ķepiņām paberzējis acis, kuras kā lielas, melnas pogas mirdzēja netīrajā un ļoti plušķainajā kažociņā, viņš jocīgi nošķaudījās un izvilka lielu kabatslakatu.

– Apsūdzētais, PIECELIETIES! – Lielais Susuris nikni iespiedzās.

Dzīvnieciņš neuzticīgi paraudzījās apkārt. Vai te būtu vēl kāds apsūdzētais, viņš domāja, jo es jau esmu piecēlies. Tā vismaz man šķiet. – Apsūdzētais! – susura spiedzīgā balss atskanēja no jauna. – Kā jūs sauc?

– EZIS EVĪNS! – nošņurkušais dzīvnieciņš lepni izslējās un vēlreiz nošķaudījās. Šoreiz tas jau izklausījās izaicinoši. – Jā, es esmu EZIS! Un kā gribu, tā izskatos! Tā NAV jūsu darīšana!

Klātesošie sāka nikni sačukstēties. Visi čukstēja aizvien skaļāk un skaļāk, līdz sākās skaļa aurēšana. Visi bija tā satraukušies un visiem bija tik daudz ko sacīt, ka neviens nevienu neklausījās. Marta pieķērās pie Mārča rokas.

– Mārci, man ir tāda sajūta, ka tūlīt sāksies pamatīgs negaiss! Tev nav bail?

Mārcim, protams, viss šis ĻEMBASTS nepatika.

Un viņam bija gan BAIL, viņš tikai īsti nezināja, no kā. Un tāpēc neko neatbildēja. Tikai paskatījās uz Kārli.

Pieliecies, Kārlis kaut ko čukstēja Renē ausī. Pēc mirkļa Renē piecēlās un savicināja rokas. Tad vēlreiz un vēlreiz, līdz pamazām visi nomierinājās un iestājās klusums.

– Mūsu viesis lūdz vārdu! Vai jūs atļausiet?

Delegātiem iebildumu nebija.

Kārlis uzkāpa tribīnē. Vispirms viņš draudzīgi un uzmundrinoši pamāja Martai un Mārcim – tas nozīmēja, ka viss kārtībā. Marta pamāja pretī.

– Jūs bijāt tik laipni, ka atļāvēt man runāt. – Kārlis uzmanīgi iesāka. – Paldies jums par to. Es to saprotu kā zināmu uzticību. Uz klausiet mani, lūdzu, iecietīgi. Mēs esam SVEŠINIEKI, un kā tādi ļoti daudz vēl nezinām un nesaprotam. Šeit, pie jums, mēs nokļuvām nejauši, paši to negribēdami. Un es esmu ļoti noskumis, redzot to, kas te, JŪSU PUSĒ, notiek. Tik daudz nesaticības un naida kopā! Kāpēc? Ko tik sliktu šis ezis ir izdarījis? Ja viņam patīk staigāt BEZADATĀM, lai staigā! Manai mammai ir pilnīgi vienalga, vai man ir īsi vai gari mati, un arī mugurā es varu vilkt to, kas MAN patīk. Un ja ezim VIŅA MAMMA atļauj staigāt bez adatām, tad es nesaprotu, kāpēc ir tā jādusmojas!

– Tas nav tik vienkārši! – kāds iesaucās.

Renē pacēla roku: – Atļaujiet, es paskaidrošu. Deklasētie eži patiešām ir ĻOTI NOPIETNA problēma. Svarīgāka pat par PELĒKAJIEM, jo eži ir MŪSĒJIE. Kāpēc deklasētie eži ir tik svarīgi? Redziet, parasti eži ir ļoti kārtīgi dzīvnieki, no viņiem daudz ko var mācīties, bet šitie... Pie visa vainīgi, protams, cilvēki. Agrāk, manā jaunībā, cilvēku bija daudz mazāk un viņi dzīvoja pareizāk. Tagad mežos, pļavās, pat upēs – kur vien skaties, visur cilvēki ir kaut ko sabojājuši. Ne tikai ežiem vien mežā vairs nav īstas dzīves. Pirmkārt, sāk trūkt pārtikas, un tā, kas vēl ir palikusi, visa ir sabojāta. Un tad, kad mēs sabojāto pārtiku ēdam, mēs slimojam. Un bieži vien pēc slimošanas dzīvnieki paliek pavisam dīvaini. Arī putni. Pat vanagi jau ir sākuši dzīvot PILSĒTĀS, pie cilvēkiem. Par pīlēm pat nerunāsim. Un tagad šie eži. Viņi dodas uz pilsētām! Paši! Un dzīvo atkritumos! Kopā ar PELĒKAJIEM! Un adatas viņiem krīt laukā no visas tās pilsētas pārtikas! Neviens, neviens sevi cenošs meža dzīvnieks ar PELĒKO draugiem, un vēl no PILSĒTAS, NESA-MIERINĀSIES! Tas ir kauns! Kauns visiem mums!!! – Renē aizelsies apklusā. Visapkārt valdīja baigs klusums.

– Atradušies pareizie! – ezis Evīns pavicināja

kabatas lakatu. – Bet ko mums, ežiem, darīt? Ēst nav ko, ģimeni nevar uzturēt, bet pilsētā visa kā ir tik daudz. Un PELEĒKIE nav nekādi ienaidnieki, to tik jūs paši esat izdomājuši, un nu tik ņematies, POLITIĶI tādi!

– Lūdzu nelamāties! – Lielais Susuris atkal reiz tika pie runāšanas. – Apsūdzētais, jums netika dots vārds!

– Ļoti man vajag jūsu vārdu! Man pašam ir savs, tā, lūk! – un ezis izšņauca degunu savā kabatas lakatā.

– Lūdzu, vai nevarētu nelielu pārtraukumu? – Kārlis pačukstēja Renē. – Man būtu nepieciešama KONSULTĀCIJA.

Renē pamāja, un Lielais Susuris trīs reizes uzsita ar āmuriņu pa tribīni. Visi piecēlās un sarosījās. Mārcis un Marta pienāca pie Kārļa.

– Ko tu gribēji teikt, Kārli? Mēs to ezīti varētu ņemt pie sevis, vai ne?

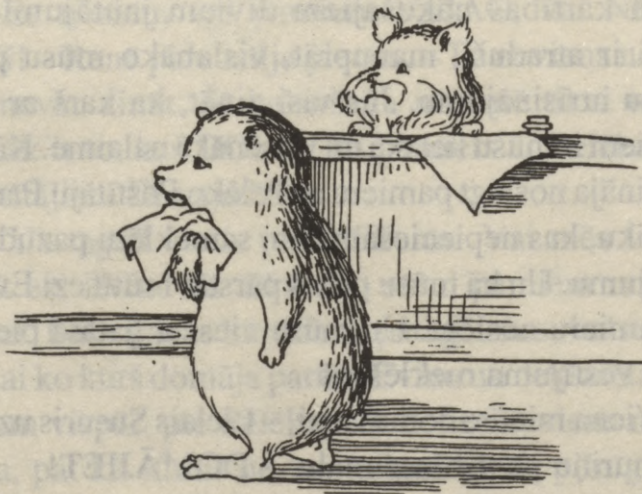
– Marta, tā nav izeja. Lai gan... To varētu darīt, ja vien pārējie būs ar mieru. Renē, vai jūs beidzot nevarētu izskaidrot visu šo PELEĒKO problēmu. Es jūtu, tā jums ir ļoti svarīga, un kamēr man viss nav zināms, es nevaru neko spriest par jums. Un vēl, ja mēs nolemjam slēgt pamieru ar šīm Karojošām Žurkām, tad kādam vajadzēs viņām to pateikt, un ja

jau šis ezis ir PELĒKO draugs, un reizē arī mūsējais, vai nevajadzētu viņu nevis sodīt, bet sūtīt pie žurkām kā PILNVAROTO un ĀRKĀRTĒJO SŪTNI? Viņš būtu īsti piemērots.

– Kārli, jums nu gan ir IDEJAS! – Renē cieņas pilns, paklanījās. – Mums tas nebūtu ienācis prātā! Fantastiski!

– Pareizi, – Mārcis iesmējās, – mamma arī vienmēr tā saka, ka Kārlim ir fantastiskas idejas. Un mēs pa to laiku, nu, kamēr jūs slēgsiet to miera, nē, Pamiera Līgumu, varēsim izlasīt tās grāmatas, un sākt meklēt to jūsu pazudušo VĒSTĪJUMU! Mierīgā garā, vai ne?

– Hei! – Renē atņēma Lielajam Susurim viņa koka

āmuriņu. – Pārtraukums beidzies. Uzmanību! VISIEM! Atsākam darbu! Balsstiesīgie delegāti, lūdzu, priekšējās rindās. Novērotāji, esiet tik laipni, žigli uz aizmuguri! Nekavējiet darbu! Mums tūlīt vajadzēs NOBALSOT vairākus JAU-TĀJUMUS.

– Ko vajadzēs? – Marta nesaprata. – Ko ar tiem jautājumiem darīs?

– Kuš, tūlīt redzēsi, pacieties! – Mārcis aizspieda ar roku Martai muti un paskatījās apkārt, vai tikai kāds nav dzirdējis. Meitenes paliek meitenes, viņš domāja. Bet neko neteica.

– Uzmanību! Pirmais jautājums. Ko darīt ar ezi Evīnu? Ir priekšlikums, kas ir tieši saistīts ar mūsu darba kārtības nākošajiem diviem jautājumiem. Viesi ir atraduši, manuprāt, vislabāko mūsu problēmu atrisinājumu. Jūs visi zināt, ka karš ar Pelēkajiem ir mūsu lielākā un vissenākā nelaime. Kārlis ierosināja noslēgt pamieru ar Pelēko Postītāju Partiju uz laiku, kas nepieciešams, lai sameklētu pazudušo vēstījumu. Un kā mūsu puses pārstāvi sūtīt ezi Evīnu šo pamieru noslēgt. Un mūsu viesi ir gatavi piedalīties vēstījuma meklēšanā.

– Viena minūte domāšanai, – Lielais Susuris uzsita ar āmuriņu pa tribīnes malu. – DOMĀJIET!

– Tā, un tagad balsosim par pirmo priekšliku-

mu – slēgt vai neslēgt PAMIERU! Balsojiet ar kājām!

Sacēlās neiedomājams juceklis. Bērni noskatījās, kā visi nezin kāpēc sāka grūstīties, stumdiņus un pārvietoties. Kad visi norimās, Kārlis ievēroja, ka visi dzīvnieciņi ir sadalījušies divās grupās.

– Balsot ar kājām, – Renē paskaidroja, – nozīmē iet uz vienu vai otru pusi. Jūs jau ievērojāt, ka dažiem mūsējiem ir visai grūti pacelt ķepas, un bez tam atbildība ir lielāka tad, ja ir jāmaina arī vieta. Visi uzreiz redz, kurā pusē katrs stāv. Tie, kuri ir labajā pusē, tie ir «par» – Cik labi! – Mārcis bija priecīgs – Viņi ir vairāk! Tas nozīmē, ka pamieru vajag, vai ne?

– Es nezinu, vai pamieru VAJAG, vai NEVAJAG! – Renē paraustīja plecus. – To neviens nezina un nevar zināt. Šī balsošana nozīmē tikai to, ka vairāk ir to, kas DOMĀ, ka pamiers ar Pelēkajiem Postītājiem IR vajadzīgs.

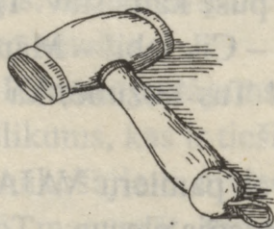
– Un tagad otrais priekšlikums. Vai mēs varam sūtīt ezi Evīnu kā ārkārtējo sūtni pamiera noslēgšanai. Balsošanas kārtība tā pati. Lūdzu, balsojiet!

Lai ko kurš domāja par ezi Evīnu un deklasētajiem ežiem vispār, pie Pelēkajiem doties neviens negribēja, pat kā sūtnis ne, un laikam tāpēc pilnīgi visi pagāja vēl gabaliņu pa labi.

– Brīnišķīgi, – Renē nosmējās, – šis jautājums ir pieņemts vienbalsīgi. Atliek tikai pāris soļus pastumt tribīni, un sākt visu no gala. Nē, nē, tas bija joks. Susuri, jūsu kārtā! Trešo jautājumu atliksim!

– Sanāksme tiek slēgta! – Lielais Susuris svinīgi paziņoja. Trīs reizes uzsisis ar savu āmuriņu, viņš iebāza to somā.

– Viss, mēs varam iet! Evīn, jums jānāk līdzi.

SĀKAM!

5. nodaļa,

*kurā ēd zupu, raksta vēstules,
un pasta soma krīt tumsā.*

– Lieliski, – Renē berzēja rokas, – tagad tikai aši paēdisim, un tad sūtīšu jūs prom. Roderik, tu saklāsi galdu?

– Drīkst, es palīdzēšu? – Marta pielēca kājās un, tā ka neviens neiebilda, aizskrēja pakaļ Roderikam uz virtuvi.

Ezis Evīns sabozies sēdēja kaktā pie kamīna. Viņš joprojām izskatījās aizvainots un ļoti dusmīgs.

Renē izklāja uz galda veselu kaudzi papīra lapu, un aizrautīgi ķērās pie rakstīšanas.

Kārlis ar Mārci saskatījās: – Mūs, liekas, visi ir piemirsuši. Ko mēs varētu pasākt līdz ēšanai?

– Jūs varētu uzlīmēt markas šīm vēstulēm. – Renē teica. – Es gribētu kopā ar jums nosūtīt arī pastu.

– Nosūtīt? Vai tad jūs mums līdzī nenāksiet?

– Protams, nē. Tas nav iespējams. Es pašlaik rakstu

Āpsim, un viņš jums palīdzēs, bet es pats patiešām tagad nevaru. Jūs dosieties ceļā pirmie, ezis Evīns pēc jums, un viņu pavadīs Roderiks. Ezim pavadonis ir vairāk vajadzīgs, jo viņa uzdevums ir daudz bīstamāks. Jā, es domāju, jūs esat trīs, un paši lieliski tiksiet galā. Āpsim, protams, ir savas īpatnības, bet viņš jūs uzņems labi.

– Bet kas ir Āpsis?

– O, Āpsis ir mūsu VĒSTURNIEKS un ARHIVĀRS. Tas ir ļoti atbildīgs pienākums SADRAUDZĪBĀ.

– Bet kas tas ir – ARHIVĀRS? – Mārcis tādu vārdu dzirdēja PIRMO REIZI.

– Arhivārs? Nu, tas ir TAS, kurš savāc, kārtu un uzrauga visus Sadraudzības arhīvus. Katrai Sadraudzības būtņu kopai ir savs arhīvs, un tad vēl ir arī kopējais arhīvs. Piemēram, šodienas sapulces pieraksts, ko sauc par protokolu, nonāks kopējā arhīvā. Tā kā, Kārli, arī tava uzstāšanās būs Sadraudzības vēstures sastāvdaļa.

– Kas to būtu domājis, – Mārcis sāka skaļi smieties.

– Kārli, tu tagad būsi vēsturiskais! Baigais Napoleons!

– Līmē labāk markas, ņirga tāds! – Kārlis sabozās.

Renē steidzīgi rakstīja un rakstīja. Vienu lapu pēc otras. Aprakstītās lapas tika liktas lielās aploksnēs un aizzīmogotas.

– Kāpēc tā? – brīdi vērojis, kā Renē uzpilina laku uz vēstulēm un lakā iespiež zīmogu, Kārlis vaicāja.

– Mamma un tētis vēstules vienkārši aizlīmē.

– Īsti nezinu. – Renē brīdi padomāja. – Manā jaunībā visi, arī cilvēki vēstules šitā aizzīmogoja, un tagad es vairs negribētu šo tradīciju mainīt. Ziniet, pierasts. Un vēl – mēs cenšamies iztikt pašu spēkiem, un ne vienmēr līme ir pa rokai, bet sveķus var dabūt vienmēr un visur, un katrs uzspiež savū zīmogu, nav pat atpakaļadrese jāraksta, visi uzreiz redz, kurš vēstuli sūta.

Renē piecēlās un izstaipījās: – Viss! Pabeidzu! Vai markas ir uzlīmētas uz visām aploksnēm?

Kārlis žigli pārcilāja aploksnēs. Jā, markas bija uz visām.

– Un kur atrodas jūsu pastkastīte?

– Pastkastīte? – Renē padomāja, – nē, tādu es nepazīstu. Kas viņa tāda ir?

– Pastkastīte?! Nu, tas ir tur, kur iesviež vēstules kastītē!

– Mārci, – Kārlis pārmetoši paskatījās uz mazo brālīti, – pasts ir vesela sistēma, nevis kastīte. Cilvēki vēstules atdod pastam, un tas visas vēstules nogādā tur, kur vajag, pēc adreses. Kā jūs sūtat savas vēstules?

– Mēs? Ar MIKIŅIEM. Visus mūsu sūtījumus pārvadā Mikiņi.

– Tad tas arī ir jūsu pasts. MIKINPASTS.

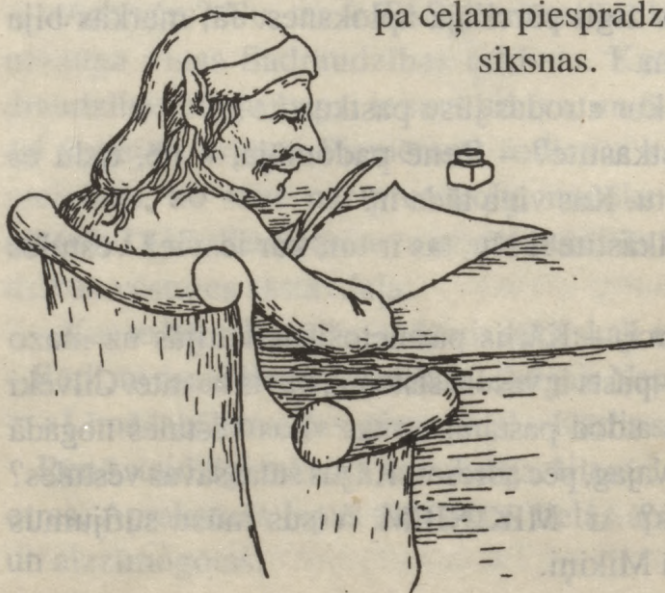
Kārlis gribēja vēl ko vaicāt, bet atvērās durvis un ienāca Marta un Roderiks, nesdami zupas terīni un šķīvjus.

– Žigli pie galda! Jums jāpaspēj paēst, pirms ierodas Mikiņš. Viņš vienmēr ļoti steidzas, un viņam nepatīk gaidīt.

Zupa bija garšīga, bērni izsalkuši, un, kad ieskanējās zvans, bērni patiešām bija izēduši visu zupu.

– Paldies! – visi piecēlās.

– Tā, nu tagad atpakaļ uz jumta. Mikiņš mūs gaida otrajā laukumā. Un pa ceļam piesprādzējiet šīs siksnas.

– Uz redzēšanos, Evīn! – Bērni pēc kārtas paspieda eža ķepu, un Marta pat glīti pakniksēja. Tas izskatījās jauki un mazliet svinīgi. – Veiksmi jums abiem! Roderik, esiet uzmanīgi, no jums tagad ir daudz kas atkarīgs.

Roderiks pasmaidīja: – Neuztraucieties, viss būs labi. Ezim Evīnam ir daudz draugu Pelēko vidū, gan jau mēs sapratīsimies.

Evīns joprojām izskatījās dusmīgs, taču Marta to neņēma vērā. Tētis arī bieži izskatījās dusmīgs, bet ĪSTENĪBĀ nemaz tāds nebija, tāpēc Marta pastiepās pirkstgalos un apķērās ezim ap kaklu: – Es ļoti baiļošos par tevi! Apsoli, ka tu būsi uzmanīgs!

– Vai tiešām... – ezis apjucis vicināja ķepas, – tam jau nav lielas nozīmes... nu, vai es atgriezīšos... gan jau...

– Mums jāiet! – Renē atgādināja, – Mikiņš gaida!

Šmīks! Marta nobuchoja ezi uz paša degungala un nosarkusi pirmā izskrēja pa durvīm. Kārlis paņēma rūtaino pasta somu, Mārcis siksnas, un kopā ar Renē aizsteidzās panākt Martu.

Ezis un Roderiks saskatījās.

– Tas nu gan...

– Jāā... – ezis apjucis mirkšķināja acis. – Kas to būtu domājis...

Viņš izvilka savu kabatas lakatu un brīdi šņau-

kājās. – Tik sen mani... neviens... un vispār... Es esmu...

Pa ceļam uz jumtu Renē palīdzēja bērniem aplikt siksnas.

Ārā krēsloja. Bija iestājies vakars. Smaržoja pēc slapjas zāles, vējš likās pavisam pierimis, un viss bija tāds mierīgs un kluss.

– Otrais laukums ir tieši aiz virtuves skursteņa. Lūk, tur jau arī ir Mikiņš!

– Kur? – krēslā neko nevarēja lāgā ieraudzīt.

– Tur, pie skursteņa malas. Redziet?

Bērni saspringti raudzījās tumsā.

– Labvakar! – piepeši virs galvas atskanēja laipna balss. Visi paraudzījās uz augšu. Tieši virs bērnu galvām, ar kājām gaisā, karājās liels sikspārnis. – Vai! – Marta izbijusies iespiedzās un paslēpās aiz Kārļa muguras. Arī Kārlis labprāt būtu paslēpies kādam aiz muguras. Drošības

dēļ viņš neuzkrītoši paspēra dažus soļus atpakaļ. Tikai Mārcis palika stāvam uz vietas.

– Labvakar!

– Sveiks, Mikiņ, kā labi klājas? – Renē priecīgi smaidīja. – Bērni, nebaidieties, Mikiņš ir Sadraudzības PALĪGS. Un Ceļotājs. Droši, droši.

Mikiņš izplēta savus lietussargam līdzīgos spārnus un pacēlās gaisā. Apmetis loku ap skursteni, viņš nolaidās blakus bērniem, un šoreiz jau ar galvu uz AUGŠU.

– Mikiņš Platausis! – galvu piešķiebis, lielais sikspārnis palocījās.

– Mārcis.

– Kārlis.

– Marta.

– Un pasta sōma, – Renē piebilda, – tā tad četras vienības. Tu varēsi?

– Protams. Vakars bija labs, un visi ir jau paguvuši paēst. Pēc lietus vienmēr ir daudz odu.

Mikiņš klusi un ļoti smalki iesvilpās. Pēc brīža uz jumta viens pakaļ otram nosēdās vēl trīs sikspārņi.

– Nu, mēs varētu lidot. Vai siksnas viņiem ir kārtīgi piesprādzētas?

Renē pārbaudīja: – Viss kārtībā. Bet, protams, esiet uzmanīgi, lūdzu. Āpsis viņus jau gaida, un būtu labi, ja jūs pasteigtos.

– Kā ... – Kārlis iesāka, bet Renē viņu pārtrauca,
– novēlu jums laimīgu lidojumu, un atcerieties, ka
jums ir UZDEVUMS. Jūs tagad esat MEKLĒTĀJI.

Bērni nepaguva ne attapties, kad sikspārņi, turēdami viņus aiz siksnām, pacēlās gaisā. Jumts zem kājām pazuda, un viss.

Kārlis aiz bailēm bija aizvēris acis, un ar rokām stingri ieķēries siksnās. Tas bija daudz briesmīgāk nekā iet vienam pašam uz pagrabu.

– Mazie! – Viņš, balsij aizlūstot, izdvesa.

– Nebaidies, Kārli. Tepat jau viņi ir! – Kārlim virs galvas atskanēja Mikiņa mierīgā balss: – Neuztraucies, tu lēnām pieradīsi. Sadraudzībā visas būtnes, kurām nav spārnu, steidzamos gadījumos ceļo šādi.

Tik tiešām, lidojums likās pavisam mierīgs. Līdz šim Kārlis bija lidojis tikai vienu reizi, ar lidmašīnu, jo tās reizes, kad viņš lidoja no skapja, neskaitās. Lidot ar lidmašīnu Kārlim bija paticis, to viņš atcerējās, bet toreiz viņš bija pārāk mazs, lai visu izdomātu. Toties tagad...

Kaut kur blakus Kārlis izdzirda Martas balsi. Marta kaut ko ļoti sajūsmināta stāstīja Mārcim. Laimīgie mazie, viņi nekad ne no kā nebaidās, Kārlis skaudībā domāja.

– Marta, par ko tu tur tā priecāties?

– Tu redzēji? Mēs tikko apdzinām vilcienu! Mēs jau esam ārā no pilsētas. – Kārlis bailīgi atvēra acis. Visapkārt bija tikai tumsa.

– Arī tas vēl, – Kārlis nodomāja, žigli aizvērdams acis atkal ciet, – nepietiek ar lidošanu, piedevām vēl ir arī galīgi tumšs. – No tumsas Kārlis baidījās visvairāk.

– Nu, Kārli, kā ir? – Mikiņš ierunājās. – Nu jau vairs nav ilgi. Redzi tur to tumšo līniju? Tas ir Rai-bais Mežs. Āpsis dzīvo tur.

– Kur? – ziņkārība ņēma virsroku pār tumsas bailēm, un Kārlis atvēra acis.

– Skaties tieši lejā! – Marta sauca: – Tu redzi šoseju? Paskaties, kā mašīnas aizstrīpo!

Kārlis jau gribēja sadusmoties, jo Martai vienmēr izdevās izdomāt jaunus vārdus. Skolotājai tas nepatika, bet padomājis Kārlis neko neteica, jo lejā tiešām mašīnu ugunis zīmēja vienu ugunīgu strīpu pēc otras.

Te piepeši Kārlim ienāca prātā kāda doma.

– Vai mēs nevaram ieskriet elektrības vados? Gar šosejām vienmēr ir visvisādi vadi.

– Kur nu! Sikspārņi nekad nekur neieskrien!

Mārcis sajūsmā spiedza. Sikspārņus šis lidojums ar bērniem uzjautrināja. Mārča sikspārnis bija jauns, un viņam ļoti patika pablēņoties. Brīžiem viņš nolaidās pavisam zemu, tā, ka Mārča kājas švīkstēja

caur koku lapām, brīžiem sikspārnis metās sānis, lai noķertu kādu odu, un atkal strauji traucās pakal pārējiem. Mārcim ļoti patika vizināties karuselī, tikai mamma nez kāpēc to bieži neļāva, bet šis lidojums pārspēja visus pasaules karuseļus. Kaut kas tik lielisks Mārča dzīvē atgadījās pavisam reti.

Zem lidotājiem cienīgs un tumšs slējās Raibais Mežs. Mežs klusēja un kaut ko gaidīja. Tā vismaz Kārlim šķita.

– Lūk, tur jau ir Āpsis! – Mikiņš paziņoja. – Šķiet, viņš ir labā garastāvoklī. Jums ir paveicies. Jo DAŽREIZ Āpsis ir ļoti NESABIEDRISKS un NOSLĒGTS. Pamājiēt viņam!

Bērni ļoti centīgi raudzījās tumsā, tomēr neko nevarēja saskatīt. Visi trīs uz labu laimi sāka māt ar rokām. Tas tā, katram gadījumam, lai Āpsis neapvainotos.

– Uzmanību! Mēs laižamies lejā! Salieciēt kājas ceļgalos! Rokas uz priekšu! Viens! Divi! Trīs!

Sikspārnis nosvieda Kārli sūnās. Bums! Turpat blakus novēlās Marta un Mārcis. Pasta soma uzkrita Kārlim virsū.

– Tas nebija netīšām! – Tumsā nosmējās sikspārnis. – To somu tu nodod Āpsim!

– Jūs nesasītāties? – atskanēja rāma balss. Kārlis pacēla galvu, bet saredzēt runātāju viņš nespēja.

– Labvakar! Nāciet nu iekšā, rasa krīt, un jūs varat saaukstēties!

Kārlis tumsā sataustīja somu un uzsvieda to plecā.

– Mazie! – Viņš klusi uzsauca.

– Tepat jau mēs esam! – tieši pie Kārļa auss atskanēja Mārča liksmais spiedziens. – Kas būtu domājis, ka sūnās ir tik patīkami krist! Kā spilvenos!

– Marta, dod man roku! Mārci, tu arī! – Kārlis atcerējās, ka viņš ir lielais brālis. Turēdams mazos katru pie savas rokas, Kārlis jutās pavisam svarīgs un ATBILDĪGS, pilns apņēmības un drosmes.

– Labvakar!

ĀPSIS

6. nodaļa,

*kurā Kārlis pamatīgi pieviļas, Āpsis pārcilā
grāmatas un Āpsiene vāra kafiju.*

– Lūdzu, lūdzu, kājas jau tā jums būs slapjas, sūnas vienmēr pirmajā brīdī liekas mīkstas, tikai vēlāk visi pamana, ka tās ir arī slapjas.

Siltas gaismas strēle spīdēja pa spraugu. Durvis tika pavērtas plašāk, un bērni ieraudzīja garu un smailu purnu. – Drošāk, drošāk! – Smailais purns aicināja. – Es patiešām priecājos!

– Galvenais, jābūt pieklājīgiem, – Kārlis pats sev klusībā atgādināja. – Labvakar! Piedodiet par traucējumu!

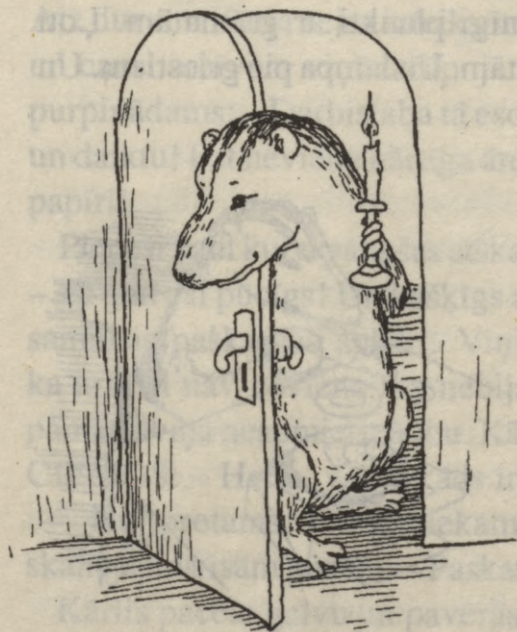
Stingri turēdams mazos aiz rokas, Kārlis apņēmīgi gāja iekšā.

Lielā, garā galva, paresns un pavisam strīpains Āpsis stāvēja un priecīgi berzēja ķepas. – Sāksim ar karsto kakao, vai ne? Vakars bija visai dzestrs. Un kūkas arī ir. Un dzeltenmaize. Es domāju, tās būs noderīgas vakariņas.

Bērni uzreiz jutās drošāk. – Šeit ir pasta soma, Renē lūdza jums to nodot. – Kārlis nolika somu zemē. – Tur jābūt arī vēstulei tieši jums. Renē tur visu uzrakstīja. Viņš gribēja, lai mēs kādu brīdi pastrādātu arhīvā.

– Arhīvā? – Āpsis uzreiz saīga, – Nu, to mēs vēl paskatīsimies. Bērni vienmēr nozīmē nekārtību, un ņudzekli, un troksni. Un vēl grāmatās... Bet kakao mēs gan dzersim tūlīt.

Āpša māja bija daudz interesantāka par Renē dzīvokli. Pirmkārt, bērni vēl nebija bijuši īstā ALĀ. Un āpsis dzīvoja tieši alā. Viesistaba, kurā āpsis bērnus ievēda vispirms, bija diezgan parasta. Baltas sienas, melnas mēbeles, tas viss lieliski saderējās ar Āpša melnbalti svītrotu kažoku. Neparasts bija tikai tas,

ka visur bija sakrautas grāmatas – plauktos, uz grīdas, gar sienām un uz dīvāna, un uz krēsliem un zem tiem. Galdu vispār nevarēja saskatīt zem grāmatu kalna.

– Tad nu gan... – Kārlis nogrozīja galvu. – Tik daudz grāmatu... – Mazie neko neteica. Grāmatas viņiem vēl pārāk daudz ko nenožīmēja, ja nu vienīgi tās ar bildēm.

– Un te, lūk, ir arhīvs. – Āpsis bērņus ievēda nākošajā telpā. Kārlis nopietni pamāja ar galvu. Kaut ko tādu viņš bija iedomājies. Arhīvam ir jābūt tieši tādām. Telpā nebija nekā – ne galdu, ne krēslu, itin nekā. Tikai un vienīgi plaukti ar grāmatām. Ļoti DAUDZĀM grāmatām. Un lampa pie griestiem. Un viss.

– Nāciet, lūdzu, tālāk, – Āpsis aicināja, – šeit mēs atgriezīsimies vēlāk. Šī ir mana darbistaba.

O, darbistabas Kārli vienmēr bija interesējušas. Tēva darbistaba bija pati interesantākā

vieta visā mājā, bet pārāk bieži tētis viņam tur neļāva padarboties. – Vai drīkst? – Kārlis lūdzoši paskatījās uz Āpsi.

– Nu, protams! – Āpsis bija pati laipnība. Likās, ka Kārļa bijīgā apbrīna glaimoja. – Varbūt kakao dzersim šeit? Jā, patiešām, tas gan nebūs gluži pieklājīgi un pareizi, bet tad mēs uzreiz varētu sākt meklēt. Ak es taču nemaz īsti nezinu, KO jums vajag!

– Es domāju, ka Renē jums to ir uzrakstījis savā vēstulē. Es tūlīt atnesīšu somu. – Kārlis piecēlās un ar ļoti rātņu sejas izteiksmi izgāja no darbistabas. Aiz durvīm Kārļa sejas izteiksme uzreiz izmainījās, un cauri arhīvam viņš izčāpoja skaļi un aizvainoti purpinādams: – Darbistaba tā esot! Fu! Nekādu rīku un daiktu! Pat neviena kārtīga āmura te nav! Vienīgi papīri!

Piepeši kaut kur no augšas atskanēja sīki smieklīgi: – Tu gan esi pūcīgs! Un kašķīgs arī vēl, hā! – Kārlis samulsis paskatījās apkārt. Viņš bija pārlicināts, ka arhīvā nav neviena, un nebija gribējis, lai kāds pamana viņa neapmierinātību. Kā nekā viņš taču bija CIEMOS: – Hallo, vai te kāds ir?

– Nu, protams! Un pietiekami daudzi! – Balsis skanēja no visām pusēm: – Paskaties uz augšu, īgņa!

Kārlis pacēla galvu un pavērās augšup. Tieši virs

galvas karājās pamatīgs zirneklis. – Arī tas vēl! Un šitiek liels! – Kārlis noskurinājās un pakāpās dažus soļus atpakaļ. Zirneklis sakustējās un veikli noslīdēja zemāk: – Sveiks, ĪGŅA! Mani sauc par Augustiņu. Es te strādāju. – Labvakar! Es esmu Kārlis. Man... Es... Āpsis gaida pasta somu!

– Skrien, skrien, tiksimies vēlāk! Es zinu, Āpsim nepatīk gaidīt! Atceries, mani sauc par AUGUSTIŅU! ČAU!

Kārlis skriešus izmetās cauri viesistabai un atrāva priekšnama durvis. Soma, viņš domāja, kur gan Āpsis to nolika, tepat jau vajadzēja būt!

– Bērniņ, tu meklē somu? Nāc, es to ienesu virtuvē apžāvēties.

Kārlis apgriezās un atvērtajās virtuves durvīs ieraudzīja Āpsieni, lielā, zili balti rūtotā priekšautā. Āpsienes balss skanēja tik mīļi un silti, ka gribējās viņai apķerties ap kaklu un nobučot, tāpat vien.

– Iesim, bērniņ, kopā, es tikai paņemšu paplāti! – Āpsiene ar abām ķepām pabužināja Kārlim matus. Kārlis domīgi uzsvieda somu plecā. «Dīvaini,» viņš nodomāja, te notiek savādas lietas. Es ciest nevaru, ka mani saukā par BĒRNIŅU, un lai es labprātīgi ļautos svešiem man bužināt matus... Āpsieni es redzu pirmo reizi mūžā, bet... man viņa jau tik ļoti patīk... dīvaini.

Āpsiene un Kārlis atgriezās darbistabā.

– Lūdzu, te ir soma. Tiesa gan, tā ir izmirkusi, bet mēs pie tā neesam vainīgi. Sūnas bija slapjas.

Āpsiene nolika paplāti ar traukiem uz galda stūra: – Sēdiet vien, bērni, es pasniegšu krūzītes, jūs būsiet pamatīgi noguruši, vai ne? Un tagad iešu klāšu gultas. Mīļais, – Āpsiene pasniedza krūzīti Āpsim, – nekavē bērnus ilgi, viņiem jau sen laiks gulēt.

Āpsis izņēma no somas vēstules: – Tā, ... tā ..., lūk, kur Renē vēstule. – Atplēsis vēstuli, viņš to ilgi un uzmanīgi lasīja. – Jā, jums nebūs viegli palīdzēt. Vispirms nāksies caurskatīt katalogus. – Āpsis

piecēlās un izņēma no plaukta grāmatu. – Tā, vispirms paskatīsimies «Vispārējās izziņas», – viņš purpināja, šķirdams lapu pēc lapas. – Vēsture, tā... kur mums te ir burts «P»..., paskatīsimies, PARKI, PASAKAS, tas nav tas, mums būtu vajadzīgi...

– Es atnesu tev vēl krūzi kafijas, mīļais! – Āpsi iztraucēja sievas balss. – Bērnus es aiznesu uz gultām. Viņi te krēslos bija aizmiguši. Vai tu vēl ilgi šovakar strādāsi?

– Es tikko sāku! Labāk atnes visu kafijkannu šurp, un ej pie miera. Man vēl te būs daudz jāmeklē.

TIKAI INFORMĀCIJA

7. nodaļa,

kurā meklētāji noskaidro, ka brieži ir ļoti lieli dzīvnieki, truši dzīvo alās, un vēl šo to.

– Celieties nu, es kaut ko atradu! – bērņus pamodināja Āpša balss tumsā. – Ārā jau ir liela diena. Mums jāpasteidzas.

Āpsis ieveda bērņus lielajā arhīva zālē. Ķepā Āpsis turēja vairākas papīra lapas, aprakstītas ar dažādiem skaitļiem un burtiem.

– Tā, – iesāka Āpsis, – man te ir sarakstīti sējumu numuri. Es meklēšu. Jūs nesiet uz darbistabu, labi?

Pēc brīža darbistabā uz krēsliem bija saliktas **ĻOTI DAUDZAS GRĀMATAS**.

– Vai mēs tagad tās visas izlasīsim? – Marta, galīgi nobijusies, vaicāja: – Šitik daudz jau nevar veselā gadā izlasīt.

– Nē, bērņiņ, šīs ir uzziņu grāmatas, mēs lasīsim tikai to, kas mūs interesē **ŠAJĀ BRĪDĪ**. Kur gan es noliku **HRONIKU** otro sējumu? Ak, tepat jau vien

ir. Uzšķirsim... –

Āpsis ieskatījās
savās lapiņās.

– Tā... tā... aha,

98. lappuse. Sa-

meklēsim, lūk,

klausieties: «Pēc

melnas nakts, kad

ausīs rīts, trīs kalnos

ūdens pazudīs, zem zemes

zvaigznes spīdēt sāks, TRĪS BRUŅINIE-

KI nāks, kas galdu salauzīs. Tad karogs pacelts tiks
un plīvos laikus, līdz to Melnais Jātņieks pārcirtīs...»

Āpsis aizvēra grāmatu, un paskatījās uz bērniem.

– Tad nu gan izlasījām, – Kārlis iesmējās. – Es te
neko nesapratu, un šķiet, ka ne es vienīgais!

Marta un Mārcis skumīgi saskatījās. Jā, no tās
meklēšanas laikam nekas nesanāks.

– Nenokariet uzreiz degunus. Šī hronika ir
sarakstīta ĻOTI SENOS LAIKOS, un tajos laikos
visi tā rakstīja. Paskatīsimies tālāk. – Āpsis atkal
ieskatījās savās lapiņās un atvēra nākošo grāmatu.
– Šeit ir apkopoti visi kādreiz Sadraudzībā rakstītie
dokumenti. Vienīgais dokuments, kas attiecas uz
mūsu meklēto vēstījumu, skan šādi, – atradis vaja-
dzīgo vietu, Āpsis sāka skaļi un izteiksmīgi lasīt:

«Lielā Padome sapulcējās šajā naktī uz apspriedi. Visi klātesošie PILNVAROTIE PĀRSTĀVJI parakstīja kopēju vēstījumu, kas pilnībā apmierināja visas konfliktā iesaistītās puses.»

Āpsis pacēla galvu: – Šī dokumenta daļa ir glīti un kārtīgi uzrakstīta. Tālākais teksts ir grūti salasāms, domājams, rakstīts lielā steigā.

«Izeja no Padomes Zāles ir slēgta. Zālē strauji ceļas ūdens. Noslēdziet mieru! Citādi bojā ies visi! Noslēdziet mieru! Lielās Padomes vārdā.»

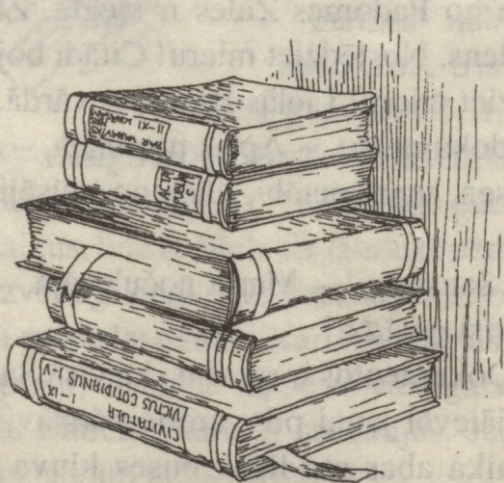
– Šo dokumentu, – Āpsis turpināja, – atrada jau krietni sen, tepat netālu, kāds no mūsējiem. Upes krastā.

– Cik šausmīgi! – Marta nočukstēja. – Vai viņi tiešām visi noslīka?

– Jā. Dokumentos ir rakstīts, ka visā Sadraudzībā ir bijis jāievēl jauni pilnvarotie pārstāvji. Un tieši no tā laika abas strīdīgās puses kļuva par nesamierināmiem ienaidniekiem, jo mēs domājām, ka Pelēkie Postītāji ir uzbrukuši Lielajai Padomei, savukārt, cik man zināms, Pelēkie uzskata, ka vainīgie esam mēs. Tā, lūk. Reizēm man liekas, – Āpsis domīgi nopūtās, – ka varbūt Pelēkie nemaz nav vainīgi, bet kas īstenībā varētu būt noticis, laikam tā arī neuzzināsim. – Iestājās ilgs klusums. Katrs domāja savu domu.

— Bet kāpēc tad neviens neaizgāja uz to Padomes Zāli, un nenoskaidroja, kas tur īsti ir noticis? — Mārcis vaicāja pēc brīža.

— Lielā Padome nekad nevienam neatklāja, kur atrodas šī viņu pulcēšanās vieta. Tas bija NO-SLĒPUMS. Droši vien tāpēc, lai neviens nevarētu traucēt viņiem. Saprotiet, katram ir savas intereses,

un kaut kādi strīdiņi jau vienmēr rodas, pat visdraudzīgāko būtņu starpā.

— Protams, — to Mārcis varēja saprast, — mēs arī bieži savā starpā strīdamies, un tomēr negribam, lai mamma vai tētis jaucas iekšā, tad tikai sliktāk iznāk.

— Redzi nu, ar mums ir tāpat. Gan tagad, gan toreiz.

— Tātad tas VĒSTĪJUMS, kuru vajag atrast, ir

jāmeklē Lielās Padomes Slepenajā Zālē? – Kārlis pārvaicāja.

Āpsis pamāja ar galvu: – Jā, tieši tā. Tas ir viss, ko mēs zinām.

– Labrīt! Vai tad brokastis nemaz negribēsiet? – durvīs parādījās Āpsienes rūtainais priekšauts un paplāte, kas smaržoja ļoti jauki. Bērni saskatījās: – Varbūt... mēs varētu skatīties tās grāmatas un ēst REIZĒ? Tā ietu ātrāk!

– Ēšana un grāmatas kopā neder! – Āpsis sašutis norūca. – Tad man te gadu simtiem vēl no grāmatām birs ārā maizes drupačas un siera paliekas. Un kur nu vēl tauku pleķi!

Kārlis nodūra galvu. Vispār jau Āpsim bija taisnība. REIZĒM, īpaši mīļākās grāmatas, pēc izlasīšanas izskatījās pēc sviestmaižu ietinamā papīra.

Bērni klusēdami sasēdās ap galdu. Āpsiene katram nolika priekšā šķīvi ar ceptiem kartupeļiem. Un ceptām olām. Un salātiem. Un krūzi kakao. – Šitāds ceļojums ir ko vērts! – Mārcis nosmējās. – Mājās mamma nemaz tā necenšas mūs piebarot. Un ar kakao jau nepavisam ne.

Āpsiene pasmaidīja tik mīli kā trīs vecmāmiņas kopā ņemot: – Nu, mums jau arī tādi ciemiņi negadās katru dienu. Un bērni mežā VISPĀR tagad ir liels retums.

– Neplāpāt pie galda. – Āpsis steidzīgi izdzēra savu kafijas krūzi. – Darbs GAIDA! Rokas mazgāsiet tur! – Āpsis norādīja uz ūdens bļodu. – Un tad uz priekšu, vēl jau nekas nav paveikts.

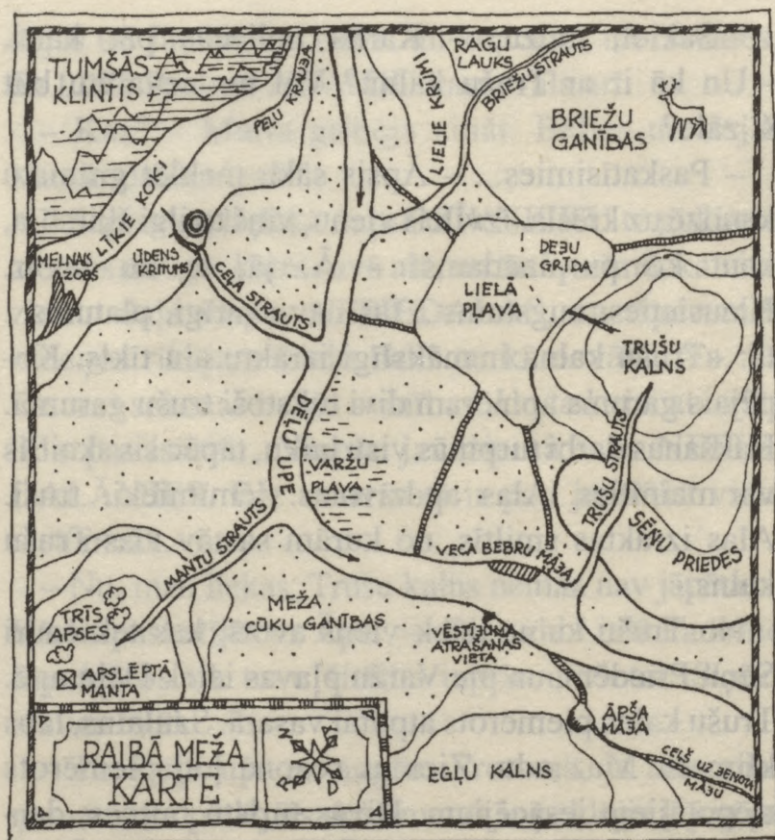
Pieslējis kāpnītes pie viena no plauktiem, Āpsis nocēla lielu papīra rulli. Uzmanīgi atritinājis to uz galda, viņš uz katra no stūriem uzlika pa akmenim. – Lai neritinās, citādi būs grūti lasīt. – Viņš paskaidroja bērniem. – Nāciet nu šurp. Šī te ir RAIBĀ MEŽA KARTE.

Uz galda gulēja patiešām veca karte. Kārlim patika visādas kartes, viņam pie sienas, mājās, bija pat vairākas, gan tādas ar valstīm, gan tās, uz kurām ir upes un ezeri, un pilsētas. Šī karte izskatījās savādāka. Gandrīz tā, it kā Āpsis to būtu pats uzzīmējis. Nu, ja ne Āpsis, tad viņa vecvecvecvectētiņš kaut kad ļoti SENOS laikos.

– Lūk, – Āpsis norādīja uz kartes malām. – Šis te ir mūsu Raibais Mežs. Un mēs patlaban esam šeit.

Mārcis noliecās un izburtoja: «Āpša māja». Un turpat: «Egļu kalns». – Un te, lūk, ir tā vieta, kur tika atrasts Lielās Padomes dokuments. Jā, tas ir te, Dēļu upes krastā, Varžu pļavā, tur kādreiz bija vecā Bebru māja.

– Bet te jau tuvumā nav neviena kalna. – Marta pārsteigti paskatījās uz Āpsi. – Un Slepenās Alas

jau var būt tikai kalnos! Jo, alu rokot tāpat vien zemē, tur sanāk viens vienīgs slāpums. Es zinu, mēs vienreiz izrakām ĻOTI dziļu bedri, un, jo dziļāk to rakām, jo vairāk ūdens tur bija!

– Jā, tā tas varētu būt. Redziet, arī šī ala ir rakta kalnā. Ja es to izraktu pie pašas upes, tā patiešām būtu pārāk slapja.

– Sakiet, lūdzu, – Kārlis noliecās pār karti.
– Un kā ir ar Trušu kalnu? Vai tur nevarētu būt šī zāle?

– Paskatīsimies... – Āpsis sāka meklēt grāmatu kaudzē uz krēsla. Izvilcis vienu, viņš to ilgi šķirstīja, kaut ko purpinādams: – Ā, jā, te nu tas ir. Klausieties: augstums... tas nav svarīgi, platums... tā: «Trušu kalnā ir mākslīgi izraktu alu tīkls. Kopējais garums apmēram divi tūkstoši trušu garumā. Rakšanas darbi turpinās visu laiku, tāpēc šis skaitlis var mainīties. Alas apdzīvotas. Iemītnieki: truši. Alas izraktas smiltīs, no kurām sastāv viss Trušu kalns.

No Trušu kalna iztek viens avots, kas tek cauri Sēņu Priedēm, un pie Varžu pļavas ietek Dēļu upē. Trušu kalns piemērots atpūtai vasarā. Saulains, labs klimats. Maz odu. Ziemas sezonā ļoti piemērots slēpotājiem iesācējiem. Divas tūristu mītnes, darbojas visu gadu. **LIELIE DZĪVNIEKITIEK LŪGTI TRUŠU KALNU NEAPMEKLĒT!**» – Āpsis pacēla galvu. – Tas būtu viss, kas te rakstīts.

– Nē, – Kārlis domīgi vilka ar pirkstu pa karti. – Trušu kalnā tas nevarētu būt. Kas, lūdzu, ir **LIELĀ PĻAVA?**

– O, – sajūsmināti novilka Āpsiene. – Lielā pļava ir pati svarīgākā vieta mūsu mežā. Vasarā tur notiek

dejas un Jāņtārpiņu balle, un koncerti, un izstādes, un Lielā Rudens ATVADU karnevāls arī.

– Kas? – Marta gribēja zināt. Balles un dejas Martai patika īpaši.

– Saprotiet, lielākā daļa DZĪVNIEKU te guļ lielo ziemas miegu, katrs savā alā, un tas nozīmē, ka visu ziemu daļa vispār NEPIEDALĀS, un tāpēc mēs rudenos rīkojam Lielo balli un karnevālu. Nu, kā vasaras sezonas beigu svinības. Un tad visi atvadās līdz pavasarim. Vispār jau ziemā mēs NEPIEDALĀMIES. Bet vasarās tā ir pati jautrākā vieta visā mežā.

– Nu, man liekas, Trušu kalns nemaz nav jāpēta, – Kārlis paskatījās uz Āpsi. – Diez vai Lielā Padome sapulcētos tik tuvu šitānai izpriecu vietai. Skatīsimies tālāk.

– Pa Dēļu upi uz augšu. Protams, ja mēs pieņemam, ka pēdējais dokuments ir peldējis lejup pa straumi, tad mums ir jāskatās visu laiku uz augšu. – Āpsis paskatījās savās papīra lapās. – Tālāk mums nāk Mantu strauts, kas sākas Trīs Apsēs. Paskatīsimies... – izvilcis no grāmatu kaudzes nākošo sējumu, Āpsis to nolika uz kartes.

– Te, lūk, ir Trīs Apses. Tas ir pavisam neliels kalns, drīzāk gan tikai tāds paugurs. Un arī vienas vienīgas smiltis. Un, cik man zināms, NEVIENAS

alas tur nav, un nekad nav bijis. Tomēr jāizlasa. Kādreiz jaunībā, – Āpsis uzsmaidīja Āpsienei (tā bija pirmā reize, kad bērni redzēja Āpsi smaidām). – Mēs tikko bijām apprecējušies un, ziniet, meklējām sev dzīvokli, kur apmesties, ļoti rūpīgi izpētījām šo vietu. Mēs neatradām tur nekādas alas un pēdas arī ne. Es domāju, ka tur vispār nekad neviens nav dzīvojis. Tur ir pārāk smilšains un grūti paslēpties vajadzības gadījumā.

Kārlis ieskatījās kartē: – Bet ko tas nozīmē «APSLĒP-TĀ MANTA»?

– Ā, – Āpsis garlaikoti novilkā, – tas nav nekas interesants. Tur ir aprakta kaste ar kaut kādām cilvēku mantām. Droši vien cilvēki paši to ir aprakuši. Bet ja tevi tas interesē, mēs varam paskatīties IZZIŅĀS.

– Protams! – Kārļa acis zibēt zibēja.

Āpsis šķirstīja un šķirstīja grāmatu, līdz Kārlis aiz nepacietības sāka trīcēt.

– Nu ja, es jau teicu, ka tur nekā interesanta nav, – Āpsis nošķobīja savu garo purnu, – te ir rakstīts: «Lapsu grupa veica izpēti rakumus Trīs Apsēs. Dienvidaustrumos no Sarkanās Apses, septiņu lapsu garumā no koka stumbra, sešpadsmit rācienu dziļumā tika atrasta Cilvēku kaste. Kaste ir vienas lapsas platumā, divu lapsu garumā un vienas astes augstumā. Kaste tika pārgrauzta, un izpēti grupa

iepazinās ar tās saturu. Kastē atradās vairākas cilvēku maināmās ādas, četri nāvīgie nagi un ēdamās dzelzs ripiņas – dzeltenas un baltas, ļoti daudz.»

– Muļķības kaut kādas! – Mārcis paskatījās uz Martu: – Tu kaut ko saproti? Es neko!

– Es arī! Un tu, Kārli?

– Jā, tā Izpētes grupa jau nu būtu varējusi uzrakstīt visu skaidrāk, – Kārlis nopurpināja.

– Bet viss jau tāpat ir pilnīgi skaidrs! – Āpsis paņēma vēl vienu grāmatu. – Šī te ir skaidrojošā vārdnīca, ko mēs lietojam savā starpā. Redziet, āpši lieto vienus apzīmējumus, truši citus un lapsas atkal pavisam citus. Paskatīsimies lapsu nodaļā. Lūk, te jau viss ir. Cilvēku maināmās ādas – jūs to dēvētu par apģērbu.

– Ak tā, – Kārlis novilka, – tad jau patiešām tur nekā interesanta nav.

– Nu, es jau to teicu. Tad tur vēl ir arī naži, nu – nāvīgie nagi, un tad vēl tās ēdamās ripiņas, šeit rakstīts, ka tās jūs saucat par monētām jeb naudu.

– Nauda? Un ieroči! Mārci, tu dzirdēji?

– Oho! Iedomājies tik! Un to naudu mēs atdotu tētim, tad viņam vairāk nevajadzētu iet uz darbu. Un tās drēbes – Martai, viņa varētu spēlēt princesēs. Un mums tiktai naži vai zobeni, vai kas nu tur ir, katram divi. Tad nu gan citi mūs apskaustu! Vienreizēji!

Āpsis ļoti bēdīgi skatījās uz visiem trīs bērniem:
– Vai tiešām jūs visu pametīsiet? Visu, visu – Renē
un Roderiku, un Mikiņu, un pārējos? Un arī mani?

DEMOKRĀTIJA

8. nodaļa,

*kurā izlemj svarīgus jautājumus,
strīdas, un Āpsim ir jāpagaida aiz durvīm.*

– Nu, ...vispār jau... – Kārlis domīgi paskatījās uz Martu, tad uz Mārci: – Kāds ir jūsu viedoklis?

– Ja tā labi padomā... – Mārcis iesāka. – Ja visi par apslēpto mantu jau zina, tad tas nemaz vairs nav tik ļoti interesanti. Aizej tik un paņem, nu gluži kā veikalā, tikai jāmaksā nav.

– Būs gan jāmaksā, – Marta pacēla vienu pirkstu. – Pirmkārt, visi uz mums apvainosies, mēs būsime nodevēji, jo mēs taču apsoliām PIEDALĪTIES! Otrkārt, mēs paliksime bez piedzīvojuma, jo aiziet un paņemt nav nekāds piedzīvojums! Un, treškārt, tad mums būs jāiet atpakaļ uz mājām, un ja mēs tur šitādi parādīsimies, tad jūs paši varat iedomāties, ko teiks MAMMA!

Tikko Kārlis atcerējās mammu un tēti, un iedomājās, KO viņi par visu notikušo varētu TEIKT,

Kārlim nu nepavisam vairs negribējās ne apslēpto mantu, ne atgriezties mājās. Jā, Martai ir taisnība, tas būtu pārāk dārgi maksāts. Lai jau guļ vien: – Nu ko, mazie? Paliekam un turpinām?

Atbildes vietā Mārcis un Marta tikai pamāja ar galvu. Kārlis paskatījās uz Āpsi. Laikam vajadzētu atvainoties, Kārlis nodomāja. Bet ja...

– Nekas, nekas, – Āpsiene noglauda Kārļa galvu.
– Tā jau reizēm gadās.

– Tā jau bija tikai tāda IDEJA, – Kārlis gribēja taisnoties, bet Āpsis viņu pārtrauca: – Viss kārtībā. Atgriezīsimies pie Trīs Apsēm. Vai vēl kādi jautājumi ir?

It kā nekas nebūtu noticis, visi atkal noliecās pār karti.

– Manuprāt, ceļš te ir pārāk tuvu. – Mārcis uzmanīgi paziņoja un, drošības dēļ, piebikstīja Kārlim.
– Vai ne tā?

– Jā, tas noteikti neder. Kas mums tur ir tālāk, Āpsi?

Āpsis jau šķirstīja nākošo grāmatu. Marta pieliecās un izburtoja «CEĻA STRAUTA izziņas». Grāmata bija pavisam plāna, nez kāpēc Āpsis to šķirstīja un šķirstīja un dusmīgi rauca pieri. Viņš pat apskatījās grāmatu no ārpuses, un tas jau šķita pavisam jocīgi. Tikai paskatoties uz dusmīgo Āpsi, smieklī nenāca.

Bērni klusēdami stāvēja ap galdu un gaidīja.

– Tas nu man nepavisam nepatīk! – Āpsis izsaucās un nikni nolika grāmatu atpakaļ uz krēsla.
– NEPAVISAM!

Ieskatījies atkal savās papīra lapās, uz kurām, kā Kārlis domāja, pagājušo nakti Āpsis bija uzrakstījis grāmatu numurus un nosaukumus, Āpsis noliecās un ilgi meklēja apakšējā. Beidzot viņš izslējās un pavināja vēl vienu grāmatiņu, kura bija tikpat plāna kā iepriekšējā: – Nekā iepriecinoša nav. Nākošais mums kartē ir Ceļa strauts, bet informācijas par to gandrīz nemaz nav. Klausieties: «Ceļa strauts. Maz izpētīts. Domājams, ka strauts sākas kaut kur Tumšajās Klintīs. Līkajos Kokos strauts veido ūdenskritumu. Ietek Dēļu upē tieši pie Ozoliem. Atpūtas zonā iekļauts straucha posms no ūdenskrituma līdz ietekai upē. Saimnieciskai darbībai NAV PIEMĒROTS. Tālāk par Līkajiem Kokiem nav ieteicams doties. Sk. Izziņas «Tumšās Klintīs».» Un tas ir viss, kas te rakstīts. Pat visi ģeogrāfiskie dati ir tikai par posmu līdz ūdenskritumam.

– Sevišķi daudz tas tiešām nav, – Kārlis palūkojās kartē vēlreiz: – Un kas tad ir rakstīts par Tumšajām Klintīm?

– Vispār nekas! – Āpsis sašutis novicināja plānāko grāmatiņu: – Vispār NEKAS! Un es līdz šim

domāju, ka man ir savākta PILNĪGA INFOR-
MĀCIJA. «Tumšās Klintis robežojas ar Raibo
Mežu linijā Melnais Zobs–Līkie Koki–Peļu grava.
Tumšās Klintis NAV Raibā Meža teritorija. Nav
izpētītas. Raibā Meža iemītniekiem ieeja STINGRI
AIZLIEGTA! Apdraud dzīvību!» – Āpsis nolasīja
un aizcirta grāmatu. – Varētu domāt, ka tur dzīvo
kādi rijīgi pūķi, kas ēd visus pēc kārtas, nu vienas
vienīgas muļķības. Man ir kauns par mūsu ģeogrā-
fiem!

– Nu, ja nekādu ziņu vairāk nav, tad skatīsimies
tālāk, – Marta ierosināja, – dusmošanās jau nepa-
līdzēs.

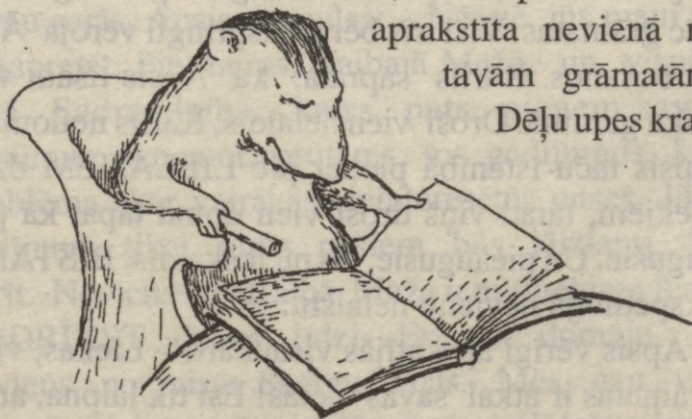
Āpsis ieskatījās kartē un pamāja: – Tālāk viss ir
pilnīgi skaidrs. Problēmu nav. Tās visas ir briežu
teritorijas. Brieži ir cienījami, kaut arī ĻOTI LIELI
dzīvnieki. Te nu būtu jābūt arī visām ziņām. Piegājis
pie grāmatu plaukta, Āpsis paņēma uzreiz veselas
ČETRAS grāmatas. – Nu ja, – atšķīris pirmo, Āpsis
nopriecājās. – Glīti un kārtīgi. Briežu strauts...
pļava... Ragu lauks... un ganības. Es domāju, ka arī
šis strauts mūs nevar interesēt. Te ir rakstīts, ka visu
laiku tas tek pa līdzenumu. Vienīgā vieta, kas ir
augstāka, ir Ragu lauks. Bet tur noteikti nevar būt
vispār neviena ala. Ragu lauks ir tāda kā briežu
sporta teritorija. Briežiem ļoti patīk cīņas sports,

un, lai izvairītos no pārējo iemītnieku traumēšanas, mēs briežiem esam ierādījuši šo vietu. Brieži ir ļoti lieli, un ZEM viņiem VIENMĒR sabrūk VISAS alas. Cīņas sezonu laikā mēs pat pārējiem dzīvniekiem šo teritoriju slēdzam. Visiem tā ir labāk. Brieži var droši cīnīties, nedomājot, ka tik kādu sīkāku būtni nesamin, un arī pārējiem, it īpaši mātēm, ir mierīgāks prāts.

– Un tālāk? – noprasīja Marta.

– Tālāk es nezinu. Tur Raibais Mežs beidzas un sākas Lielie Krūmi. Mūsējie tur neiet, man nav nojausmas, kas tur dzīvo. Manās grāmatās tādu ziņu nav. Lielie Krūmi vairs nepieder pie Sadraudzības teritorijas.

– Labi, Āpsi, – Kārlis iesāka, – tā tad mums ir zināms, ka Slepēnā ala nav aprakstīta nevienā no tavām grāmatām. Dēļu upes kras-

tos arī nav. Upē ietek četri strauti. Kā mēs nolēmām, tad triju strautu krastos šī ala NEVAR būt. Ceturtajā, Ceļa strautā, tai VAJADZĒTU būt, bet to neviens nezina.

Kārlis lepni paskatījās uz Martu un Mārci. Viņš gribēja redzēt, vai mazie novērtē viņa īpaši gudro runu. Mazie to novērtēja. Abi ar apbrīnu raudzījās uz lielo brāli. Kārlis turpināja: – Vienīgais, ko mums tagad vajadzētu darīt, ir IZPĒTĪT Ceļa strautu, sākot no ūdenskrituma. Vai ne, Āpsi? – Āpsis neko neatbildēja. Viņš rūpīgi kārtoja grāmatas atpakaļ grāmatu plauktos. Āpsis, kā likās, nesteidzās. Ielicis vienu grāmatu, viņš vērtējoši aplūkoja plauktu, ar ķepu uzmanīgi pielīdzināja grāmatu muguriņas, tad atkāpās soli atpakaļ un atkal nopētīja visu plauktu kopumā. Un tā, lēni un nesteidzīgi, viņš lika grāmatu pēc grāmatas. Visi trīs bērni saspringti vēroja Āpša darbošanos. Kārlis saprata, ka Āpsis tīšām velk laiku garumā. Droši vien nelaidīs, Kārlis nodomāja, Āpsis taču īstenībā pieder pie LIELAJIEM dzīvniekiem, tātad viņš droši vien domā tāpat kā pieaugušie. Un pieaugušie, tas nu ir skaidrs, BĪSTAMĀ ekspedīcijā nevienu nelaistu.

Āpsis vēriģi apskatījās visapkārt: – Liekas, visas grāmatas ir atkal savās vietās! Esi tik laipna, atnes kafiju, – viņš palūdza Āpsieni: – Un limonādi mūsu

ciemiņiem! – Viņš apsēdās pie rakstāmgalda un izvilka no atvilktnes vairākas papīra lapas: – Lūdzu, sēdieties. Padomāsim kopā. Tas nemaz nav tik vienkārši. Kārlī, tu esi vecākais, vai ne?

Kārlis tikai pamāja ar galvu.

– Vai tu apzinies, ka šī ekspedīcija var būt **ĻOTI BĪSTAMA**? Tu varēsi uzņemties visu atbildību?

Marta un Mārcis saskatījās. Nu kā tad, tas jau izklausījās tieši tā, it kā te stāvētu tētis, un lielā problēma būtu – laist vai nelaist uz parku. Tētis ar mammu parasti **STUNDĀM ILGI** varēja strīdēties tieši tādiem vārdiem: – Kārlis ir jau liels un var uzņemties atbildību, vai arī **NAV** un **NEVAR**. Un tagad atkal, Marta grūtsirdīgi nodomāja, nē, patiešām **VISI** lielie ir pilnīgi vienādi. Ieskatījies bērnu sejās, Āpsis samulsa: – Nē, nē, jūs mani ne tā sapratāt. Pie mums, Raibajā Mežā, un vispār, visā Sadraudzībā, katrs pats pieņem savus lēmumus. Izņemot, protams, tos gadījumus, kad problēma skar vairākas ieinteresētās puses. Jūsu gadījumā tikai jums pašiem būs jāizlemj, ko darīt. Neviena no Raibā Meža iemītniekiem jums **NEDRĪKST** doties līdzī. Es pat domāju, ka neviens no visas Sadraudzības. Mēs gan visi esam ļoti ieinteresēti, lai jūs mums palīdzētu, bet...

varbūt mums vajadzētu
sazināties ar āķenēm?

Varbūt Renē va-
rēs ko palī-
dzēt...

– Vai mēs,
lūdzu, nedrīk-
stētu apspriesties
savā starpā?

– Protams, – Āpsis
piecēlās un atbīdīja krēs-
lu: – Es jūs atstāšu. Kad
būsiet ko izlēmuši, pasauciet

mani, lūdzu. Es būšu tepat blakus, arhīvā, – Āpsis
piegāja pie Kārļa un uzlika ķepu viņam uz pleca,
– Es paļaujos uz tevi. Lai arī ko jūs nolemtu... – viņš
neatskatījies izgāja no darbistabas un cieši aiz sevis
aizvēra durvis.

– Nu, mazie, ko JŪS domājat?

Marta paberzēja vaigu: – Kārli, man īsti negribas
iet kopā ar tevi. Un ja vēl neviens no pieaugušajiem
līdzī nenāk...

– Nu ja, skrien tik mājās pie mammas, mazu-
līt! – Kārlis nicinoši nošņāca: – Tur ir tava īstā vieta!

– Tu zini, – Mārcis saņēma drosmi: – Es arī ne
visai gribu iet kopā ar tevi.

– Ko?

– Kārlī, neizliecies! Tu pats ļoti labi zini, KĀ tu reizēm rīkojies. Uz tevi nevar paļauties. – Mārcis runāja tālāk. VISPĀR jau Mārcis ne no viena nebaidījās, bet reizēm lielais brālis viņu tā, nu... teiksim, nedaudz iekaustīja, un tur nu Mārcis neko nevarēja iesākt – Kārlis bija lielāks un stiprāks. Un vienmēr rīkojās pēc principa – kurš stiprāks, tam taisnība. Pārāk bieži Mārcim bija nācies nožēlot, ka ir jaunākais brālis.

– Re nu, Kārlī, – Marta novaikstījās, – ar TEVI mēs negribam iet.

Kārlis apmulsis raudzījās uz abiem mazajiem. Vienīgais, ko te vajadzētu, Kārlis domāja, iešaut abiem tā kārtīgi pa ausīm, bet to varēja darīt mājās, un arī tikai tad, ja lielie negadījās tuvumā. Bet ko darīt tagad? Pavisam svešā vietā, un arī Āpsis tepat vien aiz durvīm ir.

– Paklau, mazie... – Kārlis nedroši ierunājās. Diplomātija nebija viņa stiprā puse. – Vai jūs patiešām negribat doties šajā ekspedīcijā?

– Kāpēc tad uzreiz negribam? Es, piemēram, pat ļoti gribu! – Marta paziņoja, – Bet tikai tādā gadījumā, ja visu atbildību uzņemsies Mārcis. Un tu apsolīsies viņam paklausīt. – Mārcis nosarka. Viņš jutās ļoti pagodināts, bet, apdomājis Martas teikto,

noraidoši papurināja galvu: – Tur nekas nesanāks. Es nemācēšu. Varbūt Marta varētu...

– Nē, Mārci, ko tu, – Marta apjuka, – es... nē. Mārci, nevajag muļķoties.

– Tu ne, Mārcis ne, es ne... – Kārlis pielēca kājās: – Tātad mēs nekur neiesim, un viss?

– Varbūt, – Marta ierunājās, – ja mēs varētu norunāt rīkoties visu laiku kopā...

– Jā, – Mārcis pārtrauca māsu. – Lemsim visu demokrātiski! Un tad viss būs godīgi. Kārli, tu vari apsolīt, ka pakļausies?

– Kam pakļausos?

– Nu demokrātijai taču! Kas tur ko nesaprast. Balsosim, un viss!

– Un ko tad mēs tā balsosim? – Kārlis jutās līdz sirds dziļumiem aizvainots.

– Sāksim no viena gala, ja tu piekrīti. Vispirms jānobalso, vai mēs ejam uz to Ceļa strautu vai ne. Un pēc tam balsosim tālāk. – Kārlis sabozies stāvēja un domāja. Laikam taču citas izejas nebija.

– Labi, ja jau jūs tā gribiet. Kā mēs balsojam?

– Paklau, lai būtu PAVISAM godīgi, – Marta bija aizrāvusies, – paņemsim katrs savu papīra lapu un, citiem nerādot, uzrakstīsim vai nu «ejam» vai «neejam», un salocīsim. Lai Āpsis atloka un izlasa.

– Nu gan, Marta, tu pārspīlē. Bet lai nu tā būtu. Kurš pirmais?

– ES! – Marta pakampa no galda Āpša atstāto papīru un aizlīda kaktā aiz grāmatu plaukta. Pēc laba brīža viņa starodama nolika uz galda pavisam mazu, daudzkārt salocītu papīra gabaliņu: – Tikai nelūriet!

Mārcis ar savu papīru noliecās aiz Āpša lielā krēsla. Kārlis paņēma trešo papīra lapu, un, aizsedzis to ar roku, ātri uzrakstīja.

– Tā, un tagad pasauc Āpsi, – Marta nokomandēja. – Es pasargāšu, lai Kārlis nelūr.

Mārcis atvēra durvis uz arhīvu: – Vai varētu jūs lūgt? Mēs izlēmām.

DAUDZ DARBA

9. nodaļa,

kurā somas dala pēc cepurēm, Augustiņš atnes virvi un Marta pārbauda virtuves plauktus.

– Kāds ir jūsu lēmums? – Āpsis, ienākdams darbistabā, uzlūkoja Kārli.

– Mazie grib visu demokrātiski. Mēs nobalsojām, un es nezinu, kas būs sanācis. Tas viņiem pēc tās jūsu pilnvaroto delegātu sapulces. Mazi bērni VIS-PĀR ir VIEGLI IETEKMĒJAMI!

– Kārli, Kārli, – Āpsis pašūpoja galvu, – vai nu TĀ vajag runāt. Demokrātija nemaz nav tik slikta sistēma. Katrā ziņā no man zināmajām, kas visas IR ĻOTI, ĻOTI SLIKTAS, demokrātija ir tā labākā. – Āpsis atlocīja pirmo lapu. – Protams, arī ir savi, un, ļoti būtiski trūkumi... – viņš atlocīja nākošo. – Un šajā gadījumā tie... – Viņš lēni un izteiksmīgi locīja trešo lapu: – Protams, to jau varēja paredzēt! Pirmā atbilde «es iešu», otrā «es gribu iet», bet trešā «iesim tūlīt». Dažos gadījumos, piemēram, šajā,

demokrātiski pieņemti lēmumi skan skaisti. Bet ko jūs darīsiet, ja būs **ĀRKĀRTĒJA SITUĀCIJA**? – Mārcis un Marta saskatījās.

– Balsosim taču! – Marta paraustīja plecus.

– Bet ja nebūs laika. Tādā brīdī, kad ir svarīgi pieņemt **ĀTRU** lēmumu? Ja nu jūs esat izlēmuši doties ceļā, par ko es priecājos, tad tomēr būtu labi vienoties par pienākumu sadali.

Marta pieliecās Mārcim pie auss un iečukstēja: – Tas nozīmē, ka Kārlis atkal tikai komandēs!

– Kā jau vienmēr, – Mārcis vīlies novilka.

– Pagaidiet mazliet, – Āpsis pamāja un žigli aizčāpoja uz virtuves pusi. Brīdi vēlāk viņš atgriezās ar Āpsieni un ar limonādi.

– Pavisam piemirsām, vai ne?

– Un tagad, – Āpsis svinīgi iesāka. – Hm, šī zemeņu limonāde ir garšīga, ko jūs katrs vislabāk protat? Un ko mājās jūs katrs darāt?

– Kārlis vienmēr tikai **KOMANDĒ!** – iesaucās Mārcis.

– Es varētu uzņemties atbildību par ēdienu. – Marta paziņoja nedrošā balsī.

– Pareizi, – Mārcis iespiedzās: – Citādi Kārlis atkal visu viens pats apēdīs!

– Jauki, – Āpsis uzrunāja klātesošos. – Mārci, bet ko māki darīt tu?

– EESS? – Mārcis apmulsā. – Es neko tādu... – un aplkusa.

– Mārcim patīk visādi dzīvnieciņi. Un, cik es zinu, dzīvnieciņiem patīk viņš. – Marta ierunājās: – Bet ko ar to varētu iesākt?

– O, viss ir ļoti vienkārši. Es ceru, ka šī būs veiksmīga ekspedīcija. Jūs lieliski saderat kopā!

– Kā tā? – pat Kārlis bija pārsteigts.

– Kārlis vadīs šo ekspedīciju. Viņš būs atbildīgs par MARŠRUTU, nu, par ceļu, un par visiem ar to saistītajiem jautājumiem. Marta būs atbildīga par proviantu.

– Par ko? – Marta nesaprata.

– Par ēdienu taču! – Kārlis paskaidroja.

– Un Mārcis, – Āpsis atsāka, – būs atbildīgs par ārējiem sakariem. Viņš būs jūsu Ārlietu speciālists. Varētu pat teikt – diplomāts.

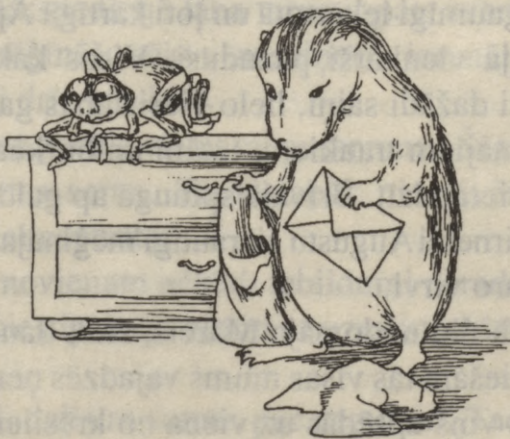
– Bet mājās, – Kārlis sāka smieties, – par ĪPAŠI svarīgiem Ārlietu sakariem atbild Marta. Viņai vienmēr izdodas pierunāt tēti nopirkt saldējumu. Un, ja kas, tas ir baigi grūti. To var tikai viņa! – Nu smējās arī Marta un Āpsiene.

– Es domāju, jūsu tētis ir citādāks gadījums. Mūsu mežā dzīvo galvenokārt dažādi dzīvnieki. Mārcis tomēr būs vispiemērotākais. – Āpsiene ar Martu pazuda virtuves virzienā.

– Kārli, jūsu instruktors būs zirneklis Augusts. Viņš ir lielisks alpīnists, un ir vadījis vairākas ekspedīcijas Lielo Krūmu rajonā. Patlaban viņš ir arhīvā. Tur novieto putekļu **ĶĒRĀJUS**. Mārcim nepieciešamās instrukcijas es iedošu pats.

Ekspedīcijas organizēšana virtuvē norisinājās pavisam mierīgā gaisotnē. Āpsiene tikai krāva un krāva dažādas tūtas un paciņas uz lielā virtuves galda.

– Vispirms apskatīsimies, kas mums te vispār ir. – Āpsiene omulīgi pļāpāja pārskatīdama plauktus pieliekamajā: – Marta, kas jums garšo vislabāk? Apskaties, kurus katlus tu gribēsi ņemt. Es īsti nezinu, cik daudz vajadzēs. Vai vasarā jums arī ir aktīvās barošanās periods?

Pārlicinājies, ka Marta tiks galā ar saviem pienākumiem, Āpsis pievēra virtuves durvis. Uz Augustu es varu paļauties, viņš nodomāja, gan Kārlim visu nepieciešamo izsniegs: – Tā, Mārci, un tagad mūsu kārta. Līdz vakaram mums viss ir jāpaspēj. Mikiņi izlido krēslā.

Pusdienas ēda vēlu. Tik vēlu, ka īstenībā tās jau bija vakariņas. Visi jutās noguruši, un tik daudz vēl kas bija jāpadara.

– Līdzņemamās mantas novietojiet viesistabā! – pēc ēšanas Āpsis paziņoja. – Tur šobrīt ir vairāk vietas. Iesim, Mārci, tev vēl ir jāpārraksta četras instrukcijas. Par teritorijām.

Kad, galīgi pārguris no nebeidzamās rakstīšanas, Mārcis atgriezās viesistabā, sevišķi daudz vietas tur nebija palicis.

Glītā, gaumīgi iekārtotā un ļoti kārtīgā Āpša viesistaba bija vienkārši pazudusi. Visos kaktos bija sakrāmēti dažādi saiņi, lielo viesistabas galdu zem neskaitāmajiem traukiem, tūtām un burkām vispār nevarēja ieraudzīt. Brīvajā spraugā ap galdu Kārlis kopā ar zirnekli Augustu aizrautīgi mēģināja saritināt garum garo virvi.

Padomā tik, nodomāja Mārcis, šitik daudz mantas! Vai tiešām tās visas mums vajadzēs ņemt līdzi? Samulsis viņš apsēdās uz viena no krēsliem. Rokā

Mārcis, cieši sažņaugtas, turēja abas piezīmju grāmatīņas. Āpsis viņam bija apgalvojis, visas tās diplomātiskās instrukcijas esot ārkārtīgi svarīgas, bet tagad, ieraugot šo vispārējo rosību, Mārcis jutās mazs un nenožīmīgs.

– Mārci, tu nāc tieši laikā. – Āpsiene slaucīja rokas priekšauta stūrī: – Kas tev labāk garšo, sula vai tēja?

– Tā pirmā.

– Cik jauki, Martiņ, tējas sainīšus varēsiet līdzī neņemt. Būs mazāk, ko nest, – pagriezusies uz Mārča pusi, Āpsiene paskaidroja: – Kārlis un Marta arī izvēlējās sulu.

Marta, atradusi vajadzīgo sainīti, izsvītroja to no saraksta, kas bija piesprausts pie Āpša vectētiņa lielā parādes portreta.

– Atceries, Kārli, – Augustiņš lika somā salocīto virvi. – Ekspedīcijā laba virve ir pats svarīgākais!

– Es mēģināšu sākt visu saiņot, – ierunājās Āpsis. – Mikiņi drīz būs klāt.

Āpsiene pacēla vienu mugursomu: – Šī te sarkanā būs Martas soma. Tā vislabāk piestāvēs Martas sarkanajai cepurītei.

Tā kā nevienam nekādi iebildumi neradās, Āpsis svinīgi piestiprināja zīmīti ar uzrakstu MARTA pie somas.

– Labi, dalīsim somas pēc cepurēm. Tad manējā

būs brūnā un tā melnā Kārlim. – Mārcis apmierināti smējās, jo melnā mugursoma bija krietni lielāka nekā pārējās.

– Kārli, tev būs jānes arī telts. Es tā skatos, ka alas jūs laikam nepratīsit izrakt. Vai varbūt tomēr?

Kārlis domīgi nopētīja mantu kalnu: – Es tikai gribētu zināt, kā mēs visu šito varēsim pastiept? –

– Mikiņi jūs nogādās tieši līdz ūdenskritumam Līkajos Kokos. Tālāk jums vajadzēs domāt pašiem.

– Un atpakaļceļā jūs varēsiet braukt pa upi. Tad jums pašiem nevajadzēs nest neko, visu padarīs upe. – Āpsiene piebilda, uzsmaidīdama Martai. Āpsiene pārdzīvoja, domājot, kā bērni tiks ar visu galā, bet centās to neizrādīt.

Pie durvīm nošķindēja zvans.

– Kas gan tur varētu būt? – Āpsis purpinādams čāpoja atvērt: – Mikiņiem vajadzēja ierasties nedaudz vēlāk.

Durvju zvaniņš nepacietīgi ieskanējās atkal.

– Kas tur? – Āpsis nelaipni ierūcās.

Aiz durvīm varēja dzirdēt nedrošu mīņāšanos un šņaukāšanos. Pēc brīža, kad Āpsim jau bija apnicis gaidīt, viņš sadzirdēja nedrošu «MĒS», un atkal šņaukāšanos.

Āpsis apdomājās. Īpaši bīstami šis «mēs» neizklausījās, tomēr nepazīstamām personām Āpsis durvis negribēja atvērt.

– Un kas tie «mēs» būtu? – viņš indīgā balsī apvaicājās.

– Evīns un Roderiks... un mēs atnesām vēstuli Āpsim un tam, nu... Kārlim.

Āpsis atvēra durvis. Ārā jau bija pavisam satumsis. Vējš drūmi šalca lielajos kokos. Gaiss smaržoja pēc kaut kā tāla, satraucoša un nezināma. Pacēlis vējlukturi augstāk, Āpsis aplūkoja nācējus. Abi bija caur un cauri izmirkuši, kaut arī satinušies lietusmēteļos un virs galvas turēja lietussargu.

– Nāciet iekšā, – Āpsis norūca, – tikai noslaukiet kārtīgi kājas.

– Šausmas, jūs nu gan esat slapji. – Āpsis pavēra

viesistabas durvis: – Kārli, uz mirkli pārtrauciet. Iekuriniet žigli kamīnu. Vai varu tevi palūgt uz brīdi, – viņš pamāja Āpsienei, kas kaut ko skaidroja Martai, – tev vēl ir sausie dvieļi rezervē? Šeit daži ir ļoti slapji. Palīdzī viņiem noslaucīties, un tad ved uz viesistabu. Kamīns būs jau iesilis. Viņi ir jāizžāvē, citādi saslims.

Āpsis atgriezās viesistabā. Viņš klusēja, un bērni negribēja būt ziņkārīgi. Galu galā varbūt patiešām nav nekā interesanta. Āpsis pārbaudīja, vai kamīnā malka ir kārtīgi aizdegusies, sabikstīja ciešāk pagales un palūkojās visapkārt: – Visu nevajadzīgo salieciet kaktā aiz bufetes. Pagaidām, lai nemaisās pa kājām. Jā... – brīdi vērojis, Āpsis nopūtās. – Visu jūs vieni paši neaizstiepsiet.

Kārlis pacilāja vienu somu, otru...

– Mēs varam ņemt līdzī mazāk pārtikas. – Marta ierosināja: – Vai tur, Tumšajās Klintīs, var atrast kaut ko ēdamu?

– Es nezīnu, – Āpsis pakasīja purnu, – man tādas informācijas nav. Bet kaut ko ēdamu mežā var atrast vienmēr.

Āpsiene sev pa priekšu iestūma viesistabā jau daudz sausākos Roderīku un ezīti Evīnu.

– Sveiki! – visi trīs bērni priecīgi iesaucās. – Ko jūs te darāt?

Kārlis piegāja Evīnam cieši klāt, un, pieliecies pie auss, noprasīja: – Pie Pelēkajiem bijāt vai noraustījāties?

Ezis Evīns parakņājās savā kabatā, un izvilka vēstuli: – Še, tas tev, – viņš nošņaukājās. – No PELEĶKAJIEM.

Kārlis steidzīgi atplēsa atplokсни. Iekšā bija pavisam maza zīmīte.

EZIS ĒVNS UN ĀKENE RODERIKS IES
Jums līzi. LAI Jūs NEŠMAUKTĪES.
MĒS VIŠU SARUNĀJĀ AR VIŅIM.
PELEKO VĀRDĀ AR ~~CĪVĒ~~^{PPP}
VINSENTS PATRĪCIJS PEKA!

– Re nu, jums būs ceļabiedri, – Āpsiene nopriecājās, – es tūlīt atnesīšu vēl divus guļammaisus un otru katliņu. Jūs tagad būsiet pieci, un tas jau ir diezgan daudz. Un mugursomas es arī paņēmu.

Mārcis piegāja pie Roderika, kurš žāvējās pie kamīna: – Paklau, es priecājos, ka tu nāksi līdzi. Vai tu pats tā gribēji?

– Nepavisam. Pelēkie teica, ka Raibā meža iemītniekiem ieeja Tumšajās Klintīs stingri aizliegta. Un tas nozīmē, ka man būs jāpārkāpj likums. Un tas ir bīstami. Ne jau man, bet vispār.

– Bet tu taču nedzīvo šeit, Raibajā Mežā, – Mārcis protestēja, – tu dzīvo mūsu mājā, un tas taču ir pilsētā?

– Tā gan, bet es **PIEDERU** Raibajam mežam, un tas attiecas uz visām āķenēm, lai kur tās arī dzīvotu. Pelēkie arī te vairs nedzīvo, bet tomēr tā **PIEDERĒŠANA** paliek. Pat viņiem. Uz tevi tas neattiecas, jo tu vispār nepiederi Sadraudzībai.

Āpsiene žigli pabeidza kravāt somas. Viņai tas izdevās lieliski. Katras somas ārējā kabatiņā Āpsiene ielika sarakstu ar somas saturu. – Lai nevajadzētu rakņāties un meklēt, –

viņa paskaidroja. Katram bērnam Āpsiene pasniedza otru sarakstu, kurā bija norādīts, kur katru vajadzīgo lietu atrast. Kārlis, visu nopētījis, sajūsmināts paziņoja, ka vēl nekad, nevienā gājie-

nā viņam nav bijusi tik labi organizēta saimniecība. Pie durvīm klauvēja Ārdurvis pavērās, un sikspārnis Mikiņš pabāza galvu: – Mēs esam klāt! Jūs esat gatavi?

LAI NAKTS JŪS SARGĀ!

10. nodaļa,

*kurā sikspārņi ļoti steidzas, cepure sāk spīdēt,
un daži mēģina uzcelt telti.*

– Gandrīz vai tā. – Āpsiene sasita ķepas: – Bet ārā taču briesmīgi līst. Pagaidīsim, lai pierimstas. Ezis un Roderiks tikko kā izžuva.

– Kādas muļķības. Ārā nelīst. Tie abi divi peldēja pāri upei Mēs redzējām pēdas. Bet lietus nāk. Briežu Ganībās jau līst. Jāpasteidzas, lai līdz lietus atnākšanai mēs jau būtu galā. Cik daudz būs jāved?

– Piecas lidvietas, – teica Āpsis, – un vēl piecas bagāžas. Tas būs ...

– Hā, desmit sikspārņi! Nav maz. Es tūlīt! – Mikiņš aizsita durvis.

– Nu, ko? Jāsāk? – Āpsis paņēma pirmo mugursomu un aiznesa līdz ārdurvīm: – Bail nav?

Bērni saskatījās. Visiem trim pakrūtē kaut kas kņudēja un grauza, tomēr atzīties nevienam negri-

bējās. Un ja vēl Roderiks un Evīns ceļo līdzi, tad jau... nē, nepavisam.

– Atcerieties, vispirms uzceliet telti. Lai jūs šonakt pārāk nesamirktu. Citādi saslimsiet. – Āpsiene satraukti lūkojās apkārt. – Liekas, viss ir. Nekas nav aizmirsts.

– Laiks atvadīties!

Kārlis, pēc tam Marta un Mārcis paspieda Āpša ķepu. Marta glīti pakniksēja. Varēja just, ka Āpsim tas patika. Āpsiene visus nobučoja un katram kabatā iebāza pa konfektei. Roderiks un Evīns kautrīgi turējās sānis. Āpsis pavilka Roderiku malīnā: – Uz ežiem es nekad neesmu skatījies nopietni. Bet tu... es domāju, ka tu to vari viegli saprast... – viņi ilgi un nopietni sačukstējās. Bērniem ļoti gribējās dzirdēt, par ko tieši, bet nekā – ausis cilvēkiem diemžēl ir pārāk biezas un mazas. Ezis Evīns uzmundrinoši mirkšķināja un izbolīja acis. Tas izskatījās smieklīgi, un visi kļuva nedaudz jautrāki.

Āpsis, beidzis čukstēties ar Roderiku, svinīgi paspieda viņa roku. Nevērīgi pamājis ezim, Āpsis atvēra ārdurvis: – Vai esat gatavi?

– Sen jau, – skanēja smalku balstiņu koris: – Un jau paspējām nosalt. Ātri piesprādzējiet siksnas.

Vispirms piestiprināja somas – katram sikspārnim pa vienai. Tad pienāca bērnu kārtā. Āpsis un Āpsiene rūpīgi visu pārbaudīja.

Roderiks un Evīns
piesprādzējās paši.
Viņiem, to varēja re-
dzēt uzreiz, tāda sik-
spārņošanās bija pa-
visam pierasta lieta.

– Nu tad, – Āpsis pavi-
cināja vējlukturi: – Uz re-
dzēšanos! Lai nakts jūs
sargā un diena palīdz!

– Jūs nu gan ilgi ka-
vējāties! – izpletis spārnus,
Mikiņš neapmierināti no-
rūca: – Mēs esam daudz
nokavējuši. Negaisa māko-
nis ir pavisam tuvu. Es to jūtu ar ausīm.

– Jā, – blakus lidojošais sikspārnis, kurš nesa
Martu, noteikti pavēstīja: – Mums ir jāsteidzas. Lietū
lidot nevienam nepatīk!

To, kā sikspārņi prot steigties, bērni izjuta uzreiz.
Elpa aizsitās, kājas kļuva aizvien smagākas un
kūļājās kaut kur tālu aizmugurē. Acis ar katru lidoju-
ma brīdi kļuva lielākas un lielākas, un deguns, kā
likās, kļuva aizvien garāks un aizvien aukstāks.

– Interesanti, kāda es izskatišos, kad mēs nokļūsim
galā? – domāja Marta, ar vienu roku stingri turēdama

savu sarkano cepuri. Otra Martas roka, kas gan šobrīd vispār nejutās kā roka, krampjaini turējās pie siksnas. Marta paskatījās uz augšu. Dažas zvaigznes vēl varēja saskatīt. Tomēr lielāko debesu daļu jau sedza negaisa mākoņi.

Kārlis nedomāja neko. Viņš tikai cīnījās ar vēju. Savādi, pēkšņi viņš iedomājās, kad mēs lidojam pie Āpša, man bija ļoti bail. Bet tagad nav. Ko tas varētu nozīmēt? Man sāk likties, ka es pat no tumsas vairs nebīstos. Kaut kas nav kārtībā. Vai nu es vairs neesmu es (pa kuru laiku mani būtu paspējuši apmainīt?), vai varbūt esmu slims.

– Mārci! – viņš sauca tumsā. Tā, vispārīgi, jo kurā pusē viņam Mārcis ir, to redzēt nevarēja: – Mārci, vai tu gadījumā neesi slims? Kā tu jūties?

– Man salst kājas! – Mārcis atsaucās kaut kur aizmugurē: – Bet tas nav svarīgi! Viss kārtībā!

Kārlis turpināja domāt. Varbūt bailes pazuda tāpēc, ka mēs lidojam tik ļoti ātri? Vai varētu būt, ka bailes netiek mums līdzī? Interesanti zināt, kāds varētu būt baiļu maksimālais ātrums?

– Lūk, kur jau Mantu strauts, – Mikiņš ziņoja. – Mēs drīz būsim galā!

Kārlis lūkojās lejup. Tumsa, un nekas vairāk. Kā sikspārņi te kaut ko var saskatīt, Kārlis prātoja, raudzīdamies naktī. Pag! Tur tomēr kaut kas ir! Jā,

tiešām. Jo ilgāk skatījās, jo vairāk varēja ieraudzīt. Ne jau nu tieši kaut ko speciālu, bet tā vispār – KAUT KO. Hā, Kārlis pie sevis klusītiņām nosmējās, tagad es zinu. Tumsa visu laiku mani ir šmaukusi. Īstenībā neviena tumsa nav īsta. Jā! Un Kārlis kļuva ļoti priecīgs: – Marta! Ko tu dari?

– Turu cepuri!

Piepeši spējš vēja brāziens visus pasita sānis. Marta iespiedzās.

– Ja vējš pieņemsies, – Mikiņš brīdināja, – mums nāksies laisties zemē. Bērni dzirdēja, kā tepat zem viņu kājām šalc mežs. Varēja just, ka sikspārņi smagāk un smagāk cilā spārnus. Lidojums kļuva saraustītāks. Brīžiem pat likās, ka teju, teju kāds nogāzīsies zemē. Visi klusēja, lai netraucētu mikiņiem lidot. Bērni juta, ka lidošana nemaz nav izprieca, bet gan DARBS. Un ne no vieglākajiem. Pēc ilgāka laika bērni izdzirda atvieglotu nopūtu: – Paspējām gan! Lūk, tur ir Likie Koki! Ieklausieties, kā šalc ūdenskritums!

Patiešām. Lai arī mežs šņāca skaļāk un skaļāk, tālumā varēja sadzirdēt ūdeni čalojam. Un tādu kā rūkoņu vai dunoņu.

– Dzirdat, – varēja just, ka Mikiņš ir aizsiesies, – kā skan? Ūdens tur krīt no liela augstuma. Gandrīz vai no koku galotnēm.

– Jā, jā, – Marta čivināja. – Kad krīt, tad vienmēr ir troksnis. It īpaši, ja krīt Kārlis. Tikai citādāks.

Visi iesmējās. Kārlis tumsā Martai parādīja dūri. Marta to nevarēja redzēt, tā kā tas īstenībā nemaz neskaitās.

– Uzmaniību! Laižamies lejā! – Mikiņš komandēja. Nu jau ceļotāji zināja, kā jārikojas. Kājas saliekuši un rokas izstiepuši, viņi saspringti gaidīja. Bums! Šoreiz tas likās pavisam viegli. Zeme bija cieta. Un pavisam sausa. Kārlis pat nepakrita. Atsprādzējies siksnas, viņš tumsā taustījās uz to pusi, kur skanēja spieģšana. Kā varēja saprast, Mārcim nolaižoties nebija paveicies – viņš bija uzkritis virsū Martai.

– Marta, tu sasities? – varēja dzirdēt Mikiņa balsi.

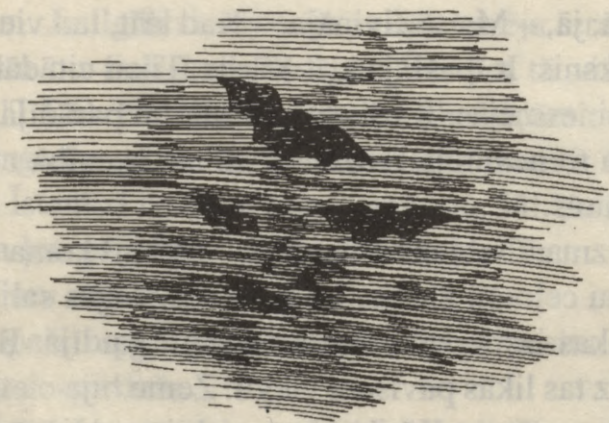
– Nē, Marta nebija sasitusies. Viņa bija dusmīga!

– Tu un tavi stulbie joki! – viņa spiedza uz Mārci.

– Bet es netišām! – Mārcis iesāka un tūlīt pat apklusa. Tagad viņš bija paklupis pār vienu no somām.

– Uzmaniģāk, jūs, tur! – Kārlis sauca. No šī brīža, viņš domāja, es laikam esmu atbildīgs par visiem: – Evīn! Roderik! Kur jūs esat?

– Tepat vien, – pie pašas Kārļa auss atskanēja Roderika balss. – Jāsameklē somas. Marta, stāvi uz vietas, un turpini vien dusmoties. Tā mēs dzirdēsim, kur tu esi.

Kārlis nometās četrāpus. Tā būs drošāk, viņš nolēma. Gadījumā, ja es atradīšu somu, tad es neklupšu kā Mārcis.

– Divas somas ir pie manis. – Kārlis izdzirda eža Evīna balsi.

– Un viena pie manis! – sauca Mārcis.

– Pasteidzieties! Negaišs drīz būs klāt! – No augšas atskanēja Mikiņa balss: – Vai jums vēl būs vajadzīga mūsu palīdzība?

Kārlis pārdomāja: – Laikam ne... Uguns! Sēr-kociņi! Es tos ieliku Mārča mugursomas kabatiņā. Bet kā lai tagad atrod, kura ir Mārča soma?

– Padod man savu cepuri, Kārli, – Mikiņš iesmējās: – Pagaidiet brīdi, tūlīt jums būs uguns.

Līksmi smiedamies, visi desmit sikspārņi aizli-doja. Bērni saspiedās ciešāk viens pie otra. Viņi jutās

vientuļi un pamesti. Kārlis sev blakus sataustīja Roderiku.

– Un kur ir Evīns? – viņš apvaicājās.

– Aizgāja pēc malkas. – Roderiks atbildēja. – Jau pirms kāda brīža.

– Kā aizgāja? – Marta pārbijās. – Viens pats? Tumsā?

– Kā tad. Pavisam vienkārši. Viņam ir ļoti laba oža. Tu neuztraucies. Labāk skaties! Mikiņi atgriežas.

Mārcis pagrieza galvu un paskatījās uz debesīm. Tur spīdēja kaut kas gaišs, kas ātri tuvojās.

– Kārlī, turi! – Kārlis sajuta spārnus nošvīkstam pār galvu. Viņš pastiepa rokas un saķēra savu cepuri. Cepure spīdēja.

– Kas tas ir? – viņš pārsteigts nometa to zemē.

– Neizbārsti! Tie ir jāņtārpiņi. Upes malā ar tiem pilni krūmi. Nu, tad sveiki!

– Uz redzēšanos! Paldies jums! Mēs tiksimies, vai ne? – palicēji cītīgi māja ar rokām vēl ilgi pēc tam, kad visi sikspārņi bija pagaisuši melnajā naktī.

– Un nu, – Roderiks ierosināja, – ugunskurs un telts! Evīn!

– Nāku jau nāku, – atsaucās ezis. – Būtu labāk palīdzējis!

Roderiks ienira tumsā. Kārlis pacēla cepuri aug-

stāk un apgaismoja: – Ahā! Mana soma ir te. Marta, paturi gaismu! – un viņš steidzīgi sāka taisīt vaļā somas siksnas.

Malka un Evīns bija klāt. Mārcis pasniedza sēr-kociņus ezim.

– Mārci, tu palīdzēsi Evīnam iekurt ugu-ni! – Roderiks norīkoja. – Mēs ar Kārli celsim telti. Un Marta sameklēs mums vakariņām kaut ko, labi?

Kārlis atritināja kaut ko lielu un bezveidīgu.

– Uz kuru pusi atstāsim ieeju? Uz upes pusi? Vai arī pret klintīm?

– Labāk jau tur, kur ir ugunskurs, – Marta nosku-rinājās, – tā būs drošāk!

– Un nebūs odu. Vilksim uz šo pusi! – Roderiks ar Kārli mēģināja iegrozīt telti istajā vietā.

Pa to laiku ezis Evīns sameklēja vairākus akmeņus un sakārtoja tos puslokā: – Lai vējš netraucētu. – Viņš Mārcim skaidroja. – Tu jūti, no kuras puses vējš pūš? Nu, lūk, uguni mēs kursim šajā pusē, un akmeņi būs pa vidu.

– Kam pa vidu? – Mārcis nesaprata.

– Nu, pa vidu starp vēju un uguni!

– Un kurš aizdedzinās? – Mārcis aizdomīgi pavaicāja.

– Pagaidi, vispirms vajag kaut ko sausu, – ezis

pamācīja Mārci, – rau, tās sūnas būs labas. Tad jāsalauž vissīkākie zariņi. Tos liec virsū.

Mārcis centās no visas sirds. Šis taču bija viņa pirmais ugunskurs. – Mārci, pasteidzies, – Marta pienāca klāt, – ar jāņtārpiņu gaismu man ir par maz. Es neko nevaru atrast.

– Paklau, varbūt ļausim mūsu saimniecei iekurt uguni?

– Nē, mazi bērni nedrīkst ņemt sērkociņus, – Mārcis ietiepās. – Mamma tā vienmēr saka. Uguni aizdegšu es!

Ezis uzlika lielākos zarus virsū un paskatījās uz Mārci: – Nu? – Sērkociņus Mārcis bija paslēpis dziļi kabatā. Tā, katram gadījumam. Tagad viņš tos izvilka un uzmanīgi uzšķīla. Sīkā liesmiņa spoži uzliesmoja un nodzisa.

– Kas nu tā dara! – ezis aizrādīja. – Pagriez muguru pret vēju, un aizliec rokas priekšā.

Mārcis paklausīja.

– Un tagad noliecies, uzšķil uguni un lēnām liec klāt. Nē, ne jau pie pirkstiem, pie sūnām!

Mārča pirksti svila, bet viņš varonīgi pacieta. Pavisam lēni un uzmanīgi viņš aizdedza sūnu kumšķīti. Balta dūmu strūkliņa uzvijās gaisā. Izlocīdamās starp zariem un akmeņiem, kāpa augstāk un augstāk, līdz pagaisa vējā. Sūnas aizkvēlojās. Parādījās sīkas,

šaudīgas uguntiņas. Sāka sprakšķēt sīkie zariņi un piepeši kļuva neparasti gaišs. Uguns ielēca lielajos zaros. Kļuvusi varena un spēcīga, tā, skaļi rūkdama, uzsvieda gaisā veselu dzirksteļu virpuli. Mārcis sajūsmināts paskatījās apkārt. Viss bija izmainījies. Ugunsкура gaismā labi varēja saskatīt ezi un Martu. Roderiks un Kārlis tepat netālu staipīja kaut ko lielu, tumšu un bezveidīgu. Marta priecīgi sasita rokas: – Mārci, cik jauki! Es tūlīt uzklāšu galdautu, un mēs varēsim ēst!

Ezis Evīns domīgi paskatījās uz debesīm: – Es baidos, Marta, ka nekādas jaukās vakariņas mums nebūs. Labāk nekravā neko ārā. Jāiet palīgā tiem abiem. Tas pašlaik ir svarīgākais.

Kārlis, Roderiks un telts patiešām izskatījās pēc tādiem, kuriem ir steidzīgi vajadzīga palīdzība.

– Kā jums sokas?

– Grandiozi. – Kaut kur no neizprotamā jūkļa skanēja varen niknā Roderika balss. Kārlis neatbildēja. Viņš bezcerīgi stāvēja, rokas nolaidis, un drūmi lūkojās vienā punktā.

– Ja kāds man varētu pateikt, kāda izskatās NORMĀLA telts, – Roderiks purpināja, mēģinādam izpiņķerēties no neskaitāmajām auklām, – es viņam būtu dziļi pateicīgs.

Evīns palīdzēja Roderikam piecelties: – Paklau,

mums IR jātiek galā ar šito nejaucību. Un
ĀTRI.

Brīdi pavandījies kaudzē, ezis izvilka vienu auklu:
– Kārli, turi un nelaid vaļā. Marta, nāc otrā pusē! – Viņš
izvilka nākošo auklu.

– Roderik, kur ir lielie mieti?

– Iekšā... kaut kur...

– Marta, Kārli, paceliet savas auklas cik vien
augstu variet! – Ezis nokomandēja un pazuda teltī.
Ja Mārcim tik ļoti nesaltu kājas, viņš būtu skaļi
smējies. Tas, ko sauca par telti, izskatījās pēc slapja
dvieļa, kuru kāds ir pakāris uz veļas auklas žāvēties,
vēja brāzmās tas plandījās un kūļājās, un murmināja
(jo ezis iekšā mēģināja atrast mietus). Beidzot viens
stūris sāka celties augšup. Pēc tam arī otrs.

– Roderik, Martas galā iesit mietiņu! – ezis sauca no
iekšpuses, – Mārci, skaties, lai koks stāv taisni. Pieturi!

Roderiks, Mārcim piepalīdzot, žigli iesita mietiņu
zemē.

– Un tagad Kārļa! Un nostiepiet stingri!

Ezis izlīda ārā un novērtēja: – Būs labi. Un tagad
katram vienu auklu. – Veikli mudžinādams, viņš
patiešām izvilka vienu pēc otra četrus striķu galus.
Tagad beidzot varēja redzēt, ka tas, ap ko viņi te
ņēmās, patiešām, ir telts. Virs galvas nodārdēja
pērkons. Pakš! Pakš! Pirmās lietus lāses. Par laimi,

darba vairs nebija daudz. Ezis ātri vien iesita visus četrus stūra mietiņus un nostiepa auklas.

– Tā, jumts nu mums būtu, – viņš apmierināti saberzēja ķepas.

– Jūs nesiet somas iekšā. Roderiks ar Kārli nostieps pārējās auklas.

– Un man vēl ir jāapsedz ugunskurs, – ezis piebilda.

Marta un Mārcis savāca somas un rāpās iekšā.

– Vienreizēji! – Mārcis piebikstīja Martai. Viņi abi vēl nekad nebija dzīvojuši teltī. Retās lietus lāses paušķēja pret jumtu, pa atvērtajām durvīm varēja redzēt ugunskuru...

– Un tomēr man salst kājas!

– Mārci, neslaisties. Noliec somas un izvelc guļammaisu. – Marta sāka izkravāt savu somu. Pašā vidū viņa noklāja galdautu, un uz tā sāka likt visādas garšīgas lietas. Mārcis atritināja Roderika guļammaisu.

VAI KĀPT IR GRŪTI?

11. nodaļa,

*kurā ezis klepo, ceļš nav atrodams,
un Mārcis iet maksšķerēt.*

– Labrīt! – Roderiks enerģiski mēģināja izkratīt Kārli no guļammaisa. Tas viņam arī izdevās. Kārlis atvēra acis un centās aptvert, kas notiek. – Celies, miegamice! Visi jau ir augšā!

Kārlis izstaipījās un noskurinājās. Ārā viss vēl bija slapjš un neomulīgs. Visai miglaini Kārlis atminējās, kā vakarvakarā, izmircis un nosalis, viņš bija ieritinājies maisā un sildoties grauzis cepumus. Vairāk viņš nu nekādi nespēja atcerēties. Kārlis palūkojās apkārt. Ezis Evīns tupēja pie ugunsкура, kas lāgā negribēja degt. Pelēkie dūmi, neganti kozdami acīs, stāpījās tepat pa zāli, un negribēja celties gaisā. Ezis klepoja un berzēja acis: – Malka ir briesmīgi izmirkusi. Vakardienas ogles te vēl pietiek, bet... – viņš atkal aizrijās ar dūmiem un ieklepojās.

– Kur mazie?

– Viņi aizgāja tepat pēc ūdens, tūlīt būs atpakaļ.

Galū galā ezim izdevās pierunāt ugunskuru. Marta uzlika katliņu uz uguns: – Brokastīs mums būs silta sula. Un kēkss, un ja kāds gribēs, ir arī vēl daži cepumi.

Roderiks rāmi sēdēja pie ugunskura, brīdi pa brīdim piemezdams klāt kādu jaunu zaru. – Ēdiet lēnām, mums nekur nevajag steigties. Jānogaida, kamēr saule visu apžāvēs. Šodien būs karsta diena, es to jūtu. Nav jēgas sākt kaut ko darīt slapjumā.

– Ko mēs darīsim tālāk?

– Mums ir jāizpēta strauts. Tas nozīmē, ka jātiek augšā tur, tajās klintīs. Jo ūdens krīt no turienes.

Kārlis vērtējoši nopētīja stāvo klinšu sienu:

– Mums tur ir jātiek?

Viņš izvilka Āpša doto karti un domīgi aplūkoja:

– Nu jā, strauts turpinās tur tālāk. Uzzīmēts tas ir. Bet kā mēs tiksim augšā?

– Tas nevarētu būt PĀRĀK grūti. Ja mēs... paklau, aiziesim, papētīsim, labi?

– Protams, protams, – nomurmināja Mārcis, – un mums atkal atliek nomazgāt tikai traukus! Vieni vienīgi prieki...

– Beidz, Mārci! Āpsis teica, ka tieši Kārlis atbildēs par ceļu. Nespīnīes, – Marta vēl piebilda, – labāk nāc palīgā. Vāksim visu kopā!

Saule jau bija augstu. Tikai šur tur, pie pašas zemes, ēnā slēpās pa kādai lietus lāsei. Debesis bija pavisam zilas, bez neviena mākonīša. Kārlis, pilnīgi pamodies un pilnīgi laimīgs, aizsoļoja pa taku, kas veda tieši uz ūdenskritumu. Cik brīnišķīgs rīts, Marta nodomāja, noraudzīdamās aizejošos. Kārlis un Roderiks atgriezās ātri. Telti ezis bija nojaucis, jo Mārcis viņam palīdzēja. Visu pārējo Marta pakoja somās: – Nu, kā jums gāja? Ceļu atradāt?

– Ceļa tur nav. Nāksies rāpties tieši uz augšu, klintīs. Viegli nebūs. Klintīs patiešām ir stāvas. Paklau, kur ir tas striķis, kuru iedeva Augusts?

– Roderik, tu pats redzēji, ka to ielika tavā somā. Un tur viņš guļ līdz šim brīdim. – Marta sadusmojās: – Par savas somas saturu tomēr vajadzētu atbildēt katram pašam. Citādi nākošo reizi vajadzēs ņemt līdzī mammu.

– Nedusmojies, māšiel! Ejam! – Kārlis uzcēla

plecos savu somu. Viņam sekoja Mārcis, tad Marta, ezis un pašās beigās Roderiks.

– Kārli, es gribētu zināt, vai tu šorīt uzvilki vilnas zeķes? Zāle vēl ir slapja, un ja tu samērcēsi kājas, dabūsi iesnas!

Mārcis, kurš gāja starp viņiem, iesmējās: – Kārli, nākošajā reizē mammu nevajadzēs ņemt līdzi. Tu dzirdi, mums jau viena ir!

– Nekā smieklīga! Man līdzi ir maz kabatas lakatu.

– Marta, beidzot! Šorīt tu esi neciešama. Labāk paskaties, rau, kur klintis. Padomā, kā tu tiksī tur augšā!

Gājēji sasniedza klinšu pakāji. Ezis dusmīgi nosvieda somu zemē un uzsēdās tai virsū: – Es nesaprotu vienu lietu. Kāpēc mūs atlidināja līdz apakšai, it kā tikpat vienkārši nebūtu bijis nogādāt mūs uzreiz tur, augšā?

– Āpsis teica, ka Tumšās Klintis ir aizliegta teritorija visiem Sadraudzības iemītniekiem. Droši vien sīkspārņiem arī.

– Ir nu gan stulbums. Es nemūžam te nerāpšos. Sēdēšu un kūkošu tepat. – Kārlis paskatījās uz augšu. Jā, pirmīt viss likās vienkāršāk. Un kur nu vēl smagās somas: – Paklau, Roderik! Tev nav kāda IDEJA?

– Ir, un pat divas. – Roderiks atsaucās. – Mēs

varētu visi sasieties ar striķi, un tā rāpties augšā reizē. Otrajā variantā vispirms uzrāpšos es viens pats, un tad uzvilktu jūs pārējos pa vienam.

– Otrais variants ir labāks. Te ir tikai viena maza kļūdiņa, – Kārlis smiņņāja: – Augšā rāpšos es, nevis tu!

– Zini ko? Rāpsimies abi.

Kārlis pārdomāja. Laikam jau var rāpties reizē ar kādu, un tomēr būt pirmais. Jo vadītājam IR jābūt pirmajam.

Kārlis pagriezās pret Martu: – Tu esi ļoti nogurusi?

– Nu, protams. Soma ir smaga.

– Nu tad pasēdiet un atpūties. Evīn, lūdzu, pieskati mazos. Mēs ar Roderiku uzkāpsim pirmie, un tad pasviedīsim jums virvi, labi? Jums tā būs vieglāk. Un somas uzvilksim atsevišķi.

Roderiks uzsvieda virves rituli plecā: – Kārli, tikai atceries – sūnas ir visbīstamākās. Tās vienmēr ir slidenas, un kārtīgi neturas.

Sākumā rāpties bija viegli. Klinšu plaisās auga daudz zāles, pie kuras varēja labi pieturēties. Tomēr jo augstāk abi uzrāpās, jo kļuva grūtāk. Akmeņi bija saulē sakarsuši un sildīja mazliet par daudz. Arī zāle beidzās. Un Kārlis stingri ievēroja Roderika brīdinājumu par sūnām. Sasisties krītot nebūtu patīkami, Kārlis domāja, bet visbriesmīgāk būtu, ja

mazie par mani smietos. Un kļūt smieklīgs viņš negribēja nekādā gadījumā.

Sasnieguši līdzienāku laukumīņu, Kārlis un Roderiks palūkojās lejā. Kaut kur dziļi apakšā, garajā zālē, palicējus bija grūti ieraudzīt.

– Nemaz tik briesmīgi negāja.

– Atvelc elpu, grūtākais vēl ir priekšā! Paskaties uz augšu!

Tomēr arī tālākais kāpiens nebija nemaz tik grūts. Kārlis rāpās aizvien veiklāk, sāka likties, ka viņam PATĪK kāpt. Roderiks uzmanīgi turējās aiz Kārļa. Katram gadījumam, ja nu piepeši viņš paslīd un krīt. Tomēr beigu beigās augšā uzrāpās abi, sveiki un veseli, ja neskaita dažus nobrāzumus (bet tos jau neviens neskaita). Cik vien tālu varēja saskatīt, abi strauta krasti bija cieši apauguši ar kokiem. Saule tur neiespīdēja, un viss patiešām likās nedaudz baigs un noslēpumains.

– Ei, jūs tur, lejā! – Kārlim pie pašas auss ieaurojās Roderiks. – Vispirms piesieniet kādu somu! – viņš savicināja virvi un svieda, cik vien tālu varēja.

– Es jau domāju, ka tu nosviedi visu virvi! – Kārlis ieminējās. – Ārkārtīgi priecājos, ka VIENU galu tu tomēr esi sev paturējis.

– Neāksties. Labāk nāc palīgā. Jāpiesien striķis pie koka, un labi stingri.

Somu uzvilksana veicās ļoti viegli. Dažreiz tās kaut kur aizķērās, bet tad virvi palaida vaļīgāk, un atkal vilka. Kad visas piecas somas bija glīti saļiktas rindā uz kraujas malas, pienāca kārtā Mārcim.

– Tagad vajadzēs vilkt lēnāk, – Roderiks aizrādīja.

– Tu domā, Mārcis ir tik ļoti smags?

– Ne gluži. Ja mēs viņu pārāk ātri rausim augšā, viņš var ļoti sasisties. – Kārlis noliecās pār kraujas malu: – Mārci, tu esi gatavs?

– Jā! – no lejas atskanēja sīka balstiņa.

Mārci vilkt jau bija grūtāk. Pirmkārt, viņš ir daudz smagāks par jebkuru somu. Otrkārt, somas klusēja un nespiedza. Par Mārci to nevarēja teikt. Viņš spirinājās, spiedza un nešpetni auroja visu garo ceļu augšup. Marta un ezis ar šausmām vēroja Mārča uzvilksanu.

Brīžiem Mārcis rāpās pats, brīžiem viņu vilka. Un labu ceļa gabalu viņu vilka ar kājām gaisā. Kārlim

un Roderikam klājās grūti, jo viņi vilka un smējās reizē. Un visbeidzot, kad Mārča izspūrusī un netīrā seja parādījās virs kraujas malas, abi vilcēji vairs nespēja. Skaļi smiedamies, abi novēlās zālē.

– Interesanti zināt, kas te varētu būt tik **ĻOTI** smieklīgs? – nikni šņākdams, Mārcis pār-rāpās pāri malai un nostājās uz kājām.

– Paskaties uz sevi! Tu zini, pēc kā tu izskaties?

Pašcieņas pilns Mārcis izslējās: – Pēc tāda, kuru ir vilkuši divi nemākuļi. Beidziet ņirgt! Ja jūs Martu tāpat vilksiet, tad...

Kārlis uzreiz aprāva savu smējienu: – Klau, Roderik, kaut kas ir jāizdomā. Mārcim taisnība.

Roderiks pakasīja aiz auss: – Labi, Mārci, nedusmojies! Kas bija nepareizi?

– Jūs vilkāt pārāk ātri. Jums vajag vilkt lēni un

visu laiku vienādā stiprumā. Saproti, it kā jūs tikai pieturētu.

– Labi, mēģināsim. – Roderiks nosvieda virvi atkal lejā. Pārlicies pār krauju, viņš mēģināja saskatīt Martu: – Marta! Tagad tava kārta. Piesienies stingri! Paklau, Kārli, – viņš pagriezās pret abiem brāļiem. – Mēs ar Mārci vilksim, bet tu nāc, guli te, skaties un komandē.

– Nu ja, gudrinieks! Un tad vainīgais būšu es, vai ne?

Lejā Marta paraustīja virvi.

– Labi, sākam vilkt.

Marta bija vieglāka par Mārci. Kārlis, pārlicies pār malu, uzmanīgi vēroja kāpienu. Dīvaini, bet Marta rāpās ļoti veikli. Reizēm viņa pat pamāja uz augšu. Kārlis māja pretī. Kas to būtu domājis, viņš nogrozīja galvu, ka Martai tik lieliski padodas kāpšana.

Marta nokļuva galā priecīga un apmierināta: – Tas kāpiens bija KOLOSĀLS! Nākošreiz pirmā kāpšu es, un bez striķa! Velciet žiglāk ezi augšā, viņam vienam pašam tur ir garlaicīgi!

Kārlis izteiksmīgi paskatījās uz Mārci: – Te tev nu bija MAZĀ māšele! – Ezi Evīnu uzvilkt bija pavisam vienkārši.

– Un ko tagad? – Marta priecīgi sasīta plaukstas: – Ejam tālāk?

— Lūdzu, ja tu gribi, tu vari soļot pirmā! — Kārlis atļāva: — Tieši gar strautu, uz priekšu!

Abi krasti bija apauguši ar dīvainiem kokiem. To zari netiecās vis uz augšu, pretī saulei (kā to dara visu normālu koku zari), bet gan centās savīties viens ar otru, veidodami kaut ko līdzīgu jumtam. Arī koku stumbri izlocījās visdīvainākajos likumos. Te gan būtu jauka vieta, kur spēlēties, Marta nodomāja, soļodama pa priekšu. Šeit varētu pakārt šūpuļtīklu, bet tur — uzbūvēt būdiņu. Žēl, mūsu dārzā tādi neaug.

Visi soļoja klusēdami. Šis dīvainais mežs iedvesa cieņu un mazliet bailes. Gaiss smaržoja pēc trūdošām lapām un noslēpumiem. Un vēl tukšuma. Strauts, kas tur lejā čaloja un virpuļoja, šeit uzvedās pavisam citādāk. Klusi un majestātiski tas plūda uz ūdenskrituma pusi, svinīgi gatavodamies lielajam kritienam. Un nekur neredzēja nevienu dzīvu būtni. Pat odus nemanīja. Viss bija tukšs un kluss.

Kļuva gaišāks, un drīz vien mežs beidzās. Gājēji iznāca klajumā. Priekšā pletās brīnišķīga, zaļa pļava ar apaļu ezeriņu vidū.

— Cik jauki! — Marta iesaucās. — Te mēs varam atpūsties.

— Nekā jauka es te neredzu, — norūca Roderiks, — paskaties tālāk uz priekšu! — Tur, kur pļava beidzās, slējās gluda un stāva klinšu siena. Sānos tā kļuva

zemāka, bet tieši pretī ezeriņam slējās trīs varenas
smailes, melna un gludas.

– Gluži kā karaļa kronis, – nočukstēja Marta.

– Jā, tev taisnība, – Roderiks pasmaidīja, – bet
augšā tur mēs netiksim.

– Nekas, iesim apkārt.

– Klau, liekam mantas zemē, – ierosināja Mārcis,
– atpūtīsimies, un gan jau kaut ko izdomāsim.

– Vispār, – ezis kautrīgi paskatījās uz pārējiem,
– varbūt mēs varētu arī pie viena paēst?

– Labi, – Kārlis izlēma, – taisām apmetni. Marta
lai izdomā pusdienas, bet mēs ejam izpētīt ceļu.

Mārcis brīvprātīgi pieteicās palikt pie Martas.
Kopš tā brīža, kad viņš ieraudzīja ezeriņu, viņam
briesmīgi gribējās makšķerēt: – Marta, es žigli atne-
sīšu malku, un tad pamēģināšu noķert kādu zivi. Iz-
skatās, ka te varētu labi ķerties.

EMBERIKS

12. nodaļa,

*kurā zivis ķeras pārāk labi, muksis ēd pusdienas
un prasa uzrādīt pilnvaras.*

Atnesis malku, Mārcis sameklēja auklas un āķus:
– Es tepat vien būšu, ja kas, pasauc.

Saule patikami sildīja. Piemēroti makšķerkāti auga visapkārt.

Nogriezis vienu, Mārcis atritināja auklu un piesēja. Noregulējis pludiņu, viņš uzspauda uz āķa cepuma drupaču un uzmanīgi iesvieda to ūdenī. Ērti iekārtojies uz liela akmens, Mārcis uzmanīgi nopētīja ezeriņu. Te patiešām vajadzētu labi ķerties, viņš nodomāja, un paskatījās uz pludiņu.

Kā tad, kāds to jau raustīja. Mārcis piecirta un izvilka pirmo zivi.

– Cik vienkārši, – viņš pats sevi uzmundrināja.

– Šodien mums būs pusdienās zivis.

Vēl nekad Mārcim nebija tik labi ķēries. Viņam ļoti patika makšķerēt, un dažreiz viņš pat bija noķēris

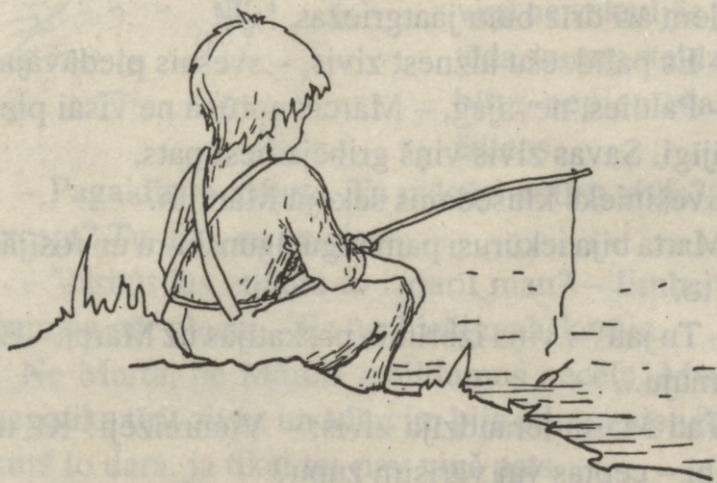
pa kādai zivij, bet šajā ezerā ķērās nedabīgi. Uz-
spraust cepumu, iesviest un izvilkt. Tas pat nebija
vairs interesanti, nodomāja Mārcis, izvilkdams jau
divpadsmito zivi pēc kārtas.

Piepeši Mārcis SAJUTA, ka uz viņu kāds skatās.
Mārcis nevarēja ciest, ja kāds lūrēja pār plecu, īpaši
maksķerējot. Mārcis atskatījās. Nē, neviena nav. Un
tomēr... Te kāds noteikti bija.

– Sveiks! – atskanēja klusa un pieklājīga balss.
Mārcis apcirtās. Nē, tas nebija Kārlis. Un Roderiks
vai Evīns arī ne. Mārcim aiz muguras stāvēja
pavisam svešs radījums, un rāmi smaidīja.

– Šodien labi ķeras, vai ne? – svešais ierunājās.

– Sveiks. Tiešām labi ķeras, un mani sauc par

Mārci, – pielēcis kājās, vienā elpas vilcienā nobēra Mārcis.

– Ilgi te neviens nav redzēts. Agrāk sveši te nemakšķerēja. Tu esi no padomniekiem?

– Nē-ē... Bet kas tu tāds esi?

– Emberiks, – svešais atbildēja. – Muksis Emberiks. Klusais Sargātājs. Bet ja tu neesi no Padomes, tad jau tu nevari zināt.

Mārcis domās pārskaitīja visus tos, par kuriem stāstīja Āpsis. Par mukšiem viņš nestāstīja neko, Mārcis domāja, citādi es noteikti atcerētos. Ko lai tagad dara? Kas tie par Klusajiem Sargātājiem? Mārcis nopētīja svešinieku. Bīstams tas neizskatījās.

– Iesim, es iepazīstināšu ar Martu. Viņa taisa pusdienas, – teica Mārcis, satīdams makšķeri. – Un pārējiem arī drīz būtu jāatgriežas.

– Es palīdzēšu aiznest zivis, – svešais piedāvāja.

– Paldies, nevajag, – Mārcis norūca ne visai pieklājīgi. Savas zivis viņš gribēja nest pats.

Svešinieks klusēdams sekoja Mārcim.

Marta bija iekūrusi pamatīgu ugunskuru un rosījās ap to.

– Tu jau? – viņa izbrīnīta paskatījās uz Mārci. – Es domāju...

Tad Marta ieraudzīja zivis: – Vienreizēji! Kā tu gribi – ceptas vai vārīsim zupu?

– Iepazīsties, Marta, – Mārcis pakāpās soli sānis, un Marta beidzot pamanīja svešinieku.

– Emberiks! – svešais palocījās.

– Sveicināti! – Marta panāca uz priekšu un pakniksēja. – Ļoti priecājos. Marta. Jūs ēdīsiet tūlīt vai gaidīsiet pārējos?

Mārcis paraudzījās uz Emberiku. Nē, viņš neizskatījās pēc tāda, kuram steidzīgi būtu nepieciešams ēdiens.

– Pagaidīsim, Marta. Tu mācēsi notīrīt zivis? Un izcept? Tu zini, es ne visai...

– Varbūt jūs atļautu to izdarīt man? – Emberiks pamāja pār plecu. – Es tur bieži makšķerēju.

Ne Marta, ne Mārcis iebildumus necēla. Martai nepatika tīrīt zivis, un Mārcim bija pilnīgi vienalga, kurš to dara, ja tikai tas nav viņš pats.

Svešinieks, kurš sevi sauca par Emberiku, savāca zivis un, pagājis gabaliņu tālāk, ķērās pie tīrīšanas.

Mārcis palika sēžot pie ugunskura, Svešinieks bija PĀRĀK nerunīgs un nesabiedrīks. Un nebija īsti skaidrs, ko viņš gribēja. Tāpēc Mārcis nolēma sagaidīt pārējos. Tad jau redzēs.

Gaidīt vajadzēja ilgi. Saule jau laidās lejā. Kļuva vēsāks. Slīpie saules stari izgaismoja trīs melnās klintis tur, pāri pretī, aiz ezera. Tās slējās kā biedējoši sargi pār visu klajumu, pār pļaviņu, ugunskuru un Mārci. Mārcis jutās neomulīgi. Tā, it kā viņš būtu pie kaut kā vainīgs. Piepeši viņš izdzirda atgriezīšies Kārli un pārējos, un uzreiz viņā atgriezās drosme. Nu jau viss būs kārtībā, Mārcis priecīgi domāja, Roderiks un Kārlis tūlīt visu atrisinās. Cepsim zivis, ēdīsim, un viss būs labi. Tomēr uz klinšu pusi viņam raudzīties negribējās.

Marta, izdzirdusi nācējus, sāka liet krūzītēs sulu. Visiem gribēšies ātrāk ēst: – Emberik, vai zivis iztīrītas?

Svešis klusēdams atnesa zivis.

– Patiešām labi iztīrītas, – Marta uzslavēja. – Kādas jums labāk garšo? Uz iesma vai pannā ceptas?

Svešais nepaguva atbildēt, kad parādījās visi trīs nācēji. Viņi izskatījās noguruši un varen neapmierināti.

– Nu gan ir ziepes, Marta! Tālāk nevar tikt. Uz augšu netiekam, un strauta tur arī nav. Šitajā ezerā gan ietek tāda maza urdziņa, bet tā sākas tur, zem vidējās klints, un uzreiz ietek ezerā. – Kārlis steidzās izstāstīt visu uzreiz.

Ezis Evīns pirmais pamanīja svešinieku: – Marta, kas tas tāds? – viņš pieliecies, pačukstēja.

– Prasi Mārcim, viņš pirmais iepazinās.

Mārcis atcerējās Āpša norādījumus. Par sarunām ar citām būtnēm atbildēsi tu, viņš bija teicis.

– Lūdzu, iepazīstieties, – Mārcis stājās pie savu pienākumu pildīšanas: – Muksis Emberiks. Saukts par Kluso Sargātāju, – viņš pagriezās pret svešo, – un šis, lūk, ir mans brālis Kārlis, šis – ezis Evīns, bet šī – Āķene Roderiks.

Svešinieks, kuru sauca par Emberiku, klusēdams palocījās.

– Nāciet ēst! – Marta uzsauca. – Izrunāties paspēsiet pēc tam!

– Saprotiet, mēs apgājām apkārt visam ezeram! Nobridāties galīgi slapji. Zini, Roderiks teica, ka varbūt ir vēl kāds cits strautiņš, bet nebija vis. – Kārlis pat ar pilnu muti nevarēja rimties: – Un zem tās klints jau nu mēs nepalīdīsim, tas ir skaidrs. Un vispār, tas strauts beidzas tieši te. Bet kartē nekāda ezera nav. Vai nu Āpsim karte ir nepareiza, vai vispār...

Piepeši Kārlim ienāca prātā doma, ka šīs nemaz nav Tumšās Klintis, un strautu arī nesauc par Ceļa strautu. Ja nu sikspārņi viņus ir atveduši pavisam nepareizā vietā?

– Emberik! – Kārlis uzrunāja svešo: – Kā sauc šo vietu? Vai šīs ir Tumšās Klintis?

Emberiks pamāja ar galvu.

– Tātad kļūda ir Āpša kartē, – domīgi ierunājās Roderiks, kurš bija klusējis kopš pārnākšanas brīža. Šis svešinieks viņam nepatika, un vēl... Roderiks mēģināja atcerēties. Kaut kad, sen atpakaļ, bērnībā (arī āķenes vispirms ir maziņas, un tad tās sauc par pieāķīšiem) viņš kaut ko bija dzirdējis par Klusajiem Sargātājiem, un tas bija kaut kas baismīgs...

Bet kas tieši, to Roderiks atcerēties nekādi nespēja. Un tas viņu biedēja.

Arī ezis nejutās omulīgi. Žigli apēdis sviestmaizi, viņš, ne vārda neteicis (pat paldies nepateica, Marta apvainojās) un neatpūtinājās ķepas, aizgāja. Pēc malkas, nodomāja Mārcis, kurš pamanīja eža aiziešanu.

Vienīgais, kurš nejutās neveikli, bija Kārlis. Izvilcis karti, viņš to rādīja Emberikam: – Redzi, te ir ūdenskritums. Te mēs šorīt uzrāpāties. Bet nekādas jēgas, jo strauta tālāk nav. Bet kartē ir. Saprotiet? Es nevaru iedomāties, kā var pazust vesels strauts.

Un ziniet, mums tas strauts ir noteikti vajadzīgs. Jo mēs nācām to izpētīt, un tagad es nezinu, kā lai izpēta to, kā nav. – Viņš aizelsies apklusā un paņēma nākošo sviestmaizi.

Svešinieks klusēja. Viņš nekautrīgi nopētīja Kārli, Martu, Mārci un Roderiku. Lēni un uzmanīgi viņš aplūkoja visus pēc kārtas, un tad ierunājās: – Lūdzu, sāksim visu no viena gala. Par āķenēm un ežiem es esmu dzirdējis, bet par brāļiem neko. Tādus es līdz šim neesmu redzējis. Tātad jūs trīs esat no vienas kopas – brālis Kārlis, brālis Marta un brālis Mārcis?

– Ko tu! – Mārcis, lai arī cik nejauki jutās, neno-turējās neiesmējies: – Marta nav nekāds brālis, viņa taču ir meitene. Mūsu māsa. Brāļi esam mēs ar Kārli!

– Ak tā? Varētu būt, – Emberiks nogrozīja galvu, – es uzreiz pamanīju, ka Marta ir mazliet citādāka. Tātad jūs esat no dažādām kopām? Brāļu kopa un māsu – meiteņu kopa?

Nu jau skaļi smējās visi trīs bērni. Kārlis smie-damies novēlās augšpēdus un nevarēja piecelties. Kā viņš paskatījās uz Martu, tā viņam uznāca jauna smieklu lēkme.

Roderiks neveikli pasmaidīja: – Arī nav gluži pareizi, cienījamais. Viņi visi trīs ir no cilvēku kopas. Tikai vēl mazi, tāpēc tie pieder pie cilvēku kopas bērnu apakšgrupas, kas dalās puikās un meitenēs.

Tie divi ir puikas, bet Marta – meitene. Dalījums brāļos un māsās ir nesvarīgs, to mums speciāli nemācīja.

– Ir gan svarīgs! – Mārcis iebilda.

Emberiks savilka uzacis. – Un viņi jau sen ir iekļauti Sadraudzības sastāvā?

– Nē, viņi vispār nav no Sadraudzības.

– Nav? Viņi ir nepiederīgie?

Ceļotāji vairs nesmējās. Šāda saruna viņiem nemaz nepatika.

– Mēs neesam nepiederīgi! Mūs uzaicināja Renē, un viņš ir pilnvarotais Pārstāvis. Viņš ir āķeņu vadītājs un ir Padomē! – Mārcis aizstāvējās.

– Kas jums iedeva karti, un ko jūs vispār te meklējat? – bargi noprasīja Emberiks.

– Karti mums iedeva Āpsis. Un viņš izstāstīja visu par alu! – Marta paskaidroja: – Un nav ko dusmoties, mēs nemaz paši neatnācām, mūs te atsūtīja.

– Sameklēt ALU. – piebilda Kārlis. – Nu to, kura ir pazaudēta.

– Un kā jūs to pierādīsiet? – Emberiks pratināja.

– Pag, es tūlīt, – Mārcis atcerējās Āpša dotās instrukcijas. Viņš pameklēja savā somā un izvilka papīru kaudzīti. Sameklējis vajadzīgo, Mārcis to pasniedza Emberikam.

– «Uzrādīt uz pieprasījumu». – Emberiks skaļi

lasīja: – Labi, pieprasījums būtu. «Ar šo Sadraudzības Padome pilnvaro Kārli, Mārci un Martu kā ĀR-KĀRTĒJOS un PILNVAROTOS SŪTŅUS meklēšanai visā Sadraudzības teritorijā, kā arī aiz tās robežām. Lūdzu sniegt atbalstu un nepieciešamo palīdzību.»

Emberiks ar cieņu paskatījās uz bērniem: – Ļoti priecājos. Kaut ko tādu, nopietnu un svarīgu, es sen neesmu redzējis. Bet te nekas nav rakstīts par ežiem un āķenēm. Kur ir otrs dokuments?

Roderiks nokāra galvu: – Tāda nav. Mēs tikai pēdējā brīdī uzzinājām, ka varēsim pievienoties.

– Bet tas taču ir smags pārkāpums! Jūs taču zinājāt, ka Sadraudzības iemītniekiem šeit, augšā, nav atļauts uzturēties?

- Zinājām, – klusi atbildēja Roderiks.
- Bet pagaidi, – Mārcis, kaut ko atcerējies, iesaucās: – Jums taču arī bija vēstule? No Pelēkajiem, atminies? Kur tu to liki?
- Pelēkie nepieder pie Sadraudzības, Mārci. Viņu pilnvaras te neder.
- Kāpēc? – Emberiks iejaucās. – Pelēkie vienmēr ir bijuši Sadraudzībai piederīgi, un ja jums ir kādas pilnvaras no viņiem, tad kopā ar šo te tās būs derīgas.
- Tā vēstule laikam ir pie manis! – Kārlis iesaucās un metās pie somas. Viņš ilgi un nepacietīgi vandījās pa savu somu, bet vēstuli atrast nevarēja. Beidzot viņš vienkārši izbēra somas saturu zemē: – Marta, nāc palīgā! Kur varētu būt mana vēstule, nu tā, no Pelēkajiem?
- Nezinu. Bet ja tā tavā somā nav, tad jāmeklē pie Mārča. Āpsiene visus papīrus lika tur.
- Mārci, meklē pie sevis, – pēc brīža Kārlis bēdīgi nopūtās.
- Pie manis tās vēstules tiešām nav.
- Manā somā arī citu papīru nav, – Mārcis paraustīja plecus, – visi, cik man ir, ir šeit. Skaties.
- Un viņš vienu lapu pēc otras sniedza brālim.
- «Teritoriālais iedalījums, pirmais pielikums», – Kārlis lasīja, – «Trešā enciklika», nē, tas arī nav, «Ultima Thule», kas tas tāds, nezinu,

«Speciāli, gadījumi. Ultima ratio», un šitā kaudze – «Natura Rerum», nu, neko nesaprotu. Kam tas viss tev, Mārci, ir vajadzīgs? – Kārlis pacēla acis uz Mārci. Mārcis kaut ko ieinteresēts vēroja Kārlim aiz muguras. Kārlis atskatījās un samulsa. Bargais, un vēl pirms brīža tik nepacietīgais Emberiks sēdēja, sapņaini smaidīdams, un aizrautīgi klausījās.

– Turpini, lūdzu, – viņš nočukstēja, – es tik sen šos vārdus neesmu dzirdējis, tik sen...

Bērni saskatījās. Emberiks neko neredzošu skatienu vērās kaut kur tālumā. Pār viņa vaigiem lēni ritēja asaras: – Lūdzu, vēl...

Kārlis pagrāba nākošo lapu: – «Abstine et sustine», Mārci, vai tas ir par meitenēm?

– Nē, par starptautiskajām attiecībām, meklē tālāk.

– Šis te nav, šis arī ne... Urrā! Redz, kur tā vēstule ir! Emberik, ņem!

Emberiks sapņainu skatienu nevērīgi pārslasīja vēstuli.

– Jā, jā, – viņš izlasījis piebilda. – Es kādreiz pazinu dažus no Pēkām, ļoti ievērojama dzimta. Tad jau viss kārtībā, palieciet vien.

– Paldies, – Marta pakniksēja, – es ļoti priecājos. Bez Roderika un eziša mums būtu ļoti grūti turpināt meklēšanu.

– Bet jums vairs nekas nebūs jāmeklē, – Emberiks nevēriģi paziņoja. – Lielās Padomes ala ir tepat jums zem kājām. Mārci, vai es drīkstētu izlūgties tos dokumentus palasīt? Kaut īsu brīdi? Kaut paturēt rokā?

Visi stāvēja un nezināja, ko darīt. Šis Emberiks... vai viņam var ticēt?

PIRMAIS PAREĢOJUMS

13. nodaļa,

*kurā Emberiks lasa par daudz,
un neviens nezina, kur palicis vectētiņš.*

Neveiklo situāciju atrisināja Marta: – Varbūt tagad mēs beidzot varētu izcept zivis? Katram sanāk tieši divas. Kārli, pasauc Evīnu, viņš tik ilgi ir projām. Un pie viena sameklē kādus kokus, uz kuriem uzdurt zivis. Ja es cepšu uz pannas, ļoti lēni ies. Ar sviestmaizēm vien nepietiek, vai ne?

Mārcis pasniedza papīrus Emberikam. – Lūdzu, lasi vien. Kaut visu vakaru. Ja tā ala ir tepat, tad šonakt mēs paliksim te, vai ne?

– Jā, protams. Es uzsliešu telti, kamēr cepsies zivis. Saule drīz rietēs. Kārli, manuprāt, ezis ir ezermalā.

Kārlis aizsoļoja uz ezeru. Tiešām, krastmalā sēdēja ezis un makšķerēja.

– Nu kā, noķēri kaut ko?

Ezis bēdīgām acīm paskatījās uz Kārli: – Nu, ko

izlēma tas Sargātājs?
Man jāiet prom?

– Nē taču, neizdomā. – Kārlim bija mazliet kauns Evīna priekšā, bet... – Mēs visi paliekam, tas ir nokārtots. Jums taču bija Pelēko vēstule.

– Tieši tāpēc, – ezis drūmi raudzījās ūdenī:

– Un es esmu it īpaši nepiederīgs.

– Ko tu! Ko mēs bez tevis iesāktu. Tu esi ļoti jauks dzīvnieks, un mums vajadzīgs. Un vispār, tu nemaz nezini, tā ala vairāk nav jāmeklē. Emberiks teica, ka ala tepat vien ir. Šonakt mēs paliekam te, un rīt no rīta meklēsim alas ieeju. Droši vien Emberiks arī mums varēs palīdzēt. Lai gan zini – viņš beigās palika tāds dīvains, sāka raudāt. Un tagad sēž tur laimīgs un lasa papīrus. Labi, pietiek sēdēt, Marta cep zivis, mums jāsalasa malka, lai šonakt pietiktu.

Ezis piecēlās un izvilka makšķeri.

– Tev jau uz āķa nekā nav. – Kārlis aizrādīja.

– Es jau tikai tāpat, lai varētu pasēdēt un padomāt. – Evīns paskaidroja, – šodienai jau zivis vairāk nevajag.

Mārcis krāva ap ugunsкуру akmeņus: – Uz tiem varēs labāk uzlikt cepamos kokus.

Roderiks rosījās ap telti. Emberiks, apsēdies pie paša ugunsкура, rietošās saules gaismā lasīja.

Kārlis ar ezi veikli uzsprauda zivis un lika cepties. Ugunskurā kvēloja pamatīga ogļu kaudze, un izplatīja ap sevi brīnišķīgu siltumu.

– Roderik, tev palīgus pie telts nevajag? – Kārlis uzsauca.

– Kur nu vairs, – atsmēja Roderiks, – nav jau pirmais vakars. Tagad es šo telti PAZĪSTU.

Telts bija gatava. Kārlis uzmanīja zivis, lai nepie-deg. Marta ar Evīnu iekārtoja gulvietas. Emberiks joprojām lasīja. Roderiks izcēla vienu no zivīm laukā un apostīja.

– Es domāju, ķersimies klāt. Tās ir gatavas! – viņš uzsauca pārējiem.

– Tūlīt! – Marta izlīda no telts un attupās blakus Kārlim: – Jūs sāli uzkaisījāt?

Kārlis pamāja apstiprinoši.

– Mārci, beidziet lasīt, ēdīsim. – Marta aicināja.

Emberiks pacēla galvu: – Bet vēlāk jūs man atļausiet vēl palasīt? Te ir tik daudz interesanta.

– Jā, droši vien. – Marta murmināja, – bet šovakar vairs ne, saule jau riet. Tumsā lasīt nedrīkst, var sabojāt acis!

Cepto zivju kārdinošā smarža lēni izpletās pār visu plaŕavu. Ātri satumsa. Debesīs iedegās pirmās zvaigznes. Virs ezera lēni cēlās migla.

– Emberik, – Kārlis uzrunāja svešinieku, – jūs teicāt, ka ala tepat vien ir. Kā to saprast?

– Tieši. Lielās Padomes sanāksmju ala ir te, zem mums. Es īsti nezinu, kur tieši ir ieeja, bet ala ir te, jo man ir jāsargā tieši šī vieta.

– Jāsargā? No kā?

– No svešiniekiem ar ĻAUNIEM NODOMIEM. Ne jau par velti pat Sadraudzībā neviens nezina alas īsto atrašanos. Es tikai nesaprotu vienu lietu, – Emberiks turpināja, – kāpēc tik ilgi Lielā Padome vairs nesapulcējas? Un kāpēc Padome ir aizmirsusi Alas vietu? Ja jau sūtīja jūs meklēt?

Bērni saskatījās: – Emberik, tas ir garš stāsts. Patiesību sakot, viss sākās ar šīm cepurēm. Tas bija tā... – bērni cits caur citu ilgi un pamatīgi stāstīja Emberikam par visu, kas bija atgadījies ar viņiem, un par to, ko pastāstīja Renē un Āpsis. Roderiks vietām palaboja stāstījumu, un sniedza sīkākus paskaidrojumus.

Emberiks klausījās ar lielu interesi. – Tagad es saprotu, – viņš beigās piebilda, – kāpēc te vairs neviens nenāk. Kādreiz ieklīda pa kādam NEPIEDERĪGAJAM, bet nu, jau kopš mana vectētiņa laikiem, neviens.

– Bet kāpēc mūs neviens nebrīdināja par Klusajiem Sargātājiem?

– Tas ir saprotams. Ja TĀ Padome aizgāja bojā, nebija kas pastāsta tālāk. Mēs, Klusie Sargātāji, bijām pavisam slepena organizācija, un mūs zināja tikai Lielās Padomes locekļi, jo mēs tos apsargājām sanāksmju laikā, un starplaikos apsargājām pašu ALU. Re nu, mēs bijām TIK slepeni, ka mūs vienkārši aizmirsā. Tā nu ir sanācis. Bet tagad es to visu saprotu labāk. Žēl tikai, ka mans vectētiņš aizgāja, visu to neuzzinājis. Viņš ļoti, īpaši pēdējā laikā, uztraucās tieši par slepenību. Viņš būtu priecājies.

– Kāda jēga tik lielai slepenībai? It īpaši, ja sargā to, kā nav?

– Slepenība nozīmē varu, – Emberiks stingri noteica. – Tā mani mācīja mans vectētiņš, un viņu – viņa vectētiņš, līdz pat tiem tālajiem laikiem, kad tika sasaukta pati pirmā Sadraudzības Padome. Mēs nepiederējām pie Sadraudzības, mēs bijām ĀRPU-SE. Tāpēc, ka sargājām.

– Un pēc tam, kad Padome te vairs nesanāca? Ko tad jūs sargājāt? – Marta gribēja zināt.

– Tā divaini sanāk, – Emberiks raudzījās oglēs, – jo es visu laiku esmu sargājis to, kā nemaz nav. Vispār vairs nav. Tikai es to nezināju. Jocīgi. Ja jau

es esmu tikai tāpēc, lai sargātu Padomi, kuras te vairs nav, tad jau īstenībā arī manis nemaz nav. Tā iznāk. Bet es taču esmu, vai ne? Kā jums šķiet?

Mārcis atbildēja pirmais: – Es domāju tā. Nav nemaz tik svarīgi, vai Padome ir vai nav te. Svarīgi ir tas, ka tu DOMĀJI, ka tā te ir, un sargāji to. Varētu teikt, ka tu esi sargājis IDEJU. Un tas ir ļoti svarīgi. Tas jau nekas, ka tu Padomi NEREDZĒJI vai NEDZIRDĒJI, bet tu ZINĀJI, un tas ir pilnīgi viens un tas pats. To man Āpsis iemācīja. Viņš teica, ka idejas ir pavisam īstas, un tas nekas, ja tās ir tikai galvā, nevis ĪSTENĪBĀ. Jo doma vai ideja, kas ir GALVĀ, patiesībā jau ir arī īsta. Tu mani saprati?

Pārējie saskatījās. Viņi nesaprata nevienu vārdu no tā, ko Mārcis un Emberiks runāja.

– Īstenībā, – Kārlis visai ironiski uzrunāja Mārci, – cienījamajam brālītim būtu laiks likties gulēt. Emberik, kur jūs dzīvojat? Vai tālu?

– Nē, nepavisam. Es tūlīt iešu. Piedodiet, ka aizrunājos tik vēlu. Jums tiešām laiks iet gulēt. Vai es drīkstu jūs apciemot rīt atkal?

– Nu, protams! Mēs jūs ļoti gaidīsim. – Marta pielēca kājās un pasniedza Emberikam sainīti ar cepumiem.

– Un rīt jūs mums parādīsiet alu, vai ne?

– Ar labu nakti! – Kārlis novēlēja. – Nāciet rīt, cik agri vien gribat.

Kad Emberiks aizgāja, Evīns iemeta ugunskurā jaunu klēpi malkas.

– Man vēl nemaz negribas gulēt. Un jums?

– Man arī nē, – Kārlis iesmējās, – es tikai neciešu šitādas pārgudras sarunas. Pārāk daudz gudrības tik jaukā vakarā... Šeit nav nekāda skola.

– Kurš vēl grib sulu? – vaicāja Marta. – Kamēr tā ir silta.

Ezis palīdzēja saliet krūzītēs, jo sulu gribēja visi.

Bija uzlēcis mēness. Tas bija gandrīz apaļš un ļoti dzeltens.

Visas debesis bija pilnas ar neskaitāmām zvaigznēm.

– Cik brīnišķīgs vakars, – murmināja Mārcis, – ja vien nebūtu tās trīs melnās klintis tur pāri, otrā pusē. Nemaz nepatīk uz viņām skatīties.

– Man arī ir bail no tām. – Marta atzinās. Kādu brīdi visi klusēdami dzēra sulu. Piepeši Martai izkrita no rokām krūzīte.

– Jūs atceraties, kā Āpsis lasīja to pareģojumu? Nu to, no Hronikām?

– Jā, – pārējie pārsteigti atsaucās.

– Mārci, vai tev ir pārrakstītas tās rindiņas?

– Ir gan, bet kas? – Mārcis paņēma lapas ar pierakstiem, – tepat vien tas ir. Ko tu gribēji?

– Izlasi sākumu! Skaļi! – Marta, pavisam satraukti, nočukstēja. – Atrāk!

Mārcis nesteidzīgi sāka lasīt: – «Pēc melnas nakts kad ausīs rīts...» – viņš aplusa un pacēla galvu.

– Nu, – viņš vaicāja. – Ko tu gribi?

– Lasi tālāk! – Marta iespiedzās.

Mārcis izbrīnīts paskatījās uz Kārli. Tas pielika pirkstu pie pieres un izteiksmīgi novaikstījās: – Ar meitenēm, īpaši ar Martām, reizēm tā gadās!

– Lasi! – Marta pavēlēja.

– «... trīs kalnos ūdens pazudīs...»

– Stop, Mārci! Tu aptver?

Tik satrauktu Martu brāļi redzēja pirmo reizi. Ezis Evīns un Roderiks izbijušies vēroja notiekošo. Jo viņi NEKO nesaprata.

– Ko aptveru? – Mārcis lēnīgi pavaicāja.

– TRĪS KALNOS ŪDENS PAZUDĪS! Domā taču, domā!

– Pag! – Kārlis kļuva nemierīgs, – Marta, tu gribi teikt, ka...

– Nu jā! Kur pazuda strauts? – Marta lēkāja.

– Tajās melnajās klintīs, un to ir tieši trīs! SA-
PROTAT?

– Tiešām, Marta, tev taisnība, tā tas varētu būt domāts. Bet nu nomierinies. Iesim gulēt, tad jau rīt redzēsim. – Kārlis ielīda teltī. – Ar labu nakti!

Mārcis palika pēdējais. Viņš sarausa ogles, sa-
stūma akmeņus ciešāk, un vēlreiz ieskatījās tekstā.

«...zem zemes zvaigznes spīdēt sāks...» viņš lasīja.
Dīvaini, Mārcis nodomāja, vērdamies augšup
zvaigznēs, vai arī tas viss mums būs?

ALA

14. nodaļa,

*kurā Roderiks atklāj, ka viņam ir radnieki,
Martai ir šokolāde, un griestos ir caurums.*

Nākošajā rītā visi piecēlās neparasti labā garastāvoklī.

– Mārci, kā tu domā, Emberiks atnāks? – vaicāja Marta, kozdama sviestmaizē.

– Noteikti, – Kārlis atbildēja brāļa vietā, – viņš vakar tā sapriecājās par tiem Āpša pārgudrajiem papīriem. Mārci, tu pats arī to esi izlasījis? Kas tur ir tāds ko priecāties?

– Es neizlasīju, es pārrakstīju. – Mārcis paskaidroja. – Bet kas tur varētu būt tik interesants, nezinu. Āpsis man tur daudz ko sastāstīja, un šo to es sapratu, bet INTERESANTI tas nav.

– Tu iedosi man paskatīties?
– Protams, man jau nav žēl. Tur, somā ir, ņem. Tikai nenosmērē! – Mārcis piebilda, redzēdams, ka Kārlis ar papīriem dodas uz pļavu.

– Es iešu makšķerēt, drīkst? – ezis Evīns noprasīja.

– Es arī gribu! – Mārcis uzsauca Martai. – Mēs ar Evīnu būsīm ezermalā. Ja Emberiks atnāk, pasauciet.

Un viņi aizskrēja, kamēr kāds vēl nav pārdomājis. Roderiks palika sēžot pie ugunskura: – Marta, ja tev vajag ko palīdzēt, pasaki.

– Nē, te jau nekas nav. Kā tu domā, vai mums visu vajadzētu sakravāt vai atstāsim nometni šeit pat? – Marta gribēja zināt.

Roderiks brīdi padomāja: – Vienmēr ir labāk, ja viss ir kārtībā. Mantas savāksim, sasaiņosim, un saliksīm teltī. To es izdarišu pats, tu tikai tiec galā ar saviem katliem un pannām. Tur es negribētu jaukties. Un tad, ja vajadzēs, mēs būsīm uzreiz gatavi. Un ja nevajadzēs, varēsīm atkal viegli visu izkrāmēt. Vai ne?

Marta piekrita. Patiešām, te nekad neko iepriekš nevarēja paredzēt.

Kad viss bija sakārtots, Marta apsēdās blakus Roderikam.

– Tev patīk Emberiks? – viņa vaicāja.

– Laikam nepatīk vis. Es viņu nesaprotu. Viņš ir citādāks, pavisam, pavisam citādāks nekā mēs visi. Un man no viņa ir mazliet bail. Zini, es vakar vakarā ilgi nevarēju aizmigt. Es mēģināju atcerēties savu bērnību. Un skolu. Man tā liekas, ka kādreiz kāds

man ir stāstījis par šiem Klusajiem Sargātājiem. Un tas bija kaut kas baismīgs.

– Bet Roderik! Emberiks ir tik jauks. Un bēdīgs, un vientuļš. Tev nemaz nav viņa žēl? – Marta gribēja aizkustināt Roderiku: – Tu tiešām domā, ka viņš varētu būt slikts?

Roderiks gribēja atbildēt: – Kā lai tev to paskaidro... ne jau slikts, nē, bet noslēpumains un... paskat, Marta, redz kur jau viņš nāk!

– Labrīt! – Emberiks priecīgi sveicināja: – Vai es jūs neiztraucēju?

– Kur nu, mēs tikai tevi gaidījām. Es tūlīt pasaukšu pārējos. Kārli!

– Jūsu brālis un ezis tūlīt nāks paši, nevajag saukt. Es garāmejojot satiku viņus ezermalā. Viņi maksķerēja.

– Jauki. Un lūk kur arī Kārlis.

– Labrīt, Emberik! Es visu rītu lasīju šos Āpša dokumentus. Bet es tur nekā aizraujoša neatradu. Kāpēc tevi tie tik ļoti interesē?

– Es tik ilgi esmu bijis viens pats. Un par Sadržaudzību jau mana vectētiņa laikā vairs nebija nekādu ziņu. Kad vectētiņš gāja prom, viņš man atstāja visu, kas viņam bija, bet tur ir tikai daži dokumenti, un viena grāmata. Un tos es esmu lasījis tik daudzas reizes, ka zinu pilnīgi no galvas...

Jā, to nu Kārlis varēja saprast.

– Uz kurieni aizgāja vectētiņš? Cik sen tas bija? – Marta apvaicājās. Kārlis piegrūda Martai ar elkoni: – Klusē! Vectētiņš droši vien ir nomiris! – viņš iečukstēja Martai ausī.

– Nē, nē, – Emberikam bija laba dzirde, – mans vectētiņš nenomira. Viņš aizgāja uz Tumšajām Klintīm. Uz turieni ir aizgājuši visi Sargātāji. Mēs vispār nemirstam, tāpat kā āķenes.

Visi paskatījās uz Roderiku. – Nu pareizi! – Roderiks iesita sev pa pieri: – Atcerējos gan! Mēs taču esam radnieki!

– Protams! – Emberiks palocīja galvu. – Mēs esam no vienas cilts.

– Jā, jā, tagad es zinu! Jūs esat tie pazudušie radnieki, par kuriem stāstīja MANS vectētiņš. Un pēcāk, skolā, neviens nepieminēja jūs, un es sapratu, ka tas ir LIELS NOSLĒPUMS, vai ne tā? Kāpēc jūs pazudāt?

– Tā pavēlēja Lielā Padome. Labākās āķenes vienā naktī aizveda uz šejieni, un viss. Jo te vajadzēja sargāt tā īpaši.

– Un kur ir pārējie?

– Visi aizgāja uz Tumšajām Klintīm. Es te paliku sargāt, jo biju jaunākais. Viņi aizgāja sen, un kas ar viņiem ir noticis, nezinu, es te esmu pavisam viens.

– Tu nāksi ar mums uz strautu? – Marta centās novirzīt sarunu uz citu pusi. Viņai ļoti nepatika skumjas un bēdīgas sarunas.

– Klau, patiešām, nāc līdzi! – arī Kārlis uzaicināja. Emberiks uzsmaidīja Martai.

Līdz strauta sākumam nebija tālu. Apgājuši apkārt ezeram, viņi nonāca pie lielajām klintīm. Un strautiņš sākās tieši zem vidējās.

– Kā darīsim? – Roderiks vaicāja. – Mēģināsim atkrāmēt?

Pārējie piekrita. Mazākos akmeņus vienkārši aizsvieda prom, bet lielākos nesa divatā un pat trijatā. Drīz vien abās pusēs strauta iztekai radās jauni akmeņu kalni (pareizāk sakot, kaudzītes, bet var jau visādi saukt). Visi bija pamatīgi noguruši.

Saule karsēja neciešami. Krāmēšana kļuva grūtāka, jo akmeņi bija slapji, apauguši ar visādām ūdenszālēm un citām nejaucībām, un slīdēja ārā no rokām. Mārcis sen vairs neskaitīja, kurš pēc kārtas akmens ir atkal uzkritis viņam uz kājas. Arī Martai neklājās labāk. Abas rokas, saskrāpētās un tulznainas, neciešami smeldza.

– Marta, atpūties! – Kārlis pamanīja Martas sāpīgo sejas izteiksmi: – Pasēdi mierīgi maliņā.

– Marta, mums vēl kaut kas ēdams ir? – Mārcis pavaicāja. – Es varētu atnest. – Arī Mārcis bija briesmīgi noguris, bet viņam negribējās, lai

pārējie to pamanītu. Un kaut ko ieēst patiešām nebūtu slikti.

– Atnes cepumus un... – Marta pieliecās pie Mārča auss: – Manas somas lielajā kabatā ir šokolādes tāfele. Atnes to arī, tikai nesaki Kārlim.

Mārča atgriešanos visi uzņēma ar sajūsmu. Marta godīgi sadalīja šokolādi un cepumus sešās vienādās daļās. – Sevišķi daudz katram nesanāca, bet labi arī tā, – viņa nosmējās, – pusdienas garšos labāk.

– Interesanti, kur radies tik daudz akmeņu? – Kārlis prātoja.

Emberiks pamāja uz augšu: – No turienes. Vējš un lietus, saule un viss pārējais. Tā tie ir sadrupuši, un krājušies te, lejā.

– Bet nu vairs nav palicis daudz, – Roderiks bilda,
– dažās vietās jau redzama klints pamatne.

Pēc īsās atpūtas visi ķērās pie darba ar jaunu sparū. Drīz vien bija palicis vairs tikai viens, bet ļoti liels akmens.

– To mēs tik vienkārši neizkustināsim! Es atnesīšu koku! – Roderiks, brīdi padomājis, noteica un aizskrēja. Viņš bija ātri atpakaļ ar trīs gariem un taisniem kokiem.

– Mums jāpamēģina pabāzt kokus zem akmens, un tad varbūt izdosies...

Kārlis, Roderiks un Emberiks paņēma pa vienam, un centās pastumt katrs no savas puses. Pirmais iedobumu atrada Kārlis.

– Nu, – viņš teica, – man ir! Ko tālāk?

– Tad mēģini celt to nešpetneli uz augšu. Mārci, nāc Kārlim palīgā!

Roderiks un Emberiks nostājās katrs savā pusē Kārlim un piespieduši savus kokus pie spraugas, komandēja: – Nu, Kārli, cel!

Kārlis ar Mārci stenēdami centās pacelt akmeni. Marta pienāca klāt, visu nopētīja, tad atnesa plakanu akmeni.

– Varbūt tā būs labāk – viņa teica, un palika akmeni zem Kārļa koka. – Un tagad, Kārli, cel nevis uz augšu, bet spied uz leju, pret akmeni.

Kārlis nolaida koku uz leju. Stingri atspiedis koku pret Martas atnesto akmeni, viņš uzsēdās uz sava koka. Nekas nenotika.

– Mārci, sēdies tu arī.

Mārcim nebija palicis daudz vietas, tā kā viņš apsēdās uz paša gala.

– Ir, – ieaurojās Roderiks. – Grūd, Emberik! Ezi, nāc šinī galā!

Akmens sakustējās. To Mārcis sajuta, jo viņu koks nodrebēja.

– Nu, kā? – Marta pieliecās un nopētīja spraugu.

– Ir gan drusku lielāka.

– Kā tad, – priecājās Roderiks, – mēs taču savējos kokus aarī dabūjām iekšā!

Marta atnesa vēl divus akmeņus. Palikusi tos zem Emberika un Roderika kokiem, viņa pieliecās: – Es te skatišos.

Kārlis piecēlās. Abi ar Mārci viņi stingri atspērās un saspringa.

– Nu, – Marta komandēja. – Uzmanību! Celt!

Roderiks un Emberiks no visa spēka uzgūlās uz saviem kokiem. Lielais akmens lēni sakustējās, Kārlis ar Mārci paliecās vēl drusku uz priekšu...

Piepeši atskanēja skaļš brīkšķis, kaut kas lūza, kaut kas krita, tad nodārdēja varens rībiens un...

Roderiks un Emberiks piecēlās kājās. Ezis

Evīns bija aizriņojis labu gabalu tālāk un ievēlies ezerā.

– Kur bērni? – viņi saskatījās. Akmens gulēja garajā zālē. Tur, kur tas bija gulējis iepriekš, pašā klints pakājē, rēgojās pamatīgs caurums.

Kārlis atvēra acis. Neko nevarēja saskatīt. Kārlis acis atkal aizvēra, brīdi pagaidīja, un tad atkal atvēra. Kā bija, tā palika tumšs. Dīvaini, Kārlis domāja, un kāpēc es guļu? Viņš mēģināja piecelties. – Au! – Kārlis iekliedzās. Sāpēja viss – mugura, rokas, kājas un īpaši galva. – Kas noticis?

– Nekusties! Tu uzkriti man uz kājas! – kaut kur blakus nočukstēja Mārcis.

– Kur mēs esam? – atskanēja Martas balstiņa.

– Marta, tu arī esi sadauzījies? – Kārlis vaicāja.

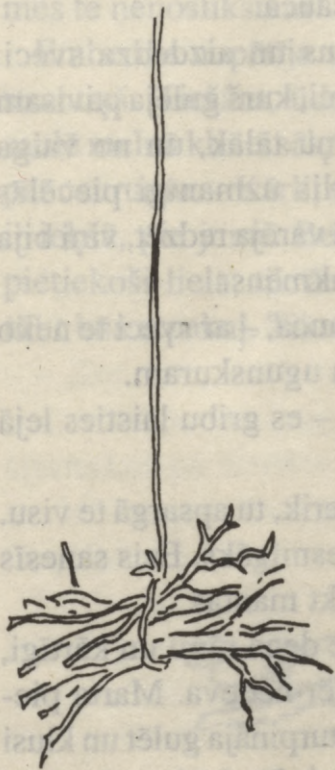
– Man ļoti sāp vaigs.

– U-ū! Kur jūs palikāt? – kaut kur tālu augšā skanēja Roderika balss. Kārlis uzmanīgi pagrieza galvu un pavērās uz augšu. Tumsā varēja redzēt lielu, spožu mēnesi. Nesaprotu, Kārlis domāja, kā Mēness var runāt, un pie tam vēl Roderika balsī...

– Mārci, vai tu arī redzi to runājošo mēnesi?

– Man liekas, Kārli, ka tas nav mēness, bet gan caurums. Mēs esam kaut kur iekrituši IEKŠĀ. Bedrē, piemēram.

– Es zinu! – Marta čukstēja, – mēs esam alā!

Roderiks, Emberiks un Evīns gulēja uz vēdera un lūkojās lejā, tumsā.

–Tikai nekustieties! – Emberiks sauca, – Esiet mierīgi! Tūlīt kāds aizies pēc uguns.

– Es nemaz negribu kustēties, – norūca Kārlis, – man liekas, ka es ilgi nekustēšos!

Varbūt vispār nekad vairs, viņš vēl nodomāja, bet to viņš skaļi nepateica.

Ezis aizskrēja uz noņemtni. Neticami ātri viņš, pavisam aizelsies, bija atpakaļ.

– Te ir sērkociņi un svece. Un es paņēmu garo striķi arī.

Roderiks sasēja sērkociņus un sveci kopā. Pārkāries pār bedres malu, viņš laida virvi lejā.

– Jūs mani redzat? – viņš sauca tumsā.

– Jā! Es domāju, ka striķis nokļūs tieši man uz vēdera. Ja vien... – tālāk Kārlis nepaguva pateikt, jo

svece patiešām atsitās viņam pret vēderu. – Rokā ir. Tagad pagaidi! – viņš uzsauc.

Kārlis sataustīja sērkokociņus un aizdedza sveci. Vispirms viņš ieraudzīja Mārci, kurš gulēja pavisam blakus. Marta sēdēja gabaliņu tālāk, un no vaiga viņai lēni sūcās asinis. Kārlis uzmanīgi piecēlās sēdus. Cik tālu sveces gaismā varēja redzēt, viņi bija nokrituši uz gluda, plakana akmens.

– Jūs tur, augšā! – Kārlis sauca, – ar sveci te neko nevar redzēt. Gādājiet malku ugunskuram.

– Roderik, – ezis palūdza, – es gribu laisties lejā pie viņiem!

– Pagaidi. Darīsim tā. Emberik, tu apsargā te visu. Lai nenotiek vēl kaut kas briesmīgāks. Ezis sanesīs malku, bet es mēģināšu atvilkt mantas.

Lejā laiks ritēja lēni. Svece dega rāmi un kārtīgi, bet nekādu lielo gaismu tomēr nedeava. Marta pierāpoja blakus Kārlim. Mārcis turpināja gulēt un klusi vaidēja. Kļuva vēsi. Varēja dzirdēt, kā kaut kur tek ūdens. Veselām straumītēm, un aizvien skaļāk.

– Emberik! – Kārlis sauca.

– Es tepat esmu. Ezis vāc malku. Noderēs. Un Roderiks atnesa somas. Tagad viņš aizgāja pēc telts. Pagaidiet vēl brītiņu.

– Paskaties, vai tur augšā ar strautiņu viss ir kārtībā. Mums te līst ūdens, tikai es nevaru neko sa-

skatīt. Liekas, ka aizvien vairāk un vairāk. Ka tik mēs te nenoslīkstam!

Emberiks nopētīja vietu, kur pirmīt bija izplūdis strautiņš. Tiešām, ūdens bija pazudis, un karstajā saulē melnā klints sāka jau nožūt. Emberiks noliecās pār caurumu: – Kārli, strautiņa vairs nav! Viņš tagad ir iekšā, pie jums. Bet nebaidies. Liekas, ka ala ir pietiekoši liela, tik ātri ūdens nesatecēs. Roderiks tūlīt būs atpakaļ. Tikai sēdiet pavisam mierīgi.

KĀJA SĀP!

15. nodaļa,

*kurā ezis atkal raud, Marta akmentiņu
ieliek kabatā, un galds sāk kustēties.*

Ezis Evīns, pavisam aizelsies, nosvieda malkas klēpi Emberikam pie kājām: – Viss! Ar šo tur lejā vajadzētu pietikt ilgam laikam. Es atstiepu arī bērzu tāsis. Tu varēsi sēdēt te, augšā, un taisīt mums lāpas. Tu proti? Vai vajag iemācīt?

– Es esmu taisījis, – Emberiks lēni atbildēja, – bet kāpēc man jūs vajadzēs sargāt augšā? Es arī gribu lejā, kopā ar jums.

Ezītis pakasīja ausi: – Padomā pats. Kādam NOTEIKTI ir jāpaliek te visu pieskatīt. Un tu esi vienīgais, kas pazīst šo apkārtni. Varbūt vēlāk arī tu varēsi rāpties lejā, un es pasargāšu.

Roderiks pārradās ar guļammaisiem un telti. Nesamā bija pārāk daudz, un viens telts stūris vilkās pa zemi. – Uf! – Roderiks nokrita augšpēdus un smagi elpoja. – Kā klājas tur, lejā? Viss kārtībā?

– Pagaidām jā, neviens nav sūdzējies. – Emberiks nogrozīja galvu: – Kā jūs tur lejā uzcelsiet telti?

– Telts paliks te, augšā, priekš tevis. Ja nu uznāk lietus, un vispār. Un guļamos arī nav nekādas vajadzības vilkt lejā. Bet ēdamo gan.

Roderiks sakārtoja virvi. Eža atnesto malku sasēja tik lielās nastās, lai labi varētu iebāzt caurumā. Un tad pa vienai vien laida lejā. Apakšā Kārlis un Marta saņēmuši malku, krāva to vienā malā.

– Kur mēs kurināsim uguni? – vaicāja Marta, – varbūt tepat, tieši zem tā nelaimīgā cauruma? Tad mums būs pat skurstenis!

– Marta, domā ar GALVU! Kā tad varēs laist pārējās mantas lejā? Tieši ugunī, ko? Padod man sveci!

Kārlis uzmanīgi aizrāpoja līdz akmens malai. Viņam jau bija pieredze, un visai sāpīga, tādēļ viņš centās būt ļoti uzmanīgs. Izstiepis sveci, cik tālu vien varēja, Kārlis nopētīja apkārtni.

– Marta, viss kārtībā. Te zemāk ir pavisam gluds pamats, un vēl smiltis.

Kārlis nolēca no paaugstinājuma un gaismoja tālāk. Cik varēja saprast, alas grīda bija rūpīgi kopta. Nebija neviena nelīdzenuma vai akmeņa, tikai vietām auga tumši zaļi sūnu kušķīši.

– Te būs labu labā vieta ugunskuram. – Kārlis ierunājās, – padod man malku.

Šā tā sasviedis zarus, Kārlis tos aizdedzināja ar sveci. Uguns īsti negribēja degt.

– Mārci, kā tu jūties?

– Slikti. Kāja sāp. – Mārcis joprojām gulēja, kur nokritis, un netaisījās celties augšā.

– Pagaidām tu pieskatīsi uguni. – Kārlis komandēja, – es ceru, ka tava kāja varēs mazliet pagaidīt. Vispirms jātiek galā ar steidzamāko.

Kārlis saņēma Mārci aiz padusēm, un novilka no paaugstinājuma zemē. Pie ugunsкура viņš nostutēja Mārci sēdus: – Šitā tu pagaidām varēsi noturēties? Vēlāk kaut ko izdomāsim. Varbūt uzvilksim tevi augšā? Tur tu varētu mierīgi gulēt?

– Nekādā gadījumā, – Mārcis vārgi protestēja. – Es gribu tikai kopā ar jums.

– Labi, neuztraucies. Tūlīt dabūsi mugursomu, ko aizbāzt aiz muguras. Tā būs ērtāk sēdēt. Un uzmani uguni, labi?

Kārlis atgriezās pie Martas. Patlaban Roderiks laida lejā pirmo somu.

– Marta, padod uzreiz man. – Kārlis komandēja, – es jau likšu pie uguns, gaismā. Neuztraucies, rādās, ka te būs tīri jauki. Tāda patīkama aliņa.

– Izbeidz, Kārli! – atskanēja Mārča balss. – Nekaitini mūs!

Kad visas somas bija lejā, Roderiks nolaida Evīnu.

Ezis, tikko to atsēja no striķiem, apkrita Martai ap kaklu un sāka šņukstēt: – Es... man...

Neviens nesaprata, ko īsti ezis gribēja teikt. Marta noglaudīja eža galvu: – Neraudi, viss taču ir kārtībā. Labāk ej pie Mārča, viņš tur guļ, un viņam ļoti sāp kāja.

Augšā Roderiks atvadījās no Emberika: – Nu, tad pagaidām sveiki! Es taču varu uz tevi paļauties? Virvi uzvelc augšā un kārtīgi noliec. Sargā to īpaši rūpīgi, mums tā ir šausmīgi svarīga, pats saproti. Tagad tev beidzot atkal būs kaut kas ĪSTS, ko sargāt. Es ceru, telti tu mācēsi uzcelt, tikai dari to tagad, kamēr vēl ir gaišs.

Tumsā celt teltis ir ļoti grūti.

Roderiks āpsēja virvi ap vidu: – Un tagad laid mani uzmanīgi lejā. Es esmu tavs radnieks, – un viņš iesmējās. – Labi! Sveiks!

– Hā, te jau ir pavisam jauki! – nonācis lejā,

Roderiks ieraudzīja bērnu bēdīgās sejas un šņukstošo ezi. – Patiešām, nemaz nav tik slikti, – viņš centās pārējos uzmundrināt. Paskatījies visapkārt, Roderiks devās pie Mārča: – Kas ir ar tavu kāju?

– Nezinu, – Mārcis nopūtās. – Sāp!

Roderiks iztaustīja kāju. Lauzta tā nebija, un izmežģīta, liekas, arī ne. – Zini, Mārci, nekas nopietns tas nav. Pamēģini palocīt.

Mārcis, saviebis seju, uzmanīgi mēģināja saliekt kāju ceļgalā. Vispār – pakustināt varēja.

– Re nu, pasēdi, atpūties, viss būs kārtībā.

– Bet tur, – Mārcis rādīja tumsā. – Tur kaut kas spīd. Tās ir acis, tur kāds ir paslēpies!

– Tu domā? – Roderiks izvilka no ugunsкура degošu zaru, un gaismodams gāja Mārča norādītajā virzienā. Pēc piektā soļa viņš atdūrās pret klints sienu: – Mārci, te neviena nav! Tikai siena!

– Pacel gaismu augstāk! Tu neredzi, kur spīd?

Izstiepis roku, Roderiks paskatījās uz augšu. Tiešām, jo augstāk cēla gaismu, jo vairāk un vairāk mirdzošu punktu iespīdējās tumsā.

– Vai te kāds ir? – Roderiks vaicāja. Iestājās klusums. Mārcis, šausmās sastindzis, gaidīja, kad no tumsas parādīsies kāds apšaubāms nezvērs.

– Te neviena nav! – Roderiks pastiepās pirkstgalos un centās apgaismot vienu no mirdzošajiem

punktiem. – Hā! – viņš pārsteigts iesaucās: – Tie ir kaut kādi akmeņi, kas ir iestiprināti sienā. Izskatās, ka speciāli.

Kārlis atnesa vienu no somām un atslēja pret sienu. Paņēmis nazi, viņš uzkāpa uz somas. – Roderik, paspīdini man te!

Atradis vienu no mirdzošajiem akmeņiem, Kārlis sāka to lauzt laukā no sienas. Tas nebija pārāk grūti. Akmens bija piestiprināts ar piecām metāla ķepiņām, kuras viegli padevās. Gluži kā mammaš gredzenā, Kārlis nodomāja. Akmentiņš atdalījās no sienas un nokrita zemē. Roderiks sameklēja to un pacēla: – Marta, nāc paskaties, – viņš teica, un izstiepa plaukstu. Jo tuvāk pie uguns, jo spožāk mirdzēja neparastais akmentiņš.

– Brīnišķīgs! – Marta sajūsmināta skatījās uz akmeni. – Es drīkstu to paturēt?

– Ņem vien. – Roderiku akmentiņš vairs neinteresēja.

– Skaties! – Marta pēkšņi iesaucās, – uz augšu, skatieties!

Visi atlieca galvas. Ugunsкура gaisma šķīta kļuvusi vājāka. Jo tagad visi alas griesti mirdzēja un laistījās. Neskaitāmi akmentiņi izgaismoja alas velvi ar vāju, zilganu mirdzumu. Akmentiņi veidoja dīvainus rakstus un ornamentus. Tagad lieliski varēja saskatīt visu alu kopumā.

– Kā zvaigznes, – Marta sasita plaukstas. SAVU akmentiņu viņa iebāza kabatā. Labi dziļi, lai nepazūd.

Kārlis steidzās izpētīt alu. Vispirms viņš aplūkoja sienu, tā bija gluda un līdzena. Gar tālāko sienu tecēja ūdens. Sikā straumītē tas plūda kaut kur no augšas, satecēja akmens iedobumā, un tālāk gar sienu aizplūda tumsā.

– Roderik, panāc šurp! Ar gaismu.

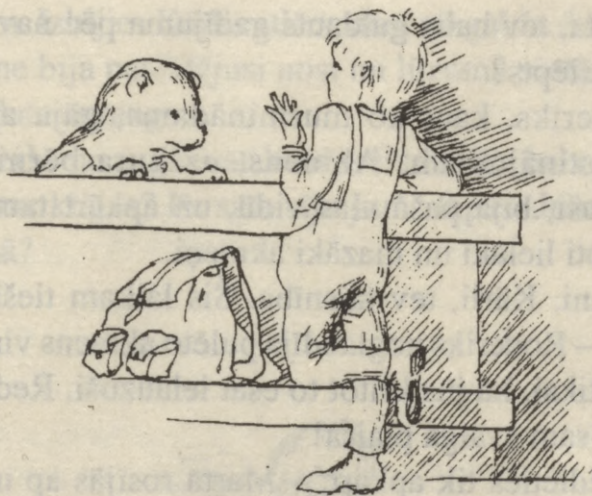
Roderiks pasniedza Kārlim degošo zaru. Augstu virs galvām sienā bija saskatāms melns caurums. Ūdens sūcās no turienes. Kārlis noliecās un pasmēla saujā: – Garšīgs. Dzeramā ūdens trūkums mums nedraud! – Viņš iesmējās.

– Un plūdi arī ne. – Kārlis pētīja aizplūstošo ūdeni. Gar pašu sienu tas tecēja pa speciāli izkaltu noteku. Sekojot tai, Kārlis devās uz pretējo pusi.

– Hei! – viņš iesaucās. – Te ir eja, ar pakāpieniem! Ūdens aizplūst pa to.

Roderiks aizsteidzās pie Kārļa. Ielūkojies jaunatklātajā ejā, Roderiks izbrīnā sastinga. Rūpīgi izkalti akmens pakāpieni veda kaut kur tālu lejā. Ejas griestus tāpat kāds bija izrotājis ar mirdzošajiem akmentiņiem: – Pagaidi, Kārli, vēlāk. Tur mēs kāpsim visi reizē. Otru sienu tu apskatījies?

Roderiks gāja pa priekšu. Siena veidoja pusloku,

un tāpat bija izrotāta ar akmentiņiem. – Nesaprotu, – prātoja Kārlis, – kādam nolūkam viss šis rotājums! Skaistumam vai arī tam ir kāda cita nozīme?

– Nezinu, – Roderiks paraustīja plecus, – varbūt ar laiku uzzināsim. Skat! – viņš pēkšņi apstājās. – Te ir durvis. Liekas, ka aizslēgtas. – Roderiks paraustīja durvju rokturi. – Nekas, pagaidām lai paliek. Ejam tālāk.

Vairāk nekā interesanta alā viņi neatrada. Pa to laiku Marta un Evīns bija izkravājuši no somām ēdienu. Marta vārīja griķu biežputru. Uz paaugstinājuma malas Evīns bija izlicis šķīvjus un karotes. Un tukšā burciņā iestiprināja sveci.

– Nu gluži kā viesību galds! – Kārlis iesmējās,

– Marta, tev balts galdauts gadījuma pēc nav kaut kur paslēpts?

Roderiks, kaut ko murminādams, gāja apkārt paaugstinājumam. Akmens, uz kura bērni bija uzkrituši, bija pašā alas vidū, un apkārt tam bija izvietoti lielāki un mazāki akmeņi.

– Zini, Kārli, tev taisnība. Šis laikam tiešām ir galds. – Roderiks noglaudīja pulēto akmens virsmu. – Žēl tikai, ka jūs krītot to esat ielauzuši. Redzi, te ir pavisam svaiga plaisa!

– Sēdieties tik apkārt, – Marta rosījās ap uguni, – varēsiet vismaz pieklājīgi paēst. Un viņa uzcēla uz akmens galda katliņu ar putru.

– Lieliski! – Kārlis uzsita ar plaukstu pa galdu. Dobji nodunēja. – Dzirdējāt! Tā tik ir skaņa, – un viņš uzsita vēlreiz.

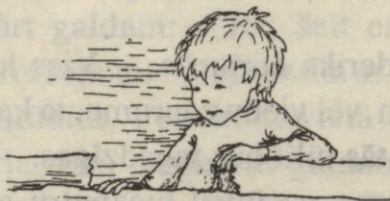
– Pagaidi, – ezis Evīns pielika ausi pie akmens, – nu, tagad uzsit vēlreiz!

Kārlis paklausīgi uzsita vēlreiz. Šoreiz arī viņš rūpīgāk ieklausījās dobajā dunoņā.

– Tur iekšā ir tukšums! – ezis izslējies noteica. Palūkojies zem galda, Kārlis apšaubīja šo domu. – Paskaties pats, tas galds ir taisīts no viena gabala. – Viņš atspiedās pret galda malu. – Šito tik viegli nemaz nevar izkustināt. Vismaz mēs ne. – Piepeši Kārlis aprāvās. Viņš sajuta, ka lēni slīd uz

sāniem. Izbijies Kārlis atlēca nost no galda. Akmens plāksne bija paslīdējusi nost un lūzuma vietā tagad bija plata sprauga.

– Hei! – no augšas atskanēja Emberika balss. – Kā jums tur klājas? Es sataisīju jums lāpas. Jums viss kārtībā?

GALDA NOSLĒPUMS

16. nodaļa,

*kurā ezis uzvelk bruņucepuri, Kārlis sit,
bet Mārcis nes grāmatas.*

– Jā, – Roderiks atsaucās. – Viss kārtībā. Mēs nupat atradām vēl vienu caurumu, tā ka laid tik lejā lāpas. Mums tās tūlīt būs vajadzīgas.

– Klau, es tev uzsūtīšu biežputru augšā! Velc uzmanīgi! – Marta neaizmirsā savus saimnieces pienākumus. Kārlis noskatījās, kā katliņš ar griķu biežputru aizceļoja uz augšu. Saskaitījis lāpas, viņš vēl piebilda: – Ja vari, uztaisi vēl kādas, ar šīm vien mums var nepietikt.

– Nu ko, – visi saskatījās, – sāksim?

Pat Mārcis, aiz uztraukuma nevarēdams nosēdēt uz vietas, piekliboja klāt.

– Roderik, stumsim no šīs puses? – Kārlis ierosināja.

– Jā, tikai... ezi, nāc palīgā stumt!

– Un es aizdegšu vienu lāpu! – Marta satraukti

lūkāja uz vienas kājas. – Mēs ar Mārci jums gaismosim!

Roderiks, Kārlis un Evīns nopietni ķērās pie galda. Visi trīs, reizē atspērušies, tie uzgūlās virsējam akmenim un sāka stumt. Nekas nenotika. Galds nekustējās.

– Kārli, kas noticis? Mēs trijatā speciāli stumjot, nevaram izkustināt, bet tu... Kā tu grūdi?

– Es taču viņpār negrūdu, tikai atspiedos... – Kārlis apgāja apkārt galdam: – Re, šeit es stāvēju, un atbalstījos pret šejieni. – Viņš uzsita ar roku pa galda virsu, lai parādītu, tieši kurā vietā bija stāvējis. Tiklīdz Kārļa roka pieskārs galdam, tas uzreiz, pavisam viegli un bez skaņas, paslīdēja atkal uz priekšu. Tā kā Roderiks un Evīns bija palikuši galda otrā pusē, negaidītais grūdiens nogāza viņus no kājām.

– Ko tu izdarīji? – Marta nesaprata.

– Padod lāpu! – Kārlis palūdza. Noliecies zem galda, viņš ņemās aplūkot to no apakšas.

– Panāc šurp! – viņš izbrīnīts nomurmināja, – paskaties, te ir vesels mehānisms. Ir nu gan viltīgi!

Sabāzuši galvas kopā, visi noliecās. Lāpas šaudīgajā gaismā viņi ieraudzīja gludi pulētajā akmenī padziļinājumu. Labi ieskatoties, varēja samanīt sīkas plaisiņas, kas veidoja trīsstūri. Arī akmens krāsa šajā

vietā nedaudz atšķirās. Kārlis viegli uzspieda. Akmens trīsstūris viegli iegrimā dziļāk, un galda virsma atkal sakustējās.

Kārļa rokas vadīta, galda virsējā akmens plāksne pilnīgi noslīdēja malā, līdz pusei atsegdama četrstūrīgu caurumu. Marta nolaida lāpu zemāk, un visi ieraudzīja stāvus akmens pakāpienus, kas sniedzās tālu lejā, cik vien varēja saskatīt.

– Žēl, ka jūs krītot to galdu salauzāt, – ezis teica, – tagad tikai puse aizslīdēja, un nu būs pagrūti iespraukties. Un vēl sabojājāt tādu darbu!

– Evīn, mēs taču netīšām, pats zini, – Marta taisnojās, un pie sevis klusībā nodomāja, ka īstenībā žēlot vajadzētu viņu, nevis galdu. Jo vaigs vēl jo-projām sāpēja.

– Es kāpšu pirmais, – Kārlis svarīgi paziņoja, – šeit atkal sākas jauns ceļš, un... – nepabeidzis sakāmo, viņš iekāpa caurumā. Tiešām, nolūzusi galda puse pamatīgi traucēja, jo pirmie pakāpieni bija palikuši zem tās. Pār-

kāris kājas pāri galda malai, Kārlis centās sataustīt pakāpienu. Otrreiz krist viņam nemaz negribējās. Beidzot viena kāja aizķērās aiz pamata. Uzmanīgi visu savu svaru pārcēlis uz tās, Kārlis beidzot bija nostājies uz viena no pakāpieniem. Vismaz ar vienu kāju. Sajutis, ka stāv pietiekoši droši un krist nevajadzēs, Kārlis atlaida roku no galda malas un pasniedzās pēc lāpas.

– Nu, tik tālu nu es esmu, – viņš nopriecājās, – kurš nākošais?

– Es! – Marta apņēmīgi pastūma Roderiku malā: – Uz kāpšana man veicās lieliski, un te arī tā būs!

Kamēr vēl neviens nepaguva iebilst, Marta žigli pārmetās pāri malai. – Kārli, kāp ātrāk zemē, tu mani traucē! – viņa komandēja, un tikko Kārlis atbrīvoja vietu, drosmīgi lēca.

– Un tagad Roderiks lai kāpj! – Marta turpināja lepni komandēt, jo lēciens viņai bija izdevies lieliski, – Viņš varēs palīdzēt Mārcim. Evīn, padod man pārējās lāpas.

Roderiks apdomīgi ierāpās iekšā. Tad viņš palīdzēja Mārcim, kuram kāja vēl joprojām pamatīgi sāpēja. Un viens pats viņš nebūtu ticis lejā, tur Martai bija taisnība.

– Kā jau vienmēr, – ezis aizvainoti domāja, – mani atstāj pēdējo. Kur nu tik nenozīmīgs dzīvnieks! Un

tas jau nav svarīgi, ka arī man gribas kaut ko lielu un varenu, un...

Kārlim klājās visgrūtāk. Ar gaismu no viņa lāpas nepietika, lai varētu saskatīt apakšējos pakāpienus. Tā nu Kārlis uzmanīgi kāpa tukšumā, ar vienu roku turēdams lāpu, cik zemu vien var, bet ar otru mēģināja stingrāk pieturēties pie sienas. Labi vēl, ka sienas te bija daudz paviršāk apstrādātas nekā augšējā telpā, jo roka visu laiku sataustīja kādu izcilni vai grambru, kur pieķerties.

Beidzot Kārļa kāja vairs neatrada nākošo pakāpienu. Uzmanīgi spēris soli, viņš nostājās uz līdzena pamata. Lāpas gaismā Kārlis pamanīja, ka eja ved taisni UZ KAUT KURIENI. Nu labi vismaz, ka nebūs vairs jākāpj, viņš nodomāja, pagriezās pret pārējiem: – Es esmu lejā.

Pastiepis roku, viņš palīdzēja nākošajam kāpējam nostāties uz kājām. Kamēr viņš palīdzēja Roderikam, kurš balstīja Mārci, un viņi sagaidīja arī Evīnu, Marta jau bija aizsteigusies tālāk.

Te ir liela istaba! – viņi izdzirda Martas balsi, – nāciet ātrāk, te ir tik interesanti!

Eja kļuva platāka. Jau pēc dažiem soļiem gaitenis spēji izbeidzās un ceļotāji nonāca plašā, garā telpā ar zemiem griestiem.

– Te izskatās kā noliktavā. – Marta priecājās.

– Nē, drīzāk gan kā muzejā, – Mārcis strīdējās pretī, – paskat, KĀDAS tās mantas ir!

– Mārci, vai tu kādreiz esi redzējis tik daudz mantas kopā saliktas? Nē, tā ir noliktava.

– Nestrīdēsimies! – Kārlis pārtrauca Martu un Mārci. – Strīdēties NEVAJAG! Kā būtu, ja mēs to uzskatītu par muzeja noliktavu? Tad jums abiem būtu taisnība.

– Te ir arī cilvēku mantas! – Marta iesaucās, vilkdama no plaukta ārā īstu bruņucepuri. – Cik tā ir skaista!

– Bruņucepure ir ļoti veca, – Mārcis paņēma to un izpētīja, – tā izskatās pat ĪSTA. Un lietota.

Ezis Evīns piebāza purniņu pavisam klāt un apošņāja Martas atradumu: – Kas tas tāds ir? Vai tas ir tējas katliņš?

– Nē, to liek galvā, kad kaujas. Lai nesāpētu. – Kārlis paskaidroja.

Ezis pamēģināja uzlikt bruņucepuri. Tā viņam bija par lielu, bet ja pieturēja ar abām ķepām, tad noturēt varēja.

– Gribi, es tev tagad iesitīšu pa galvu, lai tu labāk saprastu, KĀ ĪSTI lieto bruņucepures? – Kārlis piedāvāja. Atvēzējies, viņš diezgan stipri uzsita. Ezis Evīns stāvēja, stāvēja, līdz pēkšņi novēlās gar zemi. Bruņucepure uzkrīta ezim pavisam virsū, un tagad

no tās apakšas rēgojās tikai EŽA KĀJAS. Pārējie apjukuši saskatījās. Kārlis nepavisam nebija gribējis kādam nodarīt ļaunu, to saprata visi. Arī sitiens nebija nemaz tik stiprs.

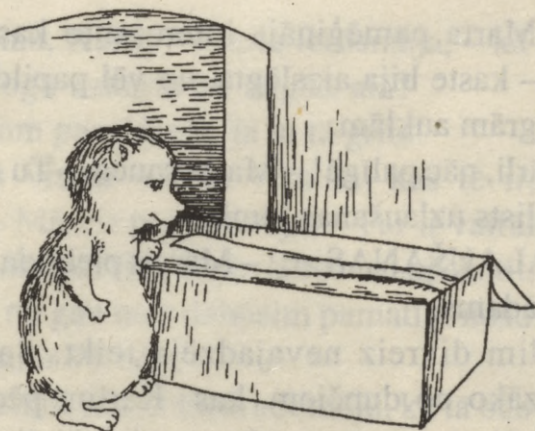
Bruņucepure lēnām sakustējās. Zem tās varēja dzirdēt eža vārgos kunkstienus. Kārlis steidzīgi nocēla bruņucepuri nost no eža. Ezis lēnām samirkšķināja acis un pietrausās sēdus.

– Ū-ūū! – viņš ar ķepām aizspieda ausis, – tas ir briesmīgi!

– Vai es tik stipri iesitu? – Kārlis norūpējies palīdzēja Evīnam piecelties kājās. – Piedod, bet es gribēju tikai tev parādīt.

Nelikās, ka ezis klausītos. – Tā dunoņa! – viņš vaidēja, – es vairs nekad nedzirdēšu!

Mārcim apnika skatīties uz ezi. Eži laikam ir vārgulīgi dzīvnieki, šis vismaz noteikti, Mārcis domāja, es ne tādus vien belzienus esmu pārdzīvojis, un bez visām bruņucepurēm. Mārcis labāk gribēja apskatīt visu, kas te ir atrodams. Un viņš, paņēmis jaunu lāpu, sāka no viena gala. Un te bija daudz ko redzēt: šķēpi, zobeni un duncī, vairogī, bruņas un lāde ar naudu. Tas viss izskatījās ļoti senos laikos gatavots, un ļoti vērtīgs. Un tās visas patiešām izskatās kā cilvēku mantas, Mārcis domāja, kārtīgi visu pierakstīdams savā piezīmju grāmatiņā.

– Hā! – piepeši Mārcis, priecīgs par savu atradumu, iesaucās, – te ir arī grāmatas! Tādas pašas kā Āpsim!

– Klau, – Kārlis iedomājās, – vai mums nevajadzētu pasaukt Emberiku?

– Un pārējos arī vajadzētu uzaicināt. Mēs ESAM ATRADUŠI to alu. Tas nemaz nebija tik grūti.

– Labi, es iešu paziņot pārējiem, – Roderiks teica, – ezi es ņemšu līdzi uz augšu, lai pasēž Emberika vietā, un pasildās saulītē. Un Emberiku es nosūtīšu uz šejieni, lai papriecājas. Citādi nebūs godīgi.

Roderiks pasita ezi padusē un aizstiepa prom pa gaiteni. Marta, Mārcis un Kārlis turpināja pētīt atradumus. Drīz vien Marta uzgāja garu, šauru koka kasti, nokrāsotu ļoti skaistās krāsās. Izvilкуси telpas

vidū, Marta pamēģināja interesanto kasti atvērt. Nekā – kaste bija aizslēgta, un vēl papildus notīta ar stingrām auklām.

– Kārli, nāc palīgā! – Marta sauca. – Tu mums esi speciālists uzlaušanas jomā.

– SALAUŠANAS arī! – Mārcis piebilda, nešpetni smikņādams.

Kārlim divreiz nevajadzēja teikt. Sameklējis vismazāko no dunčiem, kas Kārlim pēc lieluma atgādināja pamatīgu zobenu, viņš žigli pārgrieza neskaitāmās auklas, ar kurām notītā kaste mazliet atgādināja svinīgu desu. Tad, ilgi nedomādams, dunča galu iebāza spraugā starp kasti un vāku, un uzsita no visa spēka. Kastes vāks atlēca vaļā ar skaļu paukšķi. Marta ieskatījās kastē. Visā tās garumā gulēja rūpīgi saritināts auduma gabals.

– Kārli, kas tas tāds varētu būt? Pēc segas neizskatās.

Kārlis izcēla audumu ārā no kastes un uzmanīgi atritināja. Gandrīz visu grīdu noklāja taisnstūra formas tumši zils, izrotāts ar zelta izšuvumiem un bārkstīm KAUT KAS.

– Es zinu! – iesaucās Kārlis un iesita pats sev pa pieri. – Kā es to nesapratu uzreiz! Tas taču ir KAROGS. Redzi, Marta, te ir pat cilpas, kur piestiprināt.

– Paklau, Kārli, – Marta ierosināja, – kā būtu, ja mēs karogu uzkārtu tur augšā, alā?

– Varam pamēģināt, ja tu tā gribi.

– Mēs vispār varētu visu to, kas te ir, uznest augšā. – Mārcis piemetināja. – Tur ir vairāk vietas. Kad atnāks pārējie, viņi varēs visu apskatīt, vai ne?

– Tad nu gan mēs dabūsim pamatīgi nostrādāties. Tu domā, ir vērts?

– Noteikti, Kārli! Es arī domāju, ka tā būs pareizi. Lai visi redz!

– Nu, tad tik sāksim no viena gala. Mārci, tev tā kāja vairs nesāp?

Mārcis neatbildēja, jo viņš jau kāpa augšā pa trepēm, stiepdams pirmo grāmatu kaudzi. Kārlis nopūtās un tad sekoja viņam.

VISAI DAUDZ ŪDENS

17. nodaļa,

*kurā trepes ir netīras, un Emberiks uzzina,
kas ir muzejs.*

– Kur mēs varētu pakārt karogu? – kādā atelpas brīdī prātoja Marta, sēdēdama pie ugunskura. – Varbūt tieši virs galda?

Kārlis nopētīja alas griestus: – Tā jau nu vajadzētu gan, bet... tur augšā ir tas mūsu caurums. Viss slapjums gāzīsies tieši uz karoga. Es domāju, labāk pakārsim virs tām aizslēgtajām durvīm. Mārci, pagaismo, tur ir kādi pakaramie āķi?

– Nē, neredzu, bet... – Mārcis iesāka. Marta un Kārlis gaidīja turpinājumu, bet tā nebija, ja neskaita skaļu plunkšķi un sprauslāšanu.

– Ei, kur tu paliki?

– Ūdenī!

– Kādā ūdenī? – Kārlis izbrīnīts pārvaicāja. – Kur tu ņēmi ūdeni?

– Nāc, paskaties pats! Tikai paņem gaismu, manējā

lāpa apdzisa. Tā nebija ĪSTI PIEMĒROTA zem-
ūdens peldēm.

Kārlis devās uz tumšo kaktu, kur sākās kāpnes uz leju. Kāpnes bija pazudušas, vismaz to lielākā daļa. Bija redzami vairs tikai divi pakāpieni, pārējos sedza ūdens. Uz augšējā pakāpiena sēdēja slapjš un ļoti nikns Mārcis.

– Tev nu gan šodien neveicas! – Marta līdzjūtīgi pakratīja galvu. – Zini, te lejā tev vairs nevajadzētu palikt. Es pasaukšu Evīnu, lai viņš velk tevi augšā. Tur tu ātrāk apžūsi.

Mārcis neko neatbildēja, tikai dusmīgi skatījās uz Kārli.

– Mārci, patiešām, tā būs labāk. Un tu varēsi pakavēt laiku ezim. Zini, cik viņam tur vienam garlaicīgi un vientuļi.

Emberiks uznesa kārtējo mantu klēpi no lejas: – Cik tas aizraujoši! Šeit ir visi Hroniku sējumi. Es tos mazliet pašķirstīju.

– Emberik, liec nost. Nāc, paskaties, kas te notiek. Man liekas, mums drīz būs lielas nepatīkšanas! – Kārlis parādīja uz ūdeni, kas krājās aizvien vairāk, un tūlīt draudēja ieplūst zālē. – Tu redzi? TOREIZ arī bija plūdi, un kā tas beidzās? Labi vēl, ka mums ir izeja uz augšu.

– Pag, Kārli, – Mārcis domīgi pārtrauca brāli, – bet

kur toreiz varēja atrasties īstā ieeja alā? Tur, lejā
trepju galā, vai ne?

– Tā vajadzētu būt. Jo citu eju te nav. Un mūsu
KRĪTAMCAURUMS neskaitās.

– Ko darīsim?

Kārlis vērtējoši nopētīja strautiņu. – Laika mums
vēl ir diezgan. Tikai bez ugunsкура gan mēs ātri
paliksim tumsā. Būs vajadzīgas jaunas lāpas. Mārci,
tas būs tavs uzdevums. Evīns lai pagādā tev bērzu
tāsis, un tu varēsi sargāt, žāvēties saulītē un taisīt
mums lāpas. Skaidrs?

– Klausos, – Mārcis pielika roku pie cepures mili-
tārā sveicienā, – ģenerāļa kungs!

Mārcis tomēr netika uzvilktis augšā, jo piepeši

atskanēja tāla rūkoņa, kas strauji pieņēmas spēkā. Rāmajā ūdenī, kas, viegli viļņodamies, bija sācis pārklāt alas smilšaino grīdu, piepeši uzradās viens gaisa burbulis, kas pārplīsa ar skaļu plaušķi, tad otrs, trešais... Ūdens sagriezās virpulī un skaļi rēkdams (kā ļoti saniknots tētis, pastiprināts vismaz divas reizes) pazuda ejā. Zeme saligojās un nodrebēja. Kaut kur smiltīs nogāzās daži akmeņi.

Visi izbijušies stāvēja un apjukuši lūkojās pakaļ aizplūstošajam ūdenim.

– Kas tas bija?

– Es domāju, ūdens kaut kur ir izlauzis sev jaunu ceļu. Vajadzētu paskatīties. Kurš nāks?

Gribēja visi, pat izmirkušais Mārcis. – Tur lejā tāpat ir pietiekoši slapjš, tā ka mēs tūlīt būsim vienādi! – viņš paskaidroja.

Mitrie pakāpieni bija ļoti slideni, un kāpt vajadzēja uzmanīgi.

– Šīs jau izskatās kā parādes trepes omammas mājā, – Marta teica, – paskatieties, pakāpieni ir krāsaini.

Tiešām, šīs bija brīnišķīgas kāpnes. Tagad, kad aizplūdušais ūdens bija tās nomazgājis, kāpnes izskatījās pavisam citādākas. Platas un ērtas. Gar sienām klintīs bija izcirsti vairāki padziļinājumi, pie kuriem varēja labi pieturēties, lai nepakristu. Viss

būtu pavisam lieliski, domāja Kārlis, ja vien es zinātu, kas mūs sagaida tur, lejā.

Kāpiens bija ilgs. Ik pēc divpadsmit pakāpieniem sekoja neliels laukumiņš, kur pie sienām novietotajos soliņos varēja ērti pasēdēt un atpūsties. Tikai viss bija briesmīgi slapjš un netīrs.

Piektajā atpūtas laukumiņā visi nonāca mazliet aizelsušies.

– Tas nu gan ir kāpiens. Kur mēs tagad esam?

– Nav ne mazākās jausmas, – Emberiks atbildēja uz Mārča jautājumu. – Šīs vietas es nepazīstu. Bet neuztraucies, kaut kur mēs nonāksim. Vai tu esi redzējis trepes, kas nevestu uz KAUT KURIENI?

Kārlis, kurš arī šeit kāpa pirmais, piepeši apstājās. Viņš atdeva savu lāpu Emberikam, kurš sekoja aiz viņa, un nokāpa dažus pakāpienus zemāk tumsā. Viņam bija licies, ka priekšā blāvi mirgo kāda cita gaisma. Tā arī bija. Kad lāpas gaisma vairs netraucēja, Kārlis skaidri saskatīja llejā spīdam vāru, baltu gaismu.

– Tūlīt mēs būsim galā! – viņš priecīgi iesaucās, – kāpiet ātrāk!

Daži pakāpieni, vēl daži, un viss. Kārlis pirmais ieraudzīja sauli, kokus un zāli.

– Mēs esam laukā! – viņš liksmi iesaucās un pārmeta kūleni zaļajā zālē. Pārējie, nepacietīgi grūstīdamies un acis miegdami, viņam sekoja.

– Kur mēs esam?

Kārlis palūkojās apkārt: – Pavisam vienkārši, skatieties! Lūk, kur ūdenskritums.

– Tiešām, te stāvēja mūsu telts!

– Tad jau šī ir ĪSTĀ ieeja alā? – Mārcis jūsmīgi paskatījās visapkārt. – Cik jauki, tad jau pārējiem nemaz nebūs jārāpjas augšā, bet viņi varēs glīti uzkāpt pa trepēm.

– Man tikai nepatīk viena lieta, – prātoja Emberiks, – līdz šim Padomes ala bija pavisam slepena. Tagad ieeja ir tik liela, ka to būs grūti noslēpt.

– Kāpēc jāslēpj? Sadraudzībā tagad vairs nav nekā slepena, viss notiek demokrātiski. Alā tā kā tā viņiem visiem būtu par maz vietas, bet šī plaviņa ir tieši kā radīta sapulcēm. Un alā varēs iekārtot muzeju.

– Ļoti skaisti, – rūca ne visai apmierinātais Emberiks, – ļoti, tikai MAN būs grūti pie šīs domas pierast. Sakiet, lūdzu, ko es tagad sargāšu, ja ala vairs nebūs slepena?

– Muzeju, Emberik, muzeju! – Mārcis skaidroja. – Cilvēki vienmēr apsargā savus muzejus. Tas ir svarīgāk, un grūtāk arī, jo uz muzeju nāk daudz visādu dzīvnieku un tev viņiem vajadzēs stāstīt un rādīt, un uzmanīt, lai kāds kaut ko nesabojā vai nesalauž.

– Jā, – Kārlis piekrizdams palocīja galvu,

– Mārcim taisnība. Muzejā strādājot, tev vajadzēs ļoti daudz zināt. Būs jāmācās!

Emberika acis iemirdzējās: – Jāmācās? Es drīkstēšu LASĪT visas tās grāmatas?

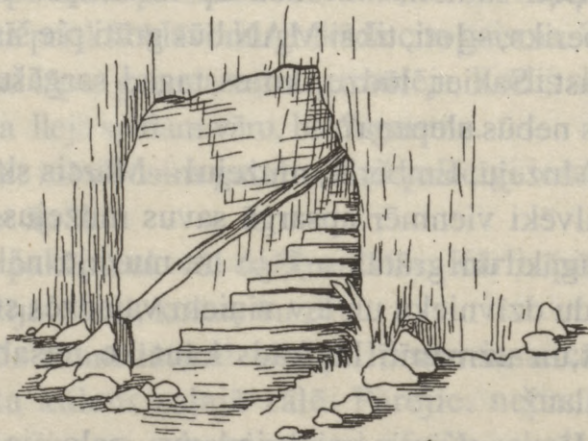
– Ne tikai tās, Emberik! – arī Marta gribēja pateikt kaut ko labu. – Citas arī. Veselu kalnu! Visas, cik vien Sadraudzībā ir!

– Tad jau es patiešām varēšu kļūt gudrs. – Emberiks smaidīja.

– Nu, gudrs varbūt tā uzreiz arī nē, bet tu būsi ZINOŠS. Arī tas ir svarīgi.

Emberiks starot staroja: – Tiešām, tas beidzot būs PA ĪSTAM. Beidzot es kaut kas BŪŠU. Citādi man visu laiku likās, ka es nemaz nedzīvoju.

– Tā ir gan, – smējās Mārcis, – ja tevi neviens

nepazīst, un pat redzējis neviens nav, tad gandrīz tā sanāk, ka tu nemaz neesi. Lai gan, – viņš paraustīja Emberiku aiz mazās, tievās astītes pušķa, – aste tev IR ĪSTA, vai ne?

– Beidz ālēties! – Kārlis pikti uzbruka Mārcim, – vakars nāk virsū. Ko mēs tagad pasāksim?

– Ejam atpakaļ. Tur domāsim. Gan jau, neuztraucies.

– Man liekas, rīt no rīta te būs visa Sadraudzība. Mums vajadzētu visu savest kārtībā un uzpost. – Marta ierosināja.

– Kā būtu, ja mēs aiztaisītu ciet to izlauzto caurumu?

– Kuru? Šito?

– Nē, mūsu KRĪTAMCAURUMU!

– Jauki. Es piesakos izmazgāt trepes!

Kārlis, brīdi šaubījies, piekrita. Tas patiešām būtu lielisks pārsteigums visiem pārējiem: – Mārci, tu iekārtosi muzeju. Emberiks tev palīdzēs. Evīns varēs palīdzēt Martai visu izmazgāt un uzpost, bet mēs ar Roderiku, – viņš paskatījās tālumā, – salabosim griestus.

– Tu domā, ka Roderiks paspēs vēl šovakar atgriezties? – Marta norūpējusies raudzījās uz lielo brāli.

– Es domāju, – Kārlis nosmīnēja. – ŠOVAKAR

viņš neatgriezīsies vis, – Kārlis ieturēja pauzi, – jo, lūk, kur viņš jau nāk.

Patiešām, zāle pašķirās, un parādījās Roderika pārsteigtā seja: – Ko jūs te dariet?

– GAIDĀM TEVI! – visi trīs iesmējās. Emberiks jūsmīgi spieda Roderika roku.

– Kad būs klāt pārējie?

– Rīt no paša rīta. Āpsis viņus vedīs. Daži jau varētu būt klāt daudz ātrāk, bet norunāja, ka visi ieradīsies reizē. Lai būtu visiem vienādas iespējas. Es ar sīkspārņiem sarunāju, ka viņi parādīs ceļu uz šo pļavu. Mēs ilgi spriedām, kā dabūt lielos dzīvniekus augšā šajās klintīs. Paklau, bet kā jūs te gadījāties? – Roderiks paskatījās uz to vietu, kur visi bija rāpušies augšā. Tagad virve tur nekarājās.

– Kas noticis ar Augusta lielisko virvi?

– Tas striķis mierīgi guļ pļaviņā pie mūsu telts. – Kārlis priecājās. – Es domāju, ka viņš nekur nav aizgājis. Tu to atradīsi tieši tur, kur jūs ar ezi to pаметāt. Iespējams, ka viņa kopā ar ezi dzied dziesmiņas.

– Bet... – Emberiks stostījās, – jūs... kā... es nesaprotu!

Kārlis pakāpās soli sāņus un parādīja Roderikam ieeju alā.

– Šeit, lūdzu. Sekojiet! – viņš svinīgi palocījās.

– Vienreizēji! – Roderiks jūsmoja. – Ko jūs tagad domājat darīt?

– Roderik, bet kāpēc pārējie nāk kājām? – Marta gribēja zināt. – Vai tad sikspārņi nevarēja atlidināt visus? Tā būtu ātrāk!

– Kā tu domā, – Roderiks uzsmaidīja Martai, – CIK sikspārņi būtu vajadzīgi, lai atlidinātu tikai Āpsi vienu pašu?

– Tiešām, es nepadomāju. – Marta samulsa. – Āpsi NAV mazi dzīvnieki.

Roderikam viss tika izstāstīts, kāpjot atpakaļ uz Padomes zāli. Pārsteigts Roderiks nekādi nevarēja rimties: – Bet kā jums tas izdevās?

Visi ar prieku paskaidroja Roderikam vēlreiz.

– Tomēr dīvaini, – Roderiks prātoja, – man nepavisam nekļūst skaidrāks, kas tajos senajos laikos būtu varējis te atgadīties.

– Nezinu, – Kārlis paraustīja plecus, – mēs te neko aizdomīgu neatradām. Padomes locekļi toreiz vienkārši pazuda, un viss. Jo te nekur viņu pēdas mēs neatradām.

– Paklau, Kārli, – Roderiks piepeši atcerējās, – tur sienā bija vēl tās neattaisāmās durvis, vai ne?

– Pareizi, bija gan, un tās mēs nemaz tā kārtīgi neapskatījām. Tu domā...

– Jā, tur vajadzēs papētīt, ja nu... Labi, tikai to darīsim vēlāk.

– Pareizi, jo kamēr vēl gaišs, vajadzētu salabot iebrukušos griestus.

– Labi. Mālu tur ir, cik uziet. Re, esam jau uzkāpuši. Nu gandrīz vai kā mājas. Jums tā neliekas?

– Ezi, tu neesi aizmidzis? – Roderiks, nostājies tieši zem cauruma, ieaurojās.

– Nē! – bailīga balss no augšas atbildēja, – Roderik, tas esi tu? Kur pazuda pārējie? Es saucu, saucu, bet neviens neatsaucās.

– Mēs visi esam te. Neuztraucies. Velc mani augšā, un žigli.

Ezis Evīns netūlājās. Viņš bija šausmīgi nobijies, palicis viens pats. Tagad, ieraugot pārējos, viņam gribējās sajust kādu blakus, lai nomierinātos. Ātri un veikli viņš uzvilka Roderiku augšā.

– Sien striķi apkārt! – Roderiks komandēja. – Lejā tevi gaida Marta. Jums būs darbiņš abiem kopā.

Pēc tam Roderiks uzvilka augšā Kārli: – Žigli sasaiņosim telti. Mums tā vairs nebūs vajadzīga. Lai ezis to uzceļ lejā. Kārli, tu varēsi norāpties lejā pa klinti bez virves?

– Droši vien. Gan jau tikšu galā. Uz leju vienmēr iet vieglāk.

– Labi, tad virvi arī svežam lejā. Mārci! – Roderiks iebāza galvu caurumā. – Tu viņiem pasaki, lai uzceļ telti un izvāra vakariņas. Man sāk gribēties ēst.

Satiksīmies vēlāk, pie ūdenskrituma. Pagaidām sveiki!

– Ei! – Mārcis nokliedza pakaļ Roderika galvai, kas jau taisījās pazust, – man vajag vēl lāpas vai malku!

– Kārtībā, – Roderiks atskatījās, – te visa kā vēl ir pietiekoši. Paej malā, es nosviedīšu.

Vakars satumsa ātri. Kārlis ar Roderiku pabeidza savu darbu jau krēslā. Rāpjoties lejā pa klinti, Kārlis vairākas reizes nejauki paslīdēja, un pēdējo ceļa posmu veica kūleniski. Roderiks viņam sekoja tieši tāpat. Lejā viņus sagaidīja Marta ar divieli un ziepēm: – Marš mazgāties. Rīt būs svētki, un es gribētu, lai jūs būtu tīri un kārtīgi. Ēst jūs dabūsiet PĒC mazgāšanās.

LIELĀ SAPULCE

18. nodaļa,

*kurā visi steidzas, Renē daudz runā
un daži mēģina domāt.*

Pēc vakariņām vēl bija daudz ko darīt.

– Man liekas, šī nakts mums būs par īsu! – Kārlis domīgi teica, skatīdamies uz guļammaisiem.

– Mums jā, – Emberiks piekrita, – bet tiem, kas devušies ceļā, šī nakts liksies briesmīgi gara. Ņem vērā, ka viss ir ļoti atšķirīgs, pat vienāda. Īpaši laiks.

– Jā, – Mārcis piekrita, – mēs zinām. Renē mums to jau skaidroja.

– Nu tad. Nevelc garumā. Mums vēl tik daudz jāsakārto.

– Mums arī, – Roderiks piecēlās. – Ejam, Kārli.

– Mēs ar ezi paliksim šeit. Viņš apsolija man palīdzēt. Es gribu izcept cepumus rītdienai. Te būs tik daudz nācēju. Man būs neērti, ja es nevarēšu viņus pacienāt, es taču esmu saimniece.

Emberiks un Mārcis čakli strādāja visu nakti. Izstāde būs lieliska, viņi priecājās, īpaši tad, kad vienā no kastēm atrada svečturus un **ĻOTI DAUDZ** skaistu, dzeltenu sveču. Mārcis pētīja grāmatas un diktēja uzrakstus, Emberiks rakstīja zīmītes, kuras tie novietoja pie katras lietas. Galdu viņi bija atstājuši atpakaļ vietā, un eju uz noliktavu vairs nevarēja redzēt. To, drošības dēļ, bija nolemts paturēt noslēpumā.

– Āpsim gan mēs to izstāstīsim, – Mārcis teica.

Emberiks piekrita: – Un tam Renē arī. Viņš, liekas, ir tāds gudrs un saprātīgs.

Kārlim galīgi neveicās. Roderiks nekādi nevarēja atvērt durvis.

– Tas nevar būt! Es, āķene, piepeši netieku galā ar vienām durvīm, – uz rīta pusi sašutušais Roderiks meta mieru. – Neiedomājami. Un ja nu AIZ šīm durvīm ir kaut kas svarīgs?

– Neuztraucies, – mierināja Kārlis, – vēlāk sauksiet visas āķenes kopā, un gan jau tiksiet galā. Ejam labāk mazliet atpūsties. Drīz jau viņi būs klāt.

Marta čakli strādāja. – Tikai neapēdiet visus cepumus, – viņa nikni paskatījās, kad Roderiks un Kārlis ieradās izčīkstēt kaut ko ēdamu.

– Sula ir te, – ezis pasniedza katliņu, – bet cepumi, – viņš klusi pačukstēja Kārlim, – ir teltī, zem Martas

guļammaisa, lai neapkalst. Bet uzmanīgi, lai viņa nemana, citādi man būs lielas nepatīkšanas.

Rīts uzausa rāms un mierīgs. Labu laiku pirms ausmas mazajā pļaviņā pie ūdenskrituma varēja just neparastu rosību. Zālē atskanēja klusa čaboņa, slāpēti spiedzieni, sīku soliņu dipoņa. Ar pirmajiem saules stariem tuvējos kokos salaidās putni. Viss noklusa, un pār pļavu nolaidās neparasts miers. Visi kaut ko gaidīja.

– Labrīt! – bija ieradies āpšu pāris. Bērniem šķita, ka tieši Āpsi pārējie bija gaidījuši. Pēkšņi pļava atdzīvojās. No visām malām līda laukā un nāca sasveicināties gan pazīstami, gan pavisam sveši dzīvnieki.

– Kā es priecājos! – Āpsiene apkampa Martu un cieši piespieda sev klāt. – Kā jums gāja? Atradāt? Visa Sadraudzība tikai par to vien runā. Lieliski, bērniņ, patiešām lieliski!

– Mēs netīšām, – Marta skaidroja, – tā

tikai sanāca. Mēs pat vēl nebijām tā īsti sākuši meklēt, kad jau viss bija atradies. Zini, es izcepu cepumus, ļoti garšīgus. Nāc, paskaties, – un Marta veda Āpsieni uz telti.

Āpsis ļoti uzmanīgi klausījās Mārča stāstījumu. Vispirms Mārcis bija Āpsi iepazīstinājis ar Emberiku. Līdz šim Āpsis neko, pilnīgi neko nebija dzirdējis par mukšiem vispār.

– Interesanti, patiešām interesanti, – Āpsis prātoja, – jūs pavisam nejauši esat atklājuši vienu no lielākajiem Sadraudzības noslēpumiem. Bet kā ir ar pazudušo Padomi? Vai jūs ko atradāt?

– Pagaidām vēl neko, – Mārcis skumji atzinās. – Mēs meklējam ļoti uzcītīgi, bet nekā. Nav nekādu pēdu. Manuprāt, viņi nevar būt gājuši bojā šajā alā. Ticamāks liekas pieņēmums, ka viņiem izdevās pamest alu. Ziniet, tur, alā, – Mārcis paskatījās apkārt, vai kāds nenoklausās, – palika vēl vienas durvis. Tās Roderikam neizdevās atvērt. Vēlāk pie šīs problēmas jums vajadzēs atgriezties. Sasaukt visas aķenes kopā. Un vēl, kamēr nav sācies, man jāpasaka, ka tur, alā, ir galds, zem kura ir noliktava. To mēs nolēmām citiem neteikt. Tikai vēl Renē. Ja nu kādreiz ir vajadzīga ĻOTI SLEPENA vieta.

Kārlis un Roderiks sajūsmināti sasveicinājās ar Renē. Viņš bija ieradies kopā ar vēl kādu, kuru bērni pirmajā brīdī nepazina.

– Tas taču Lielais Susuris! – Renē atgādināja. Kārlis galvu vien nogrozīja. Viņš atcerējās pirmo sapulci, bet tajā Lielais Susuris bija izskatījies tik svinīgs, nepieejams un cēls (kā jau sapulces vadītāji mēdz izskatīties). Tagad Susuri nevarēja atpazīt. Līksms un izspūris viņš lēkāja uz vienas kājas, un kaut ko klusi dungoja. Tas izskatījās ļoti nenopietni.

Roderiks uzreiz sāka stāstīt Renē par jaunatgūto radnieku. Piepeši visi apklusā. Kārlis atskatījās. Pāri pļavai nāca vēl viens pulciņš dzīvnieku. Visi atkāpās, un jaunie dzīvnieki nāca tieši uz bērnu pusi. Viņi nāca klusēdami, savilkuši savus purniņus ciešas apņēmiņas izteiksmē. Roderiks steidzīgi atkāpās dažus soļus. Lielais Susuris un Emberiks arī. Kārlis un Mārcis palika stāvam kopā ar Āpsi un Renē. Svešie nācēji nemaz neizskatījās tik ļoti bīstami.

– Vinsents Patrīcijs Pēka! – svešais palocījās, un viņa kuplās, baltās ūsas satraukti notrīsēja. Kārlis izdzirda, kā aiz muguras sāka sačukstēties. Izklaušījās, ka sanāksmes dalībnieki ir sašutuši.

– Ļoti patīkami! – Āpsis ar cieņu palocījās. – Es personīgi lūdzu mikiņus jūs informēt, un es augstu vērtēju jūsu drosmi un apņēmiņu pievienoties mums konflikta risinājumu meklējumos. Jums, protams, ir nodrošināta DIPLOMĀTISKĀ NEAIZSKARĀMĪBA.

Piepeši Kārlis saprata, kas ir šie svešinieki. – Pelēkie Postītāji! – viņš pārbijies pačukstēja Mārcim. – Tu saproti, kas te tūlīt ies vaļā? Mēs piedzīvosim vislieliskāko vēsturisko kautiņu. Kur Marta? Es negribētu, lai viņai kas notiek, citādi nebūs, kas pārsien ievainotos.

– Klausies uzmanīgāk! – Mārcis nikni iešņācās. – Tu saprati, ko Āpsis teica? To, ka nekāds kautiņš nenotiks, lai arī ko kurš domātu. Un tu jau nu īpaši. Paklusē, labi?

– Ja nu tu tā vēlies... – Kārlis neapmierināti novilka, aizdomīgi skatīdamies uz Pelēko Postītāju delegāciju.

– Ak tā? Ļoti labi! – Mārcis paspēra soli uz priekšu. – Es esmu Mārcis. Es ļoti priecājos ar jums IEPAZĪTIES. Lūdzu, un šis ir mans brālis Kārlis.

– Liekas, ka nu visi ir sapulcējušies. Ar ko mums vajadzētu sākt?

Mārcis domīgi palūkojās apkārt. Pārāk daudz dzīvnieku, viņš domāja. – Paklau, Renē, – Mārcis pieliecās un kaut ko iečukstēja āķenei ausī. Renē pamāja.

– Uzmanību visiem! – āķeņu vadītājs Renē Egs, pakāpies uz akmens, uzrunāja klātesošos. – Kā jūs jau zināt, mūsu PILNVAROTIE MEKLĒTĀJI ir atraduši ALU. Mēs neviens šo Alu neesam redzējuši,

tādēļ es ierosinu iet un to apskatīt. Meklētājs Mārcis man nupat apsolīja, ka tas būs ļoti interesanti. Lūdzu, kārtojieties grupās. Pēc apskates katra grupa tiek lūgta ieņemt tai paredzēto vietu, un pacietīgi gaidīt pārējos. Lūdzu, varam sākt! – Renē paskatījās uz Mārci.

Mārcis un Emberiks nocēla alas ieejai priekšā aizliktos krūmu zarus. Viņi to bija aizkrāmējuši uz rīta pusi, vēl pirms gaismas, jo tagad pārsteigums patiešām bija izdevies. Laikam pat Renē nebija gaidījis, ka viņi stāv tieši PIE visslepenākās Alas visā Sadraudzībā. Tas bija pārāk negaidīti. Mārcis soļoja pa priekšu. Kad pēdējais skatītājs bija pazudis alā, Marta, kas visu šo laiku bija pavadījusi kopā ar Āpsieni, paņēma sagatavotos cepumu groziņus. – Kur mēs tos liksim?

– Pagaidām paslēpsim te, jūsu teltī. Kā tur alā izskatās? Interesanti?

– Protams. Zini, tur ir tādi mirdzoši akmentiņi griestos. Tikko tiem uzspīdina gaismu, tie sāk mirdzēt paši no sevis. Tas izskatās brīnišķīgi!

– Es par tiem, laikam, esmu dzirdējusi. Tos sauc par Jādtārpīdu Zvaigznēm. Senos laikos tādi esot bijuši atrodami arī mūsu mežā. Tagad gan tādus neviens nav atradis. Stāsta, ka viņi uzsūcot gaismu, un pēc tam to izstarojot. Tam vajadzētu būt skaistam skatam.

Drīz vien pirmie skatītāji atgriezās no alas apskates. Marta katrai grupiņai ierādīja apmešanās vietu ap ugunskuru. Visu pagājušo nakti ezis Evīns bija cītīgi gādājis malkas krājumus, lai šodien varētu uzkurt tādu patiešām lielu svētku ugunskuru. Agrā rīta dzestrumā šāds ugunskurs bija pat nepieciešams, lai tie dzīvnieciņi, kam visu nakti nācās brist pa slapjo zāli, varētu sasildīties un apžāvēties. Kā pēdējie no alas iznāca Renē, Emberiks un Mārcis. Renē uzmanīgi nesa garo karoga kasti. Visi trīs, īpaši Mārcis, noslēpumaini smaidīja. Renē pamāja Lielajam Susurim. – Laiks atklāt sapulci.

Lielais Susuris izvilka no kabatas zvaniņu un pašķin-dināja. Visi apklusā. – Vārds Renē!

Renē Egs uzrāpās uz akmens, lai visi varētu viņu labi saskatīt un sadzirdēt.

– Cienījamie klātesošie! – viņš aizrautīgi iesāka, – mēs visi zinām, cik...

Mārcis uztraukti šķirstīja sava piezīmju blociņa lapas. Viņš bija pieteicies kā nākošais runātājs, tāpēc Renē runa nespēja saistīt viņa uzmanību. Un nekā TĀDA tāpat Renē nepastāstīs, to Mārcis sāka apjaust. Laikam, viņš domāja, visas svinīgās runas ir vienādas.

Svarīgi nav, KO pasaka, bet gan KĀ pasaka. Un vajadzīgo noskaņu Renē prata radīt. Viņa balss klausītājus padarīja uzmanīgus un saspringtus. Visi izjuta šī brīža nozīmīgumu, un kad Renē beidza, atskanēja skaļi aplausi. Kad tie aprima, Lielais Susuris atkal pašķināja zvaniņu.

– Tad es dodu vārdu Meklētājam Mārcim, kurš ir viens no mūsu īpaši Cienījamiem Viesiem.

Visi atkal aizrautīgi plaukšķināja.

– Neguli! – Marta iegrūda elkoni Mārča sānos.

Mārcis neveikli pielēca kājās. – Cienījamie... – Samulsis viņš apklusā. Nekad vēl Mārcis nebija runājis tik daudziem, un tagad, lai kā arī gribētu, viņš pēkšņi nespēja izdomāt, kā visus

uzrunāt. Draugi? Tas nebūtu pareizi, jo lielāko daļu dzīvnieku viņš redzēja pirmo reizi, un nemaz nepazina. Galu galā, uzruna nav vajadzīga, Mārcis nolēma, un iesāka vēlreiz: – Kā jau jūs visi zināt, mūsu uzdevums bija atrast ALU. Un Alā VĒSTĪJUMU. Es gribu teikt tikai vienu – mēs to IZDARĪJĀM. Šeit ir ala, – Mārcis novēzēja roku kaut kur pāri galvai, – un šeit, – viņš pacēla augstu gaisā grāmatu, – ir VĒSTĪJUMS!

Visi aplaudēja. Marta paskatījās uz Kārli. Kārlis paraustīja plecus. Mārcis arī viņam neko nebija teicis. Emberiks pieliecās tuvāk Kārlim un pačukstēja: – Mēs to atradām tikai pagājšnakt, un nolēmām nevienam neteikt. Lielisks pārsteigums, vai ne?

Kārlis aizvainots klusēja.

– Mēs to atradām kopā ar Emberiku, – Mārcis turpināja, – tādēļ es gribētu lūgt tieši viņu nolasīt Vēstījumu. Visu savu dzīvi Emberiks ir veltījis Alas apsargāšanai, un es domāju, ka tieši viņš ir visvairāk pelnījis šo godu.

Pirms Emberiks cēlās kājās, viņš no eža palūdza kabatas lakatiņu, ar ko noslaucīt tās dažas asaras, kas negodīgā kārtā spraucās no acīm.

– Miļie NEPAZĪSTAMIE! Atļaujiet man jūs visus uzrunāt tā, jo nevienu no jums es visā savā diezgan

garajā mūžā neesmu saticis un iepazinis. Tā nu ir iznācis, ka esmu palicis svešs. Atļaujiet man nolasīt Vēstījumu, ar kuru tad arī noslēdzas pēdējais sējums mūsu atrastajā Hroniku eksemplārā. – Emberiks aplkusa.

Klausītāji pārsteigti pētīja Emberiku. Pirmajā brīdī likās, ka tā ir viena no āķenēm, bet ja rūpīgāk ieskatījās, varēja pamanīt nelielas atšķirības. Pirmkārt jau aste. Emberikam tā bija tieva, ne visai gara, ar mazu, nožēlojamu pušķīti galā (ar astaino dzīvnieku, piemēram, lapsu, astēm, to nemaz nedrīkstēja salīdzināt). Bet ja salīdzināja ar āķenēm, tad Emberiks varēja justies lepns, jo, kā jau tas visiem ir labi zināms, āķenēm astes vispār nav. Otra atšķirība bija ausīs. Renē, Roderika un pārējo ausis bija plānas un smailas, bet Emberikam tās bija pat ļoti spalvainas, un arī daudz lielākas. Arī Emberika rokas atšķirās, bet, kopumā ņemot, varēja skaidri redzēt, ka viņš patiešām ir RADINIEKS.

Visi aplaudēja, tikai Emberikam nekļuva skaidrs, vai aplaudēja viņa teiktajam, vai arī tāpēc, ka viņš ir radinieks.

– Uzmanību, es lasu! – muksis Emberiks atvēra grāmatu un nolasīja:

«Mēs, Lielā Padome, esam apsprieduši jautājumu par Nedraudzīgo grupu izveidošanos

*Sadraudzībā,
un nolēmuši tā:*
VISU ĻAUNUMU RADA NEZINĀŠANA.

*Tāpēc mēs pavēlam,
lai viens vadītājs iepazītos ar otru vadītāju,
viens sargs ar otru sargu,
viena saimniece ar otru saimnieci,
viens mazulis ar otru mazuli.*

VISS NAIDS RODAS NO MUĻĶĪBAS.
*Pazīšana radīs zināšanas, un zināšanas radīs
domāšanu.*

DOMĀT NOZĪMĒ DZĪVOT!

*Esiet zinoši un domājiet,
tad Sadraudzībā nebūs vietas naidam un
nesaskaņām.*

*Tikko kāda Sadraudzības daļa sāk savstarpēji
naidoties, tūlīt piespiedu kārtā veikt augšminētos
pasākumus.*

Pasākumu izpildes gaitu kontrolē āķenes.

*Pasākumu ierosina Lielā Padome uz
iesniegumu pamata.»*

– Tas arī viss. – Emberiks pacēla galvu.

Ap ugunsuru valdīja klusums, tikai daži pavisam sīki dzīvnieciņi nedroši sačukstējās. Pēdējā laikā Sadraudzībā ar domāšanu neviens tā speciāli nebija nodarbojies. Domāšana prasa pārāk daudz laika, it

īpaši mazajiem dzīvniekiem. Ja bija jāizvēlas starp domāšanu un ēšanu, priekšroka tika dota ēšanai. Tagad nu visi jutās mazliet neveikli. It sevišķi tie, kuri MĒGINĀJA SĀKT domāšanu. Klusums ieilga. Tik tiešām, domāšana nav viegls darbs. Renē paspieda Emberika roku.

– Un tagad, lūdzu, es jums gribētu uzdot mazu iesildīšanās uzdevumu. Kā jūs jau redzējāt, mūsu ciemiņi atrada arī seno Sadraudzības Karogu. Te tas ir! – Renē izcēla no kastes saritināto karogu. Viņš to rūpīgi atritināja un parādīja pārējiem. – Tā, aplūkojiet to labi, un pasakiet, kas karogā attēlots, un ko tas nozīmē?

– Bet tur jau NEKAS nav attēlots, – viens no pašiem mazākajiem nedroši ierunājās. – Tikai tāds aplis vidū!

– Varbūt tā ir saule? – ezis Evīns izteica minējumu. Renē stāvēja, smaidīja un purināja galvu.

– Ja tā nav saule, tad tas ir Mēness, – krauklis teica.

Vinsents Patrīcijs Pēka pamāja Renē: – Vai es drīkstētu?

– Protams, katrs var izteikties.

– Tad es gribētu apgalvot, ka tas ir aplis. Un nekas vairāk. Ko tas simbolizē? Domāju, ka tas nozīmē visu mūsu savstarpējo saistību. Viss ir saistīts savā

starpā. – Viņš paskatījās uz apkārtējo sejām, un saprata, ka nepieciešami paskaidrojumi. – Nu, tas ir tā, ka visi ir atkarīgi no visiem.

– Lieliski, – Renē iesaucās. – Man liekas, ka tā arī būs vispareizākā atbilde. Ar to mēs arī varētu pagaidām beigt. Ja vien kādam nav citi ierosinājumi.

Citu priekšlikumu nebija. Saule jau bija pacēlusies augstu virs koku galotnēm un patīkami sildīja. Visus klātesošos DOMĀŠANA bija pamatīgi nogurdinājusi. Daži, nemaz nekautrēdamies, ērti atlaidušies, snauda.

Renē vērtējoši palūkojās visapkārt. Pat Kārlis, atspiedies pret kādu koku, snauduļoja, uzvilcis

cepuri uz acīm. Vienīgi Mārcis, noliecies pār piezīmju grāmatiņu, kaut ko centīgi rakstīja.

– Tik tiešām, laiks beigt. UZMANĪBU VISIEM! – Renē skaļi ieaurojās. Daži pamodās, daži ne.

– Uzmanību!
PASLUDINU

PĀRTRAUKUMU! VISI DRĪKST GULĒT LĪDZ TURPMĀKAM RĪKOJUMAM.

– Pagaidiet! – pāri pļaviņai steidzās Marta ar
Emberiku. – Roderik, tu nepateici! Mums taču
vajadzīgi palīgi, mēs vieni paši netiksīm galā!

BALLE

19. nodaļa,

*kurā katrs dara to, kas viņam jādara,
un beigās visi sadodas rokās.*

– Neuztraucieties, jūs abi. Tādiem uzdevumiem mums ir vesela komanda. Un viņi savus pienākumus zina. Āpsiene, Marta, tev visu paskaidros. Tu varēsi darboties vienā grupā ar viņu. Gulēšanas pārtraukums ir paredzēts vienīgi tiem dzīvniekiem, kas nevar iztikt bez gulēšanas dienā, mums te ir daži TĀDI, nu tādi... – un viņš ar plašu rokas vēzienu norādīja uz pļaviņu, kur saldi gulēja lielākā daļa sapulces dalībnieku.

– Paklau, Renē, – Mārcis pavilka āķeņu vadītāju sāņus, – man ar tevi vajadzētu parunāties.

– Kas par noslēpumiem? – Renē savilka pieri. – Tu zini, man noslēpumainība ne visai patīk.

– Šis ir īpašs gadījums. – Mārcis čukstēja, – un vēl divdaļīgs. Tā pirmā lieta man ienāca prātā tikko, un tā ir šāda: tur augšā, alā, bija paslēpts tas karogs,

kuru tu rādīji pārējiem. Tu viņu redzēji, un es tā domāju, ka vajadzētu tev pavaicāt, vai tas nevarētu būt Sadraudzības Karogs arī tagad? Kā tu domā?

Renē domīgi pakasīja aiz auss. – Bet kāpēc tu to vaicā man?

– Nu, tu esi āķeņu vadītājs, – Mārcis samulsa, – un vispār, ...es domāju... Svarīgākais iemesls laikam tomēr ir tas, ka tevi mēs pazīstam visilgāk.

– Un tu esi pārliecināts, ka PERSONĪGA PAZĪŠANĀS var būt par iemeslu?

Mārcis nosarka, tad, brīdi padomājis, paskatījās Renē tieši acīs. – Var gan būt. Jo es tev UZTICOS tāpēc, ka tevi pazīstu. Un tas jau ir ļoti daudz. Nu jā... – viņš atsāka, – tātad jāizlemj, ko mēs darīsim ar karogu, un vai mums vispār tāds vajadzīgs. Un tā otra lieta ir tā, ka mēs alā atradām vēl vienu alu,

kurā bija noliktas visas šīs mantas. Mēs nolēmām to nevienam neteikt, katram gadījumam. To zini tikai tu, Āpsis, Emberiks, ezis Evīns un vēl mēs trīs. Vēlāk tu neaizmirsti Emberikam paprasīt, lai viņš tev parāda mehānismu.

– Paldies, Mārci. Es domāju, ka karogs nav slikta lieta, lai gan tas īpaši neko nenožīmē. Lai Roderiks ņem palīgā mūsu āķenes, un uzceļ karoga kārti pie ieejas alā. SVINĪGOS GADĪJUMOS mēs karogu varēsim izkārt ĀRĀ, visiem par prieku. Par otru lietu es padomāšu vēlāk. Vai tu gadījumā neredzēji, kur palika cienījamais Vinsents Patrīcijs Pēka? Mums vajadzētu ar viņu šo to svarīgu pārrunāt.

Strautiņa malā, pie paša ūdenskrituma, Āpsiene bija iekārtojusi savu virtuvi. Palīgu viņai netrūka, un Martai te patika darboties, īpaši tāpēc, ka viņai bija savs NOSLĒPUMS. Cept cepumus Sadraudzības dalībnieku lielākā daļa nemācēja, un Marta jutās lepna. Tos viņa bija parādījusi tikai Āpsienei, un pārējiem tas būs kā pārsteigums no MEKLĒTĀJIEM. Tā ceļotājus tagad sauca visi.

– Kā pie jums parasti svin balle? – Marta gribēja zināt.

Āpsiene pasmaidīja: – Visādi. Katrai ballei ir savas tradīcijas. Un šī būs pavisam NEPARASTA balle, jo... – viņa domīgi aplusa.

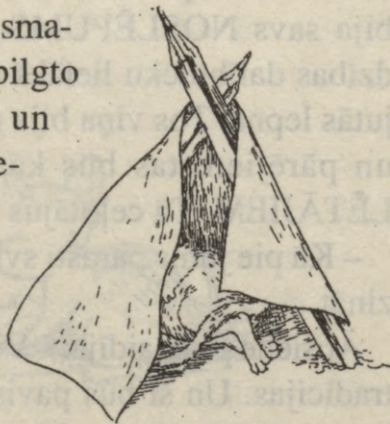
– Lai gan, – Āpsiene glīti sakārtoja zemenes un riekstus šķīvī, – pašas balles nemaz tik svarīgas nav. Galvenais ir gatavošanās, vai ne?

– Un dejošana... – klusi nočukstēja viena no pelēm, kas jauca salātus.

Kārlis nemierīgi dīdījās. Līdz vakaram ir vēl tik tālu, viņš domāja, es vienkārši neizturēšu: – Interesanti zināt, kur atkal ir pagaisis Mārcis?

Brālīti neatradis, Kārlis atcerējās, ka viņam ļoti nāca miegs. Sameklējis klusāku stūrīti starp akmeņiem pie pašas klints sienas, kas bija tikami sakarsusi saulē, Kārlis ērti iekārtojās pērnā gada zāles paliekās. Tās bija sausas un mīkstas, un tikami čabēja. Tā, – viņš apmierināti nopūtās, – te mani neviens netraucēs līdz pat vakaram. Galu galā, pagājušo nakti es pama-tīgi nostrādājos.

Saules sakarsētais gaiss smagi sanēja. Zāle zaudēja spilgto zaļumu, kļuva pelēcīga un gurdeni noliecās tuvāk zemei. Koku lapas, kas visu rītu bija sprigani čabinājušās, tagad slinki karājās, skaudīgi nedodamas nevienam kaut

niecīgāko ēnas kriksīti. Visu pļavu lēnām pārņēma pagurums. Pat rosīgākie balles organizētāji atrada dažādus vissvarīgākos iemeslus savam apsīkumam. Nekautrīgākie, apvienojušies nelielos pulciņos, zīmuļus un papīra lapas demonstratīvi vicinādami, nozuda uz visām debess pusēm. Kad Renē, nevienu vairs neredzēdams, ieskatījās tuvākajā krūmu pudurī, tur, papīra lapas pārklājuši pāri zemē iespraustajiem zīmuļiem kā teltis, gulēja Jāņtārpiņu (IZ) Kāršanas biedrība kopā ar Lieliskajiem Zāles Griezējiem. Viens no viņiem, nemaz nekautrēdamies, skaļi krāca. Renē, grūtsirdīgi nopūties, apgriezās un lēni devās uz telti.

Telts laikam gan bija vienīgā vieta, kur negulēja. Emberiks, Āpsis un Vinsents Patrīcijs Pēka, pievēruši telts durvis, aizrautīgi pārrunāja jaunāko laiku vēsturi. Mārcis uzmanīgi visu pierakstīja. Kad Renē pabāza galvu teltī, visi četri reizē pagriezās pret nelūgto traucētāju.

– Ak tā, tas esi tu! – Āpsis apmierināti nosēcās. – Nāc vien iekšā, tevi tikai mēs vēl gaidījām. Sarunas var sākties.

Telts durvis cieši aizvērās, un skaļās sarunas noklusa. Ja ieklausījās, varēja sadzirdēt neskaidrus čukstus, bet tik klusus, ka runāto izšķirt nespēja neviens, pat ar VISLIELĀKAJĀM ausīm.

Tā, rimti un miegaini, pagāja šī gaidu pilnā pēcpusdiena. Vieni gulēja, citi nodarbojās ar politiku, tikai saimnieces nenogurdināmi turpināja klāt galdus un gatavot speciālos gardumus. Viņām laiks skrēja pārāk ātri. Āpsiene kustējās aizvien naskāk un naskāk, ar ķepu notraukdama sviedrus, kas ritēja pa smailo, svītraino purnu uz leju. Peles, kuru varonībai bija daudz sīkāki izmēri, ik pa brīdim nomainīja viena otru, uzmanīdamas, lai lielajām saimniecēm – Āpsienei, Ūdensšurkai un Jenotienei – netrūktu palīgu. Martai palīdzēja abas Jenotienes meitas, un Āpsiene solīja, ka arī viņas vecākā meita, ja varēs ierasties, palīdzēs. Marta bija uzņēmusies galda klāšanu, jo viņai šķita, ka to varēs veikt vislabāk. Tomēr izrādījās, ka galda klāšana Sadraudzības ballēm ir ĻOTI sarežģīta. Bija vajadzīgs kāds īpaši piereddzējis KONSULTANTS, lai Marta visu nesajauktu. Tas viss, ko Marta bija mācījusies, šeit nederēja. Mamma mājās NEKAD nedomāja, kā labāk pasniegt mušām sviestmaizītes, vai arī kā izvietot viesus, lai tie netišām neapēstu viens otru. Martas pavārgrāmatās nebija arī kāpuru konservēšanas receptes, un mājās viņa NEKAD nebija redzējusi, kā gatavo vakariņas zirnekļiem. Šeit visu to viņai vajadzēja ātri apgūt. Arī galdu te klāja pavisam citādāk. Protams, āķeņu galdam bija

gan balts galdauts, gan glītas tasītes, un arī ēdiens tika likts tieši uz šķīvjiem. Toties citu viesu galdi bija novietoti daudz neparastākās vietās. Vajadzēja lielu izveicību, lai mikiņiem paredzēto cienastu piesietu pie auklas, kas bija novilkta krietni augstu starp koku zariem.

Ezis Evīns šajā dāmu sabiedrībā jutās vienkārši lieliski. Viņš uzmanīja uguni, pienesa ūdeni un čiepa dažādus pārpalikumus. Bet visvairāk laika viņš patērēja runāšanai. Šīs dažas dienas viņa dzīvē bija tik svarīgas, ka katru sīkāko atgadījumu viņš drošības dēļ pārstāstīja VAIRĀKAS REIZES, lai nevienai no saimniecēm, kas šaudījās šurp un turp, nekas nepaliktu apslēpts. Saimniecēm nebija daudz laika viņā klausīties, un laiku pa laikam kāda no viņām tikai pamāja ar galvu un nomurmināja vai nu «jā, jā...», vai arī «ko tu saki...». Bet kad visbeidzot ieradās Āpsienes meita, un Evīns viņai sāka stāstīt visu atkal no gala jau CETURTO REIZI, Āpsiene neizturēja, un aiztrenca ezi uz strautmalu asināt nažus. Savai meitai viņa uzdeva izmazgāt trauku dvieļus, tā kā, ja viņa gribēja, varēja ezi uzklausīt tur.

Pievakarē, kad ēnas sāka stiepties garākas, un atgriezās vējš, pirmie gulētāji pamodās. Mirkšķinādami acis, tie vainīgi lūkojās apkārt. Pamanījuši

tos, kas vēl saldi gulēja, daži pat nosarka aiz kauna. Sākās skaļa modināšanas kampaņa. Visi centās, un drīz vien pļavā atsākās dzīva rosība. Katra komanda, atcerējusies savus pienākumus, rosīgi ķērās pie darba, un šoreiz PA ĪSTAM.

Vissparīgāk darbu atsāka komiteja, kuru sauca par Lieliskajiem Zāles Griezējiem. Tās locekļi bija galvenokārt truši. Pēc kārtīgās gulēšanas viņiem pirmā bija pamodusies vainas apziņa, bet otrā – izcilā apetīte. Piespiedu kārtā pamodinājuši arī savu darba organizāciju, viņi bija gatavi sākt. Sadalījušies grupās pa trim, truši uzmeklēja pļavas ģeogrāfisko centru. Pirmais trijnieks nostājās pļavas vidū, līpas salikuši kopā. Otrais trijnieks nostājās pirmajiem blakus labajā pusē tā, ka pirmo purniņi atradās vienā līnijā ar otro ausu galiem. Tā viņi, grupa pēc grupas, kārtojās un kārtojās, līdz visa komiteja bija ieņēmusi ierindā savas vietas. Trīs rindas rosīgu trušu ķērās pie darba pēc komandas. Marta, kas tajā brīdī nāca

ar kārtējo sviestmaizīšu šķīvi, pārbijās tā, ka gandrīz nometa visu nesamo zemē, jo pēc skaļa vārnas ķērciena visa pļava saligojās, nošalca un sāka divaini šņakstēt un viļņoties. Šausmīgā ātrumā viņai acu priekšā sagriezās ēdelīgu trušu karuselis. Marta ievēroja, ka trušu attīrīto deju laukumu pārstaigā divas vārnas un Sīlis, kas rūpīgi izlasīja un aiznesa prom visus gružus un sīkākos akmentiņus. Drīz vien truši samazināja graušanas ātrumu. Tagad viņi jau pārvietojās daudz lēnāk un ar zināmām grūtībām. Nē, viņi nebija noguruši, viņi vienkārši bija pārēdušies. Vārna vēlreiz skaļi ieķērcās, un Marta atcerējās, ka jāklāj galds. Promejot viņa vēl pamanīja, ka uz vārnas saucienu ierodas nākošā balles sagatavotāju komanda. Viņus vadīja Jenots, un, cik nu Marta zināja, šis komitejas pienākums bija aizvākt no laukuma visu to, ar ko truši nespēja tikt galā. Lielākos akmeņus, koku zarus un tam līdzīgi.

Jenota komanda darbojās patiešām iespaidīgi. Šeit svarīgākais vairs nebija ātrums, bet gan darba STILS. Plaši, vērienīgi un ļoti saskaņoti SPĒCĪGIE dzīvnieki cēla, nesa un meta. Tādā rūpīgi nopļautā laukumā izrādījās neiedomājami daudz visādu TRAU-CĒJOŠU LIETU. Visas tās tika sanestas un novietotas gabalu tālāk, klints pakājē starp akmeņiem, kur

tās nevienam vairs netraucēja. Tā vismaz Jenota komanda DOMĀJA...

Kārlis pamodās no spēcīga belziena pa dibengalu. Galīgi pārskaities viņš gribēja pielekt kājās, jo ne-cieta TIK NEKOREKTUS modināšanas paņē-mienus. Tomēr piecelties stāvus viņam neizdevās. Visapkārt Kārlim KĀDS bija sasviedis nokaltušus zarus un pērnās lapas. Un visādus akmeņus, pus-apgrauztus čiekurus, un riekstu čaumalas, un ...

Es aizgāju pagulēt tādā klusā un tīrā vieti-ņā, puspamodies Kārlis domāja, kurš gan varētu tik mulķīgi jokoties, un aiznest mani uz pavisam citu vietu... Bet ilgi Kārlim nebija lemts domāt, jo vēl viens Jenota sviestais akmens iekrita kaudzē, un gandrīz trāpīja Kārlim.

– Ei, jūs tur, izbeidziet! Tā jau var KĀDU nosist! – Kārlis sāka steidzīgi rāpties laukā no kaudzes. Jenots apmulsis nolaida ķepas gar sāniem:

– Neviens SAPRĀTĪGS DZĪVNIEKS neguļ atkritumu kaudzēs! – viņš nosodoši noskurināja asti.

– Tas nav CIENĪJAMI! Un tas nav PAREIZI!

– Es vispār neesmu DZĪVNIEKS! Es esmu Kārlis, – izvilkis no matiem vairākas skujas un sausu lapu, Kārlis beidzot varēja nostāties Jenota priekšā gandrīz pieklājīgā izskatā. Jenots uzmanīgi viņu nopētīja: – Tādā gadījumā, protams, lūdzu mani atvainot. Ja kārļiem ir PARADUMS gulēt šādās vietās, tad es negribētu būt tas, kas ierosinātu mainīt šo TRADĪCIJU. Vēlreiz lūdzu mani atvainot.

Kārlim nebija ko teikt.

– Neapvainojaties, lūdzu, – Jenots turpināja pētīt Kārli, – VISU jau nevar zināt. Es, protams, tūlīt došu rīkojumu jūs netraucēt. Jūs varēsiet pilnīgi mierīgi gulēt tālāk. Kā jūs labāk vēlaties – lai mēs visu metam citā vietā, vai jums labāk patiktu, ka mēs turpinātu visu mest tepat, tikai klusi un uzmanīgi? Lai gan, ja jūs atļautu, es gribētu jūs uzaicināt uz balli. Svinīgā atklāšana būs tieši saulrietā, un tagad jau pienešas ir aizvērušās. Līdz sākumam vairs nav palicis visai daudz ko gaidīt.

Kārlis samiedza acis un beidzot saprata, ka Jenots

viņu APCEĻ. – Nepateicība ir pasaules alga, – viņš nodomāja, bet īsti apvainoties Kārlim negribējās. – Kur ir āķenes?

– Āķenes, – Jenots iesmējās, – tūlīt beigs celt karoga kārti. Tu esi pamatīgi gulējiss. Mēs arī jau beidzam. Vēl tikai bebriem ir jānolīdzina laukums, un viss.

– Atvaino, es gribētu iet un sameklēt SAVĒJOS, – Kārlis neveikli pasmaidīja, – es ceru, ka tu nevienam nestāstīsi, ka es tik ilgi nogulēju.

– Nu nē taču, esi mierīgs. – Jenots pastiepa ķepu Kārlim. – Būsim draugi, labi?

Kārlis nomierinājās. Atsveicinājies no Jenota, Kārlis patiešām devās meklēt Martu un Mārci. Ilgāku laiku viņus neredzējis, Kārlis jutās nemierīgi. Mazie ir un paliek mazie, viņš domāja, rāpdamies pāri akmeņiem, bet ieraudzījis pļaviņu, pārsteigts apstājās un apjuka. Gulēt ejot, Kārlis bija cīnījies cauri garajai zālei un suņu burkšķiem, kas slējās augstu virs galvas. Tagad laukums patiešām izskatījās piemērots ballei. Viss liekais bija nozudis, un laukumā darbojās bebru pāris, kas ar savām plakanajām astēm pieblīvēja pēdējos negludumus. Gar laukuma malām bija novietoti visdažādākie soli sēdēšanai. Koki arī izskatījās neparasti, jo ļoti centīgo zirnekļu kopiena tos no vienas vietas bija

pieaudusi ar sudrabainiem tīmekļiem. Kārlis ieskatījās uzmanīgāk. Vairāki sikspārņi laidelējās no koka uz koku, KAUT KO uzmanīgi iekārdami tīmekļos.

– Jāņtārpiņi! – Kārlis atcerējās. – Sadraudzībā apgaismošanai taču izmanto jāņtārpiņus.

Pie ugunsкура Kārlis nevienu no mazajiem neatrada. Ugunsкура malas kāds bija rūpīgi aplicis ar akmeņiem, un malkas krājumi bija krietni palielināti. Ogles kvēloja, un daži mazuļi, kurus Kārlis nepazīna, ar kociņiem tās bikstīja.

– Ei! – Kārlis viņiem uzsauca, – jūs MANUS mazos neredzējāt?

Sīkaliņi tramīgi paskatījās uz Kārli: – Tu negribi paurķēties pa oglēm? Mums atļāva!

Viņš papurināja galvu. Telts durvis bija ciet, un izskatījās, ka arī tur neviena nav. Marta noteikti jāmeklē virtuvē, Kārlis iedomājās, un devās uz strautmalu. Virtuvē saimnieces vēl steidza pēdējos darbus. Āpsiene un Ūdensšurka ļoti uzmanīgi kārtoja zemenes uz lielas augļu tortes. Tik lielu un skaistu torti, Kārlis nodomāja, pat mamma neprastu izcept. Bet Martu arī šeit neredzēja. Pagaidījis, kamēr saimnieces pakāpās soli atpakaļ, lai novērtētu torti, Kārlis ierunājās: – Vai jūs neesat redzējušas Martu?

Āpsiene pamāja ar ķepu: – Bērni ar ezi ir pie ūdenskrituma. Ej uz turieni.

Kārlis pagriezās. – Paldies! – un steidzās prom. Aiz muguras viņš vēl izdzirdēja Ūdenszūrkas pakal-saucienu: – Pasaki viņiem, lai mazgā traukus ātrāk. Citādi es ...

Ko īsti Ūdenszūrka vēl gribēja teikt, Kārlis nesadzirdēja. Uzpūta vējš, un atnesa līdzī ūdenskrituma šalkoņu, kas pār māca Ūdenszūrkas balsi. Taciņa ve-da Kārli tieši uz turieni.

Pašā strauta malā, sasēdušies uz akmeņiem, kūkoja draudzīgs bariņš un šūpoja kājas. Izskatījās, ka trauki ir nomazgāti jau ļoti

sen. Salikti vairākās grē-

dās, tie, visu aizmirsti,

gulēja uz taciņas, un

vējš jau dažus bija

nobārstījis ar smil-

tīm. Ieraudzījusi

brāli, Marta prie-

cīgi pielēca kājās:

– Kur TU biji pa-

zudis? Roderiks iz-

meklējās tevi pa vi-

sām malām!

Kārlis nebija ga-

tavojies atbildēt

uz šo jautājumu.

– Man bija svarīgas darīšanas, – viņš neveikli nomurmināja, – ko Roderikam vajadzēja?

– Viņš ar savējiem gāja uz alu pacīnīties ar tām durvīm, un gribēja ņemt tevi līdzī. Es ceru, ka tavas darīšanas bija SVARĪGĀKAS?

Lielais brālis negribēja izrādīt vilšanos, tāpēc nevērīgi pamāja: – Protams, es biju ĻOTI aizņemts. Un ko tu esi padarījusi? Un kur ir Mārcis?

– Mārcis joprojām ir teltī, un nodarbojas ar POLITIKU. Tu tikai nedomā iet un viņu traucēt. Un es – es visu dienu pamatīgi nostrādājos. Ja tu zinātu, kādus sēņu salātus man iemācīja taisīt!

Kārlim īsti nebija ko teikt. – Vai drīz sāksies? – viņš pavaicāja tāpat vien.

– Mūsu mamma pasauks, kad vajadzēs, – ierunājās viena no jenotu meitenēm.

– Ak! – Kārlis atcerējās, – man lika jums pateikt, lai jūs traukus mazgājat ātrāk. Ūdenszūrka bija dusmīga. Ja vajag, es varētu jums palīdzēt.

Evīns iesmējās. – Viss ir sen jau padarīts. Bet meitenes tā aizplāpājās, ka nevar un nevar beigt. Es nesaprotu, kā var tik daudz runāt par dežošanu.

– Patiešām, iesim. – Marta piecēlās. – Es domāju, brāzienu nevienam negribas saņemt. Un kur nu vēl no mammām. Kārli, es aizmirsu tevi iepazīstināt, šī

ir Āpšu vecākā meita. Viņa no rīta nevarēja ierasties. Sīrija, šis ir mans vecākais brālis Kārlis.

Āpsenīte bikli pastiepa savu ķepiņu un paspieda Kārļa roku. Kārlis stīvi paklanījās. – Čau! Es esmu Kārlis!

Āpsenīte nolieca savu purniņu uz leju un paknicksēja. – Mani sauc Sīrija, – viņa klusi nočukstēja.

– Iesim nu, – Evīns mudināja, – es negribētu nokavēt sākumu.

Draudzīgi sadalījuši nesamos, viss bariņš devās pie saimniecēm. Kārlis, pats nesaprazdams, kāpēc, pieteicās nest arī āpsenītes Sīrijas daļu. Nevarētu teikt, ka Āpsiene būtu īpaši sajūsmināta par smilšainajiem traukiem, bet nebija vairs laika bārties. No laukuma puses jau sāka rībēt pirmie bungu signāli. Saimnieces noslaucīja rokas, pakāra savus priekšautus un paskatījās un bērniem. – Paņemiet katrs pa groziņam, un ejam, – teica Āpsiene. – Torti es nesīšu pati.

Saule rietēja. Sarkanā gaisma apspīdēja deju laukumu nevis no augšas, bet gan no sāniem. Ēnas izstiepās spocīgi garas un noslēpumainas. Tās savijās, krustojās un pagaisa tumsā, kas sāka līst ārā no meža un mākties virsū deju laukumam no visām pusēm. Katrs ieņēma savu vietu, un laukumā

iestājās gaidu pilns klusums. Renē iznāca priekšā un nostājās uz paaugstinājuma blakus karoga kārtij. Trušu un dzeņu apvienotā sitamo instrumentu grupa skaļi norībināja kaut ko līdzīgu svinīgam maršam. No alas cēli izsoļoja Emberiks un Āpsis, katrs aiz sava gala turēdami garo karoga kasti. Lēni viņi apsoļoja apkārt laukumam, tad nolika kasti pie Renē kājām, un nostājās abās pusēs karoga mastam.

– To sauc par GODA SARDZI, – Kārlis pieliecies iečukstēja āpsenītei Sīrijai ausī.

Renē lēni atvēra kasti. Āpsis un Emberiks pieliecās, paņēma karoga galu katrs aiz sava stūra un svinīgi atritināja karogu. Renē piestiprināja karogu pie velkamās auklas un pamāja Emberikam. Emberiks savukārt pamāja vēl kādam, tikai Kārlis nepamanīja, kam. Atklājās, ka tas ir bijis signāls orķestrim un korim. Četri jauktie putnu kori bija izvietoti kokos tieši aiz karoga. Orķestrim, kura sastāvā spēlēja visdažādākie radījumi, bija ierādīta vieta turpat tieši lejā. Kārlis visus spēlētājus nevarēja saredzēt, jo ar katru brīdi kļuva tumšāks un tumšāks, bet bebrs, kurš spēlēja kaut ko līdzīgu vijolei, bija skaidri saskatāms. Mūzika, kuru atskaņoja šis Sadraudzības orķestris, izklausījās mazliet neparasta, bet var jau būt, ka tā šķita tikai Kārlim.

Mūzikai skanot, karogs cēlās augstāk un augstāk.

Vējš satvēra un izpleta to visā krāšņumā pāri skatītāju galvām. Karogs tika uzvilks līdz pašai augšai, un tur to apspīdēja pēdējie rietošās saules stari. Tas izskatījās ļoti skaisti.

Mūzika noklusa. Renē pacēla roku: – Šis būtu pats piemērotākais brīdis teikt garu un svarīgu runu. Es pat uzrakstīju runas uzmetumu uz papīra, bet... pārdomājis visu vēlreiz, es izlēmu savādāk. Jūs visi šorīt dzirdējat Sadraudzības Lielās Padomes PĒ-DĒJO novēlējumu. Un es būtu slikts vadītājs, ja jau pirmajā vakarā gribētu jūs kavēt IEPAZĪTIES. Tāpēc garās runas vietā es teikšu pavisam vienkārši – SĀKSIM IEPAZĪT VIENS OTRU. Dejosim un priecāsimies!

Visi sāka drudžaini aplaudēt.

Sīrija pagriezās pret Kārli un novaikstījās: – Tev ir paveicies! Šī ir pirmā reize manā mūžā, kad āķeņu vadītājs Renē Egs ir atturējies no runāšanas vismaz mūsu upes garumā. Mani ĻOTI interesē, kas ar viņu varētu būt atgadījies.

– Viņš tak ir aizņemts ar savu jauno radnieku Emberiku. – Kārlis iesmējās. – Cik es zinu, Emberiks labāk gribētu uzturēties kopā tikai ar Āpsi, jo viņam ir visvairāk grāmatu, bet Renē un Roderiks nelaiž vaļā. Radnieki vien ir, ko tu padarīsi.

– Tu proti dejoj? – āpseni pavaicāja Kārlim.

– Protams! Es tikai neprotu jūsu dejas. Droši vien, tās ir citādākas, vai ne?

– Ak, ko nu, katra deja ir citādāka, un visas ir līdzīgas. Ja TU vispār kādreiz esi dejojis, tev nebūs nekādu grūtību.

– Tu tikai neapvainojies, Sīrij, – Kārlis atcerējās, – bet man ir jāatrod mans brālis. Es Mārci neesmu redzējis jau no pašā rīta. Un es esmu par viņu atbildīgs. Tu mani pagaidīsi?

– Es iešu tev līdzi. Es gribu viņu redzēt. Drīkst?

Balle bija sākusies. Pirmo deju atklāja Emberiks un Āpsiene. Emberiks šovakar bija goda viesis, un Āpsiene – Sadraudzības labākā dejojāja. Āpsis pats nedejoja, viņam šī blēņošānās ne visai patika, un viņš labāk būtu atgriezies teltī, lai vēl šo to pārrunātu. Bet to nedrīkstēja. Vinsents Patrīcijs Pēka bija

oficiāls Pelēko sūtnis, un Āpša pienākums bija viņu arī izklaidēt. Pēc svarīguma pirmā deļa būtu jādejo tieši Vinsentam Patrīcijam Pēkam, bet Āpsim nebija izdevies atrast viņam piemērotu deju partneri. Piepeši Āpsis pamanīja Martu, kura pļāpāja ar Jenota meitām. Lūk, tas būtu vissaderīgākais deju pāris, Āpsis nodomāja, un pasauca Martu sānis.

– Paklau, tu ļoti baidies no Pelēkajiem? – Āpsis pajautāja.

– Nē, kāpēc gan? Man viņi neko nav nodarījuši. Paskaties pats, viņi izskatās ļoti jauki. – Marta norādīja uz netālu stāvošo Pelēko grupiņu.

– Tev nebūtu bail nodejot dažas dejas ar Vinsentu Patrīciju Pēku?

– Protams, nē.

– Tad nāc, es stādīšu tevi priekšā.

Marta laimīgi smaidīja. Tas nu būs kaut kas, viņa domāja, un kā meitenes mani apskaudīs! Es dejošu ar diplomātu! Marta bija piemirsusi, ka arī pati nemaz nav tik parasts ciemiņš.

– Ir nu gan brāļi, – Marta vēl nomurmināja, – kad kaut ko vajag, tad tik Marta un Marta, bet kā man gribas dejojot, tā nav neviena. Paši vainīgi.

Kārlis un Sīrija apstaigāja visu balles laukumu, meklējami Mārci. Vakars bija silts. No ūdenskrituma lēnām cēlās migla un tumsā tas izskatījās

diezgan noslēpumaini. Pietika paspert soli krūmos, lai pazustu pelēcīgajā biezenī, kas bija izpleties pa visu mežu. Miglā bija paslēpušies daudzi dejotāji. Varēja sadzirdēt klusus, miglas slāpētus smieklus un spiedzienus. Reizēm kaut kas tikko sadzirdami nobūkšķēja, atsizdamies pret zemi. Šad un tad tumsu pāršķēla kāda raķete, kas līksmi sprakšķēdama uzšāvās debesīs. Pašu deju laukumu spoži izgaismoja neskaitāmie jāņtārpiņi, kas, iekārti zirnekļu tīklos, lēni šūpojās koku zaros.

Laukums bija pilns ar dejotājiem, bet Mārci nekur neredzēja. Sīrija cieši turējās pie Kārļa rokas, lai nepazustu šajā balles ņudzeklī. Kārlis lēni virzījās

uz priekšu. Viņam vajadzēja ļoti uzmanīties, lai tumsā nesamītu kādu dejotāju pāri. Kārlis paskatījās uz āpsenīti un ciešāk satvēra viņas ķepu. – Tikai, lūdzu, nepazūdi ARĪ TU!

Āpsenīte Sīrija smaidīja. – Paklau, vai tavš brālis nevarētu būt pie ugunsкура? – viņa pamāja uz laukuma stūri, kur ugunskurs naksnīgajās debesīs meta spožus dzirksteļu virpuļus. Kāds, laikam ne visai gudrs dzīvnieks, bija iemetis ugunskurā vairākas raķetes uzreiz, un tās skaļi rūkdamas, uzšāvās gaisā visas reizē. Bailīgākie dzīvnieciņi, šausmās spiegdami, paspruka uz visām pusēm. Izcēlās neliela panika un pamatīga grūstišanās. Daži smējās.

– Iesim paskatīties?

– Jā, tur viņš varētu būt. Viņam reizēm patīk mulķīgi joki.

Bet arī pie ugunsкура Mārča nebija. Ūdensšurka, notvērusi neveiksmīgo raķešu metēju aiz astes, veica PEDAGOĢISKAS PĀRRUNAS. Vainīgais, mazais sesks Putūriņš, nelaimīgs spirinājās Ūdensšurkas stingrajās ķepās. Viņai bija daudz ko teikt, tikai grūti būtu atrast vēl kādu, kas gribētu viņu uzklaustīt. Izņemot Putūriņu, kurš atradās visai NOSPIEDOŠĀ BEZIZEJĀ un kuram VAJADZĒJA klausīties Ūdensšurkas pārdomas par mūsdienu jaunatnes

neaudzinātību, visi pārējie bija žigli pazuduši miglā. Kārlis pat nemēģināja pārtraukt Ūdensžurkas monologu, jo tas būtu bezcerīgs pasākums. Pavilcis Sīriju sānis, viņš centās nemanāmi nozust, tālāk no veselībai kaitīgās Ūdensžurkas ietekmes.

Deju laukumā bija atjaunota kārtība, un visi bailuļi nomierināti. Vairums, saskanīgi un apmierināti, lēkāja mūzikas pavadījumā. Būtu nepareizi apgalvot, ka Sadraudzības Lielajā Ballē kāds būtu izcēlies ar īpaši labu dejotmāku, bet neizskatījās, ka kāds to pārdzīvotu. Likās, ka visiem IR patiešām jautri. Īsā vasaras nakts palēnām tuvojās savam galam. Pirmās savu spožumu zaudēja zvaigznes. Sīrija parādīja Kārlim Lielo Lāci, kas gatavojās pazust aiz apvāršņa.

– Mēs gan tās saucam par Lielajiem Greizajiem Ratiem, – Kārlis, vērodams zvaigznes melnajās debesīs, klusi teica. Tad viņi abi, Kārlis un Sīrija, stāvēja klusēdami.

– Paklau, Kārli, mēs tā arī nenodejojām nevienu deju. Saullēkts vairs nav tālu, un tad mūsu ballei būs beigas.

– Nē, Sīrij, VIENU deju mums noteikti jādejo! – Kārlis iesmējās, satvēra viņas ķepiņas un savirpināja Sīriju mūzikas ritmā. – Skriesim! Dejoj!

Laukums bija pilns. Visi tie, kas bija klaiņojuši

pa mežu vai arī sēdējuši un ēduši (un tādu nebija maz), tagad atgriezās. Daži, stingri turēdamies viens pie otra, dejoja ar jau aizvērtām acīm. Viņiem laikam gan šausmīgi nāk miegs, nodomāja āpsenīte. Muzikanti, kas sen jau bija paguruši, paskatījās uz zvaigznēm un sasparojās.

Kārlis un Sīrija iespraucās dejojāju rindās. Dzīve ir skaista, domāja Kārlis, cieši turēdams āpsenīti, dzīve patiešām ir skaista! Kāds uzsita Kārlim pa plecu: – Vai drīkstu lūgt jūsu dāmu?

Tas bija pazudušais Mārcis. Kārlis būtu gribējis nedaudz padusmoties, bet sākās pēdējā deļa.

– Tas būs Garais Gājiens, – āpsenīte paskaidroja, – to deju bez pārtraukuma ilgi, līdz pirmajam saules staram.

Visi sadevās rokās. Pareizāk sakot, lielākā daļa sadevās ķepās. Abās pusēs Sīrijai turējās Kārlis un Mārcis. Marta pie vienas rokas turēja Vinsentu Patrīciju Pēku, kura sirmās ūsas izskatījās saburzītas un noplukušas, bet pie otras – Emberiku. Kārlis pamanīja Āpsieni kopā ar Āpsi, un arī Renē, un Roderiku. Visi, patiešām visi, bija sanākuši uz pēdējo deju.

Pirmais saules stars, kas izlauzās cauri meža biezoknim, apspīdēja Sadraudzības Karogu. Tas bija kā signāls. Visi apstājās, un tāpat, sadevušies rokās, paklanījās saulei. Kārlis īsti nesaprata, kāpēc tā jādara, bet arī paklanījās kopā ar visiem. Tas likās tik svinīgi.

Visi sāka atvadīties. Emberiks pienāca pie Kārļa. – Paklau, jums vajadzētu likties gulēt. Teltī. Un mājup mēs varētu doties pēcpusdienā.

Mārcis skaļi nožāvājās. – Pareizi, migla krīt lejā. Un man nāk miegs.

Kārlis varbūt būtu gribējis rīkoties citādāk, bet... Āpsenīte Sīrija, piespiedusi purniņu Kārļa plecam, jau gulēja.

Teltī bija silti un omulīgi. Rīta dzestrais gaiss vēl

nebija paspējis to izsaldēt. Marta, ietinusies savā un Mārča guļammaisā, jau bija aizmigusi. Kārlis iztraucēja kādu sīku klaidoņpeli, kas bija iekārtojusies viņa vietā. Īsti nepamodusies, pele nomurmināja: – Nākošā tūre – ar palēcieniem. Lūdzu nekāpt uz astes!

RĪTS PĒC BALLEŠ

20. nodaļa,

kurā nekas nenotiek, jo...

VISI GUĻ.

CEĻĀ

21. nodaļa,

*kurā daži brauc, daži iet ar kājām,
bet Ūdensžurka savas kājas mērcē ūdenī.*

Saule nostaigāja garu ceļu pāri koku galotnēm, pirms teltī kāds sāka kustēties. Ilgi knosījies un staipījies, pirmais no telts izlīda Mārcis. Viņš ilgi stāvēja un prātoja, ar ko sākt šo dienu. Mārcim būtu gribējies iet un izpeldēties, bet viņa rokas un kājas tam kategoriski pretojās. Pēc vakardienas lielās rakstīšanas un dejošanas tām, pēc viņu domām, pienācās īpaši laipna apiešanās, un tās nekādi nebija pierunājamas uzsākt mērķtiecīgu darbošanos. Brīdi pacīnījies, Mārcis samierinājās. Lēni aizklunkurējis līdz ugunskuram, viņš sabruka sūnās. Ugunskurs slinki kūpēja, un, ja labi ieskatījās, tajā varēja ieraudzīt pa kādai vientuļi kvēlojošai oglei. Savācis dažus vēl nesadegušos zarus, kas mētājās ap ugunskuru, Mārcis iesvieda tos pelnos un mēģināja iekurt uguni. Interesanti, viņš domāja, kur varētu būt visi

pārējie dzīvnieki. Jo pagaidām bija redzamas tikai dažas zilās mušas, kas lidinājās virs Mārča galvas, laikam cerēdamas uz otrajām brokastīm.

Ugunsroku iekurt Mārcim tā arī neizdevās. Tas spītīgi turpināja dūmot, un tikai. Mārcim sāka gribēties ēst. Atcerējies, ka Martas krājumos vajadzētu būt vēl kaut kam garšīgam, Mārcis nolēma celt viņu augšā.

Durvis atpiņķējis līdz galam, Mārcis ielūkojās iekšā. Teltī, kuru Āpsis bija aizdevis, ērti varēja novietot četrus guļammaisus, un, ja saspiedās ciešāk, tad sešus, bet tagad...

TIK daudzus gulētājus VIENĀ teltī Mārcis nebija varējis iedomāties. Tas bija pavisam neaptverams segu, kāju, spilvenu un astu ņudzeklis, kurā Martu nemaz nevarēja saskatīt. Mārcis apdomāja rīcības plānu, jo tāds bija nepieciešams. Apsvēris visas iespējas, Mārcis izvēlējās IZKACĒŠANU. Tā ir ļoti laba metode, bet to var lietot tikai tajos gadījumos, ja kacināmie ir labi izgulējušies. Mārcis cerēja, ka visi būs gulējuši pietiekami ilgi, un pēc izkacēšanas nekļūs PĀRĀK bīstami. Kādu brīdi Mārcis vilcinājās, pārdomādams, kā rīkoties, ja nu tomēr kāds nebūs pietiekoši izgulējies. Tad viņš saņēmās, ievilka elpu, un drosmīgi sakampa TO pirmo, kas trāpījās pa rokai. TAS bija kaut kas ļoti spalvains

un mīksts. Un nepretojās arī daudz. Izvilkts dienasgaismā, tas izrādījās Lielais Susuris. Patīkamākais, ka Lielais Susuris BIJA izgulējies, un pēc izkacēšanas līksmi apsveica Mārci ar skaļu «labrīt!». Tā kā pirmais, eksperimentālais, mēģinājums Mārcim bija izdevies lieliski, tad tālākajam darbam viņam uzmundrinājumu vairs nevajadzēja. Lai manas rokas saka, ko grib, viņš domāja, bet mans vēders un es – mēs gribam ēst!

Un tāpēc. Lai Mārcis atrastu Martu, un Marta atrastu kaut ko ēdamu, no telts pa vienam vien tika izvilkti VISI gulētāji. Krietni nostrādājies, Mārcis beidzot atrada savu māsu telts kaktā. Precizējot, Martas guļammaisu. Mārcis cerēja, ka tieši tur viņa arī atrodas. Bet nekā – attaisot guļammaisu, noskaidrojās, ka tur guļ tikai sesks Putūriņš, Strupaste, divas klaidoņpeles un ezis Evīns. Neviens no viņiem nevarēja paskaidrot, KO viņi te dara, un kur ir pati Marta. Ātri un nesaudzīgi Mārcis izvilka ārā

atlikušos gulētājus. Uzpurinājis Kārli, Mārcis uz-
zināja, ka Marta varbūt ir pie Sīrijas. Negaidīdams,
kamēr Kārlim izdosies atmosties, Mārcis viņu
sagrāba aiz apakles un lika rādīt ceļu.

Laimīgā kārtā tālu meklēt nevajadzēja. Pārgājuši
pāri balles laukumam, Kārlis un Mārcis ieraudzīja
abas meklējamās personas, kas, priecīgi čalodamas,
nāca no strautiņa puses un nesa BROKASTIS.
Mārcis atviegloti uzelpoja. Kārlis arī, jo tikt galā ar
satricinātu Mārci nebija viegli.

– Labrīt, ČUČĒTĀJI! – Marta likās varen apmie-
rināta. Sīrija izturējās pieklājīgāk, novēlējuma tikai
«labdien», un neko vairāk.

– Kur Renē un tie pārējie, kas NEGULĒJA mūsu
teltī?

– Viņi visi ir strautmalā, un STRĀDĀ, nevis tā kā
te viens otrs. Slaisti tādi!

– Gulēšana arī ir darbs! – Mārcis taisnojās. – Un
vispār, es gribētu zināt, kas tad VĒL mums būtu
jādara? Vai tad nepietiek?

Marta nosodoši paskatījās uz brāli. – Tev nu gan
ir ĪSA atmiņa! Mēs taču taisījāties atpakaļ braukt
pa upi! Līdz Āpšu mājai. AIZMIRSI?

Kārlis ilgāk neklausījās. Vienā rāvienā viņš bija
izgulējies, atmodies, gatavs darbiem un pasāku-
miem. Pametis Martu, Sīriju un Mārci, viņš joza uz

strautmalu. Taciņa bija krietni izmīdīta, un pa to varēja labi skriet. Pie ūdenskrituma darbs kūsāt kūsāja. Tur tiešām bija visi pārējie – Emberiks un Renē, un Roderiks, un visi pārējie. Ūdensšurka stāvēja ūdenī un mērcēja sāpošās kājas, kuras pēc lielās vakardienas dejošanas jutās visai nelāgi. Pārējie meistaroja plostu. Kārlis, kaut arī nebija plostu būvēšanas speciālists, uzreiz redzēja, ka plosts būs lielisks. Ar tādu būs prieks braukt, Kārlis nodomāja, un paskatījās apkārt. Piekalnītē, pēcpusdienas saules staros gozējās Āpsis un Vinsents Patrīcijs Pēka.

Pieklājības dēļ, Kārlis nolēma, jāiet sasveicināties. Ar Āpsi nevar tā vienkārši, nav jau nekāds sīkais nesvarīgais.

– Labrīt! – Kārlis samulsa. – Es atvainojos, labdien! – un viņš pieklājīgi palocījās.

Abi sēdētāji lēni pacēla galvas. – Sveicināti, sveicināti. Prieks jūs redzēt.

– Jūs drīz varēsiet doties ceļā. Upe ir labākais CEĻŠ. Tādiem, kuri nesteidzas. Un tiem, kas grib REDZĒT. Un IEPAZĪTIES.

Vinsents Patrīcijs Pēka pamāja: – Ceļš ir visvarīgākais. Tieši šodien. Pat ja atceries, no kurienes esi atnācis, tu nezini, uz kurieni aiziesi, jo par to nekad un neviens nevar būt PĀRLIECINĀTS. Tāpēc

svarīgs ir tikai tas, kas notiek šodien, ar tevi. Un tas ir CEĻŠ. Tavs ceļš.

– Martas un Mārča arī! – Kārlis piebilda, lai radītu iespaidu, ka viņš ir SAPRATIS.

Āpsis noraidoši papurināja galvu. – Tu nesapрати, Kārli. Katram ir tikai VIENS ceļš, un tas nevar būt kopīgs ar vēl kādu. Tavs ceļš ir tikai tavs, un Mārcim ir tikai Mārča ceļš, un Martai arī.

Kārlis apsēdās blakus Vinsentam Patrīcijam Pēkam. – Āpsi, bet ... – viņš mēģināja saprast. – Mēs taču visi trīs REIZĒ nokļuvām šeit. Mums bija viens ceļš. Kāpēc tu saki, ka tā nav?

– Ceļš, Kārli, nenozīmē ne iešanu, ne braukšanu. No Bēniņiem līdz Alai vai no Alas līdz Upei. Nē, tas nozīmē vēl ko daudz svarīgāku. KO tu jūti, ko iemācies, ko izproti. TAS ir ceļš, un katrs to IZJŪT savādāk.

Āpsis redzēja, ka Kārlis nesaprot. Viņš bezpalīdzīgi paskatījās un Vinsentu Patrīciju Pēku. Žurkas ir gudras, varbūt viņš spēs izskaidrot.

Mārcis, Marta un Sīrija beidzot bija atnākuši. Āpsis pamāja, lai viņi nāk tuvāk. Nu būs vieglāk, Āpsis nodomāja, izskaidrot CEĻU.

– Sveicināti! Jūs nākat no telts, vai ne? – Āpsis uzsmaidīja atnācējiem.

– Jā, mēs nācām pa vienu ceļu. Citas taciņas tur nav. – Kārlis pasteidzās atbildēt viņu vietā.

– Lūk, lūk, – Vinsents Patrīcijs Pēka iesmējās un sakārtoja ūsas, – tūlīt Kārlim viss kļūs skaidrs. Tagad Marta un Mārcis pēc kārtas izstāstīs, ko viņi šurpnākot redzēja.

– Mēs ... – Sīrija gribēja sākt stāstīt.

– SĪRIJ! – Āpsis dusmīgi paskatījās uz savu meitu.

– Tu slikti dzirdi? Stāstīs Marta un Mārcis. Un tu klausīsies.

– Nu, – Marta iesāka, – Mēs nācām pa taciņu šurp. Un atnācām ... un viss.

– Bet KO tu redzēji? Sajuti?

– Es? Nekā tāda speciāla. Mēs ar Sīriju visu laiku

runājām par... nu, dažādām lietām. Ak, jā... Mežrozīšu krūmam ir izplaukuši četri jauni ziedi, kas vakar vēl nebija. Un vēl es redzēju taureni, ļoti skaistu nātru raibeni. Es nezinu, bet viņš laikam meklēja nātres. – Marta brīdi padomāja: – Un tas ir viss. Es neko daudz neievēroju, jo Sīrija man stāstīja par savām draudzenēm, un ...

– Jā, viņas visu ceļu nu tā plāpāja, nu TĀ... – Mārcis iesmējās. – Es redzēju vairāk! Lazdu biežnā stāvēja divi brieži. Viņi bija aizmiguši. Droši vien viņi bija nākuši vakar paskatīties uz lielo balli. Un pēc tam aizmiguši, tāpat kā mēs.

– Tu REDZĒJI briežus? – Kārlis bija pārsteigts. Viņš taču bija skrējis pa to pašu taciņu, un brieži ir tik lieli, ka viņus ir grūti nepamanīt.

– Ne jau tieši pašus briežus, – Mārcis precizēja, – es redzēju briežu KĀJAS. Bet es domāju, ka turpat vien ir jābūt arī briežiem, nu, KOPĀ ar kājām. Viņi tikai bija paslēpušies, lai nevienam netraucētu, un arī – lai neviens netraucētu viņus.

– Re, re, – Vinsents Patrīcijs Pēka iebikstīja Āpsim sānos. – Tūlīt Kārlim viss kļūs skaidrs.

Āpsis sasita ķepas: – Uzmanību! Tātad Marta redzēja taureni un mežrozīšu krūmu, Mārcis briežu kājas. Bet ko tu redzēji, Kārli?

– Es? NEKO. Uz puķēm es neskatos, tās nav

svarīgas. Un tos briežus es arī nepamanīju. Žēl gan, tos es būtu gribējis redzēt. Es steidzos šurp, jo man gribējās piedalīties plostā būvēšana. Un gribas vēl tagad...

– Labi, Kārli, tūlīt tu varēsi skriet, – Āpsis nosmīnēja, – bet tagad vēl mazliet padomā. Tātad jūs visi trīs nācāt pa vienu taciņu. Tu NEKO nepamanīji, un tavš ceļš bija tukšs.

– Es tiešām neskatījos apkārt, – Kārlis taisnojās, – jo es domāju par PLOSTU.

– Labi, – Āpsis piekrita, – tātad tavā ceļā bija plostas. Martai bija taurenis, bet Mārcim – brieži. Tagad tu aptver, kāpēc es teicu, ka katram ir savs CEĻŠ?

– Jā-ā... – Kārlis lēni novilka, – laikam gan tā ir.

– Un vēl, – Vinsents Patrīcijs Pēka piebilda, – pirms tu skrien prom, es gribētu vēl ko ieteikt. Tagad jūs visi iesiet uz krastmalu, un būvēsiet plostu. Tu, Kārli, esi palicis zaudētājos, jo plostas būs jūsu, visu triju, ceļā. Bet Mārcim un Martai vēl būs viņu brieži un taureņi. Atceries, Kārli, skriešana nav tas labākais veids. Ceļu vajag IZJUST.

Krastmalā plostas būve jau tuvojās nobeigumam. Roderiks tieši beidza siet pēdējo meldru paklāju.

– Ā, nu jūs beidzot esat klāt! – Emberiks uzsauca, līdzdams ārā no meldru kaudzes. – Marta, lūdzu,

aizskrien un pasaki Ūdensžurkai, ka vairāk meldrus nevajag. Te jau tagad ir par daudz. Āpsiene drīz būs klāt ar PROVĪZIJU, un tad mēs varēsim sākt.

– Ei! – iesaucās Jenots, kurš vadīja plostu būvi, stāvēdams uz liela akmens. – Tagad visi šurp! Plostu iestumt ūdenī!

Plostu pakaļgalā, ap stūres aira balstu bija apsietā izturīga virve. Virves otru, brīvo, galu Renē tagad apsēja ap vītola stumbru, kurš auga pašā ūdens malā.

– Lai straume uzreiz neaiznes mūsu plostu. – Renē paskaidroja Kārlim. – Redzi pats, kāda te straume.

Visi sastājās ap plostu pakaļgalu un sāka stumt. Labu laiku nopūlējušies, stūmēji izbrīnīti pamanīja, ka plosts nav pakustējies ne par smilgas tiesu.

– Nepatīkami! – Jenots pakasīja sānus. – Ļoti nepatīkami! Mēs laikam būsīm to uzbūvējuši pārāk lielu... Vai varbūt... Nē, tas nederēs... – Jenots stāvēja un murmināja. – Pasauciet kāds Āpsi. Varbūt viņš...

Sīrija atveda ne tikai savu tēvu, bet arī Vinsentu Patrīciju Pēku. Tomēr arī viņi nespēja izdomāt neko noderīgu ŠĀDAM gadījumam. Plosts – liels, skaists un SMAGS – stāvēja strauta malā un nebija izkustināms.

Piepeši Kārlim radās IDEJA: – Paklausieties, ja nu mēs nespējam aizstumt plostu līdz strautam, tad varbūt varētu pamēģināt aizstumt strautu līdz plostam?

Marta, visai satraukta, paskatījās uz Kārli. Nē, slimš viņš neizskatījās. Dīvaini, Marta nodomāja. Bet varbūt viņš ir pārkarsis saulē? Viņa pastiepās pirkstgalos un pataustīja Kārļa pieri. Arī piere nebija karsta. – Kārli, vai tu šorīt ēst dabūji? – Marta bažīgi pavaicāja, jo viņai radās aizdomas, ka ŠĀDAS idejas Kārļa galvā ir radušās no neēšanas.

– Nē taču, jūs neko nesaprotat! – Kārlis apskrēja plostam apkārt, – Vajag rakt! Parakties ZEM plostā, lai ūdens tiek klāt! Rakšanai taču mums spēka pietiks?

Jenots apmulsis atkal pakasījās. Šī ideja viņam likās ĻOTI APŠAUBĀMA. Bet citu ideju neviens nepiedāvāja. Jenots izmisis paskatījās uz Āpsi. Āpsis noplātīja ķepas. Citu variantu nebija. – Nu ko, izmēģināsim.... – viņš šaubīgi norūca.

Visi ķērās pie darba ar jaunu sparū, tomēr ātri vien

kļuva skaidrs, ka bez papildspēkiem iztikt nevarēs. Martu aizsūtīja atkal pie Ūdensšurkas, bet Sīrija aizskrēja pasaukt bebrus. Mārcis ierosināja pieaicināt arī kurmjus, bet šo ideju pārējie noraidīja, jo kurmji gan prot rakt alas un mētāt zemi pa gaisu, bet tikai NELIELOS apjomos. Labākais racējs, protams, bija Jenots. Jādomā, ka viņš jutās vainīgs par neveiksmīgi izvēlēto plostas būves vietu. Arī Āpsim veicās lieliski. Kad ieradās Āpsiene ar pusdienām, ūdens jau skalojās pie paša plostas priekšgala.

– Tā, un tagad ēst! – Āpsiene izklāja galdautu. – Kārlis un Mārcis šodien vispār vēl nav ēduši. Un daži citi arī, vai ne?

Tagad turpināja rakt maiņās. Kamēr vieni ēda, pārējie strādāja tālāk. Renē pasauca Evīnu, un viņi aizgāja pēc mantām. Visi raka un raka līdz tam brīdim, kad plostas sāka bīstami šūpoties. Zem tā bija izveidojies iespaidīgs tukšums, kurā skalojās ūdens. Jenots novērtēja situāciju un lika pārtraukt rakšanu. Pavēlējis pārējiem atkāpties drošā attālumā, Jenots zem plostas novietoja divus baļķus: – Tā, un tagad lielākie nāks un iešūpos plostu. Ja viss izdosies pareizi, tad plostam tieši pa baļķiem vajadzētu iebraukt ūdenī.

Vēlreiz pārbaudījis, vai mazie dzīvnieki atrodas

pavisam drošā attālumā, Jenots deva komandu «GRŪST». Plosts sazvērojās, sašūpojās, un ar skaļu plunkšķi ievēlās ūdenī. Kad norima braucamrīka saceltās šļakatas, plosts kārtīgi gulēja sekļajā ūdenī. Visi atviegloti uzelpoja.

– Tā, un tagad žigli vācam visu kopā! – Roderiks paskatījās uz Jenotu. – Kur tu bijī ielānojis telti?

– Telti? – Marta izbrīnījās. – Vai tad uz plostā būs arī telts?

– Kā tad, – Roderiks, nesdams kastī ar darbarīkiem, apstiprināja, – un kārtīgs pavards arī. Uz plostiem vienmēr izdzer daudz tējas.

Telti uzcēla gandrīz pašā plostā priekšgalā. Un tiešām, starp stūres airi pakalgalā un telti priekšgalā palika tieši tik daudz vietas, lai varētu ierīkot virtuvi. Plostā iekārtošana prasīja daudz darba, un visu pabeidza tikai vēlu pievakarē.

– Kuri tad būs tie braucēji? – Āpsiene gribēja zināt, jo viņai vajadzēja sagatavot pārtikas saiņus. Braukt GRIBĒJA daudzi. Bebru pāris un Ūdenszūrka atteicās, jo viņiem UPE bija mājas, nevis piedzīvojums. Jenots savām meitām tūlīt pateica, ka nekāda līdzbraukšana nenotiks, jo mājasdarbi stāv nepadarīti jau otro dienu. Un nav nekādas vajadzības tāpat vien klaiņot apkārt. Āpšu pāris saskatījās. Viņi sapratās bez vārdiem. – Sīrij, tu vari braukt līdz.

Kārlis sāka skaitīt. – Marta, Mārcis un es, tas ir trīs. Sīrija – ceturtā, Roderiks un Renē – kopā tas ir seši...Kas vēl?

– Mani, lūdzu, neskaitiet, es nevaru braukt. – Renē pārtrauca Kārli. – Mēs ar Vinsentu Patrīciju Pēku tūlīt dosimies uz āpšu māju, un sagaidīsim jūs tur.

– Labi, tad ezis būs sestais, un mazo sesku mēs arī varam ņemt līdzī. Putūriņ, vai tava mamma atļāva braukt?

Mazais sesks Putūriņš, drebēdams aiz sajūsmas, māja ar galvu tā, ka ausis plandījās vējā.

– Ziniet ko, – izlēma Āpsis, – ņemiet līdzī arī Emberiku. Gan jau es kādu atradīšu, kas varēs pasargāt viņa vietā. Padomājiet, pirmo reizi mūžā Emberiks varēs mazliet atpūsties.

– Nu, – Kārlis saskaitīja, – tad mēs būsīm astoņī.

– Tas ir labs skaitlis, – Renē nopriecājās. – Nav ko vilkt garumā. Vakars ir klāt.

Žigli pārbaudīja līdzņemamo mantu sarakstu. Viss

saskanēja. Roderiks apsēdās pie stūres aira. – Es ZINU, es esmu braucis. Vēlāk es apmācīšu pārējos. – Palicēji pakāpās uz kraujas, lai labāk varētu visu redzēt.

– Nu ko? Esat gatavi? – Jenots noprošāja. Par atbildi Roderiks pamāja ar Mārča cepuri. – Tad es laižu jūs vaļā! – Jenots atsēja mezglu, un virves galu pasvieda Roderikam. Kārlis un Emberiks, nostājušies pakaļgalā abās pusēs stūrei, sāka stumties ar airiem. Skatītāji māja ar ķepām. Beidzot straume sagrāba smagi piekrauto plostu un sāka raut sev līdzi. Plosts divas reizes sagriezās, līdz Roderikam izdevās to iestūrēt taisni pa straumei. Pavadītāji pagaisa vakara krēslā. Marta ilgi skatījās atpakaļ, kamēr vien varēja samanīt Āpsieni mājām ar balto lakatiņu.

UZ MĀJĀM

22. nodaļa,

kurā briesmīgi dzied, meklē tīgeri

un visi atvadās.

Roderiks ērti iekārtojās uz stūres sola: – Kārli, tev kaut kur vajadzēja būt kartei. Sameklē, lūdzu.

– Marta, kur ir karte?

– Kārli, tu nu gan esi BAIGAIS! Varbūt tu kādreiz iemācīsies atbildēt pats par savām mantām? Man pilnīgi pietiek ar savējām. – Marta smējās, – bet vispār – tava soma ir teltī!

Kārlis uzmanīgi rāpās pāri dažādajām virvēm un kokiem, ar kuriem bija pilns plosta klājs. Teltī, izklājis pa visurieni piezīmju grāmatiņas, Mārcis mēģināja tajās ieviest kārtību. Galvu nepacēlis, viņš ar elkoni norādīja uz telts kaktu: – Tava soma ir tur! Tikai uzmanīgi, nesajauc man te neko.

Kārlis atnesa karti, kuru atrada somas ārējā kabatiņā. Izklājis karti uz sola, Roderiks skaidroja Kārlim: – Tagad pa strautu mēs peldēsim līdz Dēļu

upei, un tad šeit, tālāk. Mums jānokļūst šeit, – viņš ar pirkstu iebakstīja kartē. – Tu gribi iemācīties stūrēt?

– Un mēs uzvārisim tēju, – Sīrija un Marta rosījās ap pavardu.

Kārlis apņēmīgi satvēra stūri. Roderiks aizgāja uz plostas priekšgalu. Kļuva aizvien tumšāks. Kārlis uzmanīgi vēroja ceļu. Priekšā vīdēja akmeņi. Tieši strauta vidū. Tomēr Kārlim likās, ka šī puse ir daudz šaurāka, un ūdens arī te plūda pārāk strauji. Kārlis uzmanīgi pagrieza stūri, lai pavirzītu plostu tuvāk pretējam krastam.

– Ko tu darīsi? – Roderiks drāzās šurp no priekšgala, – tur taču ir sēklis! Palaid mani! – viņš pagrūda Kārli sāņus un atņēma viņam airi.

– Nu gan tu savārijī ziepes! Es vairs nepaspēšu plostu iegriezt pareizi!

Plosts slīdēja aizvien tuvāk BĪSTAMAJAI VIETAI. Ūdens vērpētes rāva plostu ātrāk un ātrāk tieši virsū akmeņiem.

– Uzmanību! – Roderiks iekliedzās. – Visiem stingri turēties, vislabāk pie striķiem! Kārli, palīdzi noturēt!

Kārlis salīka pār stūres airi, bet bija jau par vēlu. Kaut kas atsitās pret plostas priekšgalu. Plosts spēji apstājās. Ezis skaļi raudāja. Mazais sesks Putūriņš

apķērās ap kaklu Sīrijai, un nešpetni spiedza. Plosts sāka zvāroties un čīkstēt. Stūres airis saspringa un likās – teju, teju salūzīs. Emberiks palaida vaļā telts stūri, pie kura bija turējies, un pielēca stāvus. Ātri novērtējis situāciju, viņš pakampa airi un pārlēca uz pašu priekšgalu. Plosta priekšgals bija iesprūdis starp akmeņiem. Emberiks iegrūda aira galu spraugā starp akmeņiem, un grūda no visa spēka. Mazliet, vēl mazliet... akmens izkustējās, apvērās, un palaida plostu vaļā. Krakš! Straume parāva plostu ar tādu spēku, ka airis neizturēja. Tas pārlūza, triekdams Emberiku atmuguriski pret plosta baļķiem. Emberiks palika nekustīgi guļot, bet plosts, laimīgs un brīvs, traucās pretī mierīgākiem ūdeņiem.

Roderiks atviegloti nopūtās. – Uf! Tomēr izsprukām. Kārli, tagad stūrē tu, vairāk bīstamu vietu nebūs. Pagrieziens uz upi vairs nav pārāk tālu, bet tad jau es paspēšu tevi nomainīt. Man tūlīt ir jāapskata plosts!

Roderiks atstāja stūri Kārlim. Kārlis stingri saņēma aira kātu, bet

rokas viņam vēl pārāk trīcēja. Un sviedru straumīte tecēja tieši acīs.

– Mierīgāk, Kārli, mierīgāk, nu jau viss ir garām, neuztraucies! Nevajag tā sasprindzināties! – un Roderiks pameta Kārli vienu. Pie pavarda tupēja Marta, joprojām ar aizmiegtām acīm. Sīrijai bija izdevies atbrīvoties no spiedošā seska, un viņa mierināja Martu. Roderiks pasmaidīja. – Gan jau būs labi, nekas nav noticis.

Visā visumā Roderiks varēja būt apmierināts. Mēs vēl laimīgi esam tikuši cauri, viņš domāja, varēja būt vēl sliktāk. Gar malu nobrāzti meldru paklājiņi, pārtrūkušas dažas virves, bet visā visumā...

Tā prātodams, viņš apgāja apkārt teltij un ieraudzīja gulošo. – Ei! – Roderiks iekliedzās. – Tūlīt kāds nāciet palīgā!

Sīrija un Marta, aizmirsušas savas bailes, mirklī bija klāt. Sīrija uzreiz novērtēja situāciju: – Marta, uzvāri tēju! Roderik, viņu vajag dabūt teltī iekšā un apguldīt.

Pēc kāda laika, uzmācīgā klusuma nomākts, Kārlis pavaicāja: – Paklau, sīkais, kāpēc Roderiks nenāk? Ko viņš tur priekšgalā dara?

Marta, kura visu laiku turpināja meklēt tējkannu, pacēla galvu: – Emberikam nekļūst labāk. Visi ir teltī, pie viņa.

– Pasauc Roderiku. Lai nāk šurp. Viņš solījās mani nomainīt. Es nemāku stūrēt, un ceļu arī nepazīstu. Drīz jābūt pagriezianam. Uz upi.

Telti rosījās Sīrija. Viņa bija uzklājusi Emberikam uz pieres slapju dvieli. Mārcis viņai palīdzēja. Tikai Roderiks nedarīja neko. Viņš vienkārši sēdēja un skatījās. Un PĀRDZĪVOJA. Marta pabāza galvu telti un pasauca Sīriju. – Tējkanna ir noslikusi, es vārīšu vēlreiz. Tev Roderiks ir vajadzīgs?

– Noteikti NĒ, viņš tikai traucē. – Sīrija sašutusi čukstēja. – Viņš tā pārdzīvo, ka varētu domāt, ka šis pats ir LIELAIS CIETĒJS!

– Pasauc viņu, vajag palīdzēt Kārlim.

Marta norīkoja Evīnu vārīt tēju un pazuda teltī. Roderiks piespiedu kārtā tika izstumts laukā, jo citādi telti nebūtu, kur apgriekties.

– Kā Emberikam? – Kārlis bažīgi pavaicāja. – Kas īsti tur ar viņu notika?

– Viņš mēģināja plostu atbrīvot, – Roderiks teica nospiestā balsī, – airis, protams, salūza, un notrieca Emberiku gar zemi. Viņš ir sadauzījis galvu.

– Nu, nomierinies, gan jau viss būs labi! – Kārlis centās uzmundrināt Roderiku, – labāk paskaties un pasaki, kur mēs atrodamies. Ka negadās vēl kaut kas TĀDS!

– Liekas... jā, mēs jau esam garām Mantu

strautam, – brīdi papētījis apkārtni, Roderiks nopriecājās, – tūlīt jābūt Bebru dīķim. Tu skaties uzmanīgi. Ieraudzīsi tādu ļoti liku koku, kas būs pārlicies pār upi, un...

– Paklau, – Kārlis izbijās, – tu gribi teikt, ka mēs jau braucam pa upi?

– Protams. Normāli! Tev labi padodas stūrēšana.

Kārlis sadusmojās: – Tu solījies mani nomainīt! Un ja nu es nebūtu ticis galā! Es NEGRIBU būt atbildīgs par plostu! Tas nav godīgi!

– Ko tu dusmojies, viss taču ir kārtībā!

– Bet tas nebija PAREIZI! Tu nedrīkstēji tā darīt! – Kārlis tiepās.

– Interesanti zināt, – Roderiks atguva savu labo garastāvokli, – kurš tad te atbild par VISU CEĻU? Ja es nekļūdos, tad tieši tevi Āpsis pilnvaroja... Labi, piedod, tas bija joks. Palaid mani, es tevi nomainīšu.

Kārlis sabozies piecēlās. Paprasījis ezim karstu tēju, viņš apsēdās atpūsties. Beidzot Kārlis varēja izbaudīt braucienu. Plosts līgani šūpojās, slidēdams pa sīkajiem vilnišiem. Brīžiem straume sašūpoja plostu stiprāk, bet tas nelikās bīstami, ja sēdēja drošā attālumā no tējas katliņa. Kārlis ieklausījās naktī. Tikai sākumā likās, ka viss ir kluss. Upes melnais ūdens čaloja. Vējš, kaut arī pavisam nedaudz, tomēr kustināja koku zarus, un lapas šalkoja. Mežā rosījās

tie dzīvnieki, kuri ir raduši ēst pa naktīm. Arī odi negulēja, un sīkdami virpuļoja virs Kārļa galvas. Un tomēr, Kārlis prātoja, naktī viss ir savādāk. Tā, itin kā visi trokšņotu zem segas. Jā, tā varētu būt, ka tumsa rodas no tā, ka nakts visu apsedz ar savu segu... Kārlis iesmējās: – Nu gan es sadomāju pilnīgas muļķības. Ezi, iedod man vēl vienu krūzi tējas.

No telts iznāca Marta. – Viss kārtībā, Emberikam kļuva labāk.

Kārlis atviegloti uzelpoja, ieraugot Emberiku, kas nedrošiem soļiem pienāca klāt.

– Sēdies! Tu tēju dzersi?

– Nu, tagad mēs VISI mierīgi padzersim tēju. – Sīrija priecājās. – Roderik, cik tālu šonakt brauksim?

– Es domāju, – Roderiks pastiepās pēc sviestmaizītes, – mēs varētu braukt līdz Bebru dīķim, un pārnakšņot tur. Kā tu domā?

– Var jau!

Plosts slīdēja tālāk naktī. Emberiks jutās labāk un labāk. Ezis Evīns, izlaidies garšļaukus uz meldru pītenīša, šūpoja kājas un klusi dungoja. Kārlis pētīja karti, un Mārcis pārbaudīja makšķerauklas. Rīt no rīta, tā viņš domāja, vajadzētu labi ķerties.

Sīrija un Marta sakārtoja telti. Visiem nāca miegs.

Bebru dīķī upes straume plūda pavisam lēni, un Roderiks ierosināja ņemt palīgā airus.

Pārējie nepiekrita. Nekur jau nebija jāsteidzās. Un bija tik patīkami slinkot un neko nedarīt.

– Paklau, noklāsim guļammaisus tepat pie uguns, – Marta ierosināja, – ir taču pietiekoši silti, vai ne?

– Bet odi?

– Tā nav problēma, – Sīrija iesmējās.

– Tu domā, – Mārcis pavaicāja, – atbaidīt odus ar dūmiem? Man šī metode galīgi nepatīk, jo parasti iznāk, ka tas atbaidītais esmu es, nevis odi.

– Apsegties vajag, Mārci, apsegties! Tā, lai tikai purniņš būtu laukā.

Tomēr uz rīta pusi daži sāka likties, ka šī Martas ideja nav bijusi no veiksmīgākajām. Īsu brīdi pirms saules lēkta kļuva neciešami auksts. Migla krita lejā, un kā Kārlim likās, tieši viņa guļammaisā iekšā.

— Es neesmu nekāds bebrs, — viņš drebinādamies izlīda no guļammaisa, un steidzās uz kurt uguni. Plosts bija piesiets pie kādas saknes, kas karājās tieši ūdenī. — Šajā ūdensbraucienā man patīk gandrīz viss, izņemot slapjumu, — Kārlis, ietinies miklajā guļammaisā, nikni purpināja. Pārējie saldi gulēja, un kā likās, slapjums viņus nemaz netraucēja. Nākošais pamodās Mārcis. Lieki nekavēdamies, viņš iekārtojās plosa priekšgalā un atritināja makšķeri. — Kārli, tu tikai, lūdzu, netrokšņo. Saullēktā vislabāk kožas.

— Kas?

— Nu zivis tak!

— Bet es domāju, ka odi. — Kārlis šorīt nebija labā omā.

Mārcis pagrieza Kārlim muguru un klusēdams vēroja pludiņu. Kārlis sildījās pie uguns.

Zivis neķērās. Droši vien viņas vēl guļ, Mārcis prātoja, vērodams, kā rasa lielām lāsēm krājās uz telts jumta un visām virvēm. Šodien būs skaista diena. Tā bija nākošā Mārča doma, bet to viņš nepaguva izdomāt līdz galam, jo kaut kur meldros KĀDS sāka klusi dziedāt.

— Putns tas nevarētu būt, — Kārlis mēģināja meldros saskatīt dziedātāju, — jebkurš putns dzied labāk par to tur.

– Kā tad, dziedāšanā nepietiek tikai ar labo gribu vien. Varētu būt, ka viņam to neviens nav pateicis.

– Tādā gadījumā, – Kārlis klusi hihināja, – tas droši vien ir kāds ļoti briesmīgs dzīvnieks. Zini, es arī laikam nevarētu pateikt, piemēram, TĪĢERIM, ka viņš neprot dziedāt.

Mārcis satraucās. – Tu domā, ka tur dzied tīģeris? Varbūt vajadzētu pamodināt pārējos? Drošības dēļ! – un Mārcis, nesagaidījis Kārļa piekrišanu, aizlīda modināt gulētājus.

Uzmodināšana neprasīja daudz pūļu. Mārcis tikai pielīda katram gulētājam klāt un sapurinājis to, iečukstēja ausī: – Klusu! Daudz nekusties, mums tuvojas tīģeris!

Plosts gandrīz vai apgāzās. Visi lēca kājās, spiedza, grūstījās un slēpās. Apjucis un nelaimīgs, Mārcis stāvēja pie pavarda un nesaprata, kas noticis. Kārlis ietina savu galvu guļammaisā un tā smējās, nu tā smējās...

– Kuš! – Mārcis mēģināja pārējos apklusināt. – Dzirdiet, tur viņš dzied.

Ceļotāji ieklausījās. Dziedāšana kļuva skaļāka un skaļāka, un varēja jau pat izšķirt dziesmas vārdus.

– Tas nevar būt tīģeris, – Roderiks šaubījās, – jo dziesmiņa nav pietiekami briesmīga.

– Vai tad tīgeri dzied tikai briesmīgas dziesmas? Pietiek jau ar to, ka viņš dzied briesmīgi!

Un kamēr viņi strīdējās par to, vai tīgeris dzied briesmīgi vai tikai briesmīgas dziesmas, vai abus kopā – briesmīgi dzied briesmīgas dziesmas, no meldriem iznira maza laiviņa. Tajā sēdēja kāds dzīvnieciņš, kurš lēni cilāja airus un dziedāja. Airu ritmā dziesmiņa brīžiem nolaidās pavisam zemu, brīžiem pacēlās neizdziedamos augstumos, pār-vērzdamās par nešpetniem spiedzieniem. Lai gan dzīvnieciņš dziedāja patiešām briesmīgi, tīgeris tas noteikti nebija.

– Hei! Laivā! – Roderiks pasauca. Rāmajā, klusajā rītā šis sauciens noskanēja pārāk skaļi. Dzīvnieciņš laivā nebija ievērojis plostu, tāpēc šausmīgi satrūkās. Skaļi iespiedzies, viņš izlaida no rokām airus un ar ķepiņām aizklāja acis.

– Roderik, paaicini viņu uz brokastīm, – Marta bilda, – tikai, ja tu droši zini, ka viņš nav bīstams.

– Nē, taču, – Roderiks, atpazinis dziedātāju, ieaurojās: – Paklau, airē šurp! Tieši uz brokastīm!

Dzīvnieceiņš uzmanīgi palūrēja caur pirkstu starpām. Nopētījis plostu, viņš nolaida ķepas un satvēra airus, kas nevērīgi kūļājās gar laivas malām. Pēc lielā izbīļa ne ķepiņas, ne airi negribēja īsti klausīt, tāpēc pagāja ilgs laiks, līdz laiviņa piestājās blakus plostim.

– Labrīt! – viņš nepārliciecināti novēlēja.

– Labrīt! Pasvied striķi, lai mēs varam pietauvot tavu laivu. – Roderiks komandēja. Kārlis pasniedza roku un palīdzēja nepazīstamajam svešiniekam uzkāpt uz plosta.

– Kā tevi sauc? – Mārcis noprasīja pavisam tieši.

– Gvinnejs. Es ceļoju apkārt, un vācu visādus augus. Es esmu PĒTNIEKS.

– Tu droši zini, ka tu neesi tīģeris? (Tā bija Marta).

– Nē, es esmu jūras cūka. Ja tu tā domāji. Jo tīģeris arī var būt PĒTNIEKS.

Visi stādījās priekšā. Kā pēdējā pakniksēja Sīrija.

– Ja tu vēlies, tu vari braukt mums līdz. Tūlīt pēc brokastīm. Pie Āpša. Viņš ir mans tēvs, un viņš ir ļoti gudrs.

Gvinnejs, brīdi padomājis, piekrita. – Ļoti pateicos, tas patiešām varētu būt noderīgi. Vai tālu jābrauc?

– Nē, pievakarē mēs būsīm mājās. Tas ir tūlīt aiz vecās Bebru Mājas, augšā kalnā.

– Es jūsu GEOGRĀFIJU nepārzinu, – Gvinnejs paskaidroja, – vai jums ir kāda KARTE?

Kārlis izvilka karti. Roderiks parādīja tālāko ceļu, un Gvinnejs nopriecājās. – Es tieši gribēju apmeklēt Sēņu Priedes. Un tas ir pa ceļam. Ļoti priecājos.

Visi steidzīgi paēda brokastis. Pietrūka vienas krūzītes, bet to pārdzīvoja tikai Marta. Pārējiem tas nelikās svarīgi. Mārcis nebija noķēris nevienu zivi, bet Sīrija viņu mierināja, ka pusdienas jau tik un tā ēdīs pie Āpšiem.

– Tu neko nesaprosti! – Mārcis bozās. – Makšķerēšanā svarīga ir NOĶERŠANA, nevis ēšana.

Ātri savākuši mantas, ceļotāji atraisīja plostu. Gvinneja laiviņu piesēja garā auklā un vilka līdzī. Gvinnejs pats iekārtojās plosta priekšgalā. Mārcis apmetās viņam blakus. Kad Gvinnejs izvilka piezīmju grāmatiņas, un sāka pierakstīt savus ceļojuma iespaidus, Mārcis lepni izvilka savējās.

– TU ARĪ?

– Protams, – Mārcis nevērīgi apstiprināja.

– Es drīkstu? – Gvinnejs ziņkārīgi pastiepa ķepu. Mārcis viņam lepni pasniedza prasīto. – Tur jau gan nekā interesanta nav, tās ir tikai manas piezīmes, bet ja tevi tas var interesēt, lūdzu... – un viņi abi,

aizmirsuši visu uz pasaules, iebāza degunus papīros.

Pārējie nepacietīgi vēroja ceļu. Likās, ka upe plūst pārāk lēni. Roderiks atkal ierosināja, ka vajadzētu ķerties pie airiem, un šoreiz piekrita pat Sīrija. Tiesagan, bija palikuši tikai trīs airi, bet šo problēmu atrisināja vienkārši. Vienā plostā pusē sēdināja divus vārgākos airētājus, bet otrā pusē vienu no spēcīgajiem. Iznāca tieši divas airētāju komandas. Pirmajā airēja Marta, Sīrija un Kārlis, bet otrajā – ezis Evīns, sesks Putūriņš un Emberiks. Roderiks stūrēja.

– Redz, kur Trušu strauts, – Sīrija priecīgi iesaucās, – nu jau mēs pavisam drīz redzēsim manas mājas!

Kārlis airēja un klusēja. Viņš centās domāt par airēšanu un Sadraudzību, bet tas viņam nepadevās. Visa domāšana beidzās ar to, ka Kārlis atcerējās savas mājas un savu mammu.

– Marta, par ko tu domā? – viņš pavaicāja.

– Par mājām. – Marta, mazliet aizelsusies, atbildēja. – Un par mammu, – viņa piebilda, raudzīdamās kaut kur tālumā. Marta gribēja pasmaidīt, bet nekas nesanāca.

– Es arī, – Sīrija priecājās, – tūlīt jau būsime galā!

Kārlis grūti nopūtās. Sīrija nesaprot, viņš domāja, žēl. Man viņa patika. Un viņš nopūtās vēlreiz.

– Skatieties, – Sīrija pameta airi. – Tur augšā! Mamma jau mūs gaida!

Roderiks veikli iestūrēja plostu līcītī. Šurp jau steidzās Renē. Pasviedis viņam virvi, Roderiks ielēca seklaajā ūdenī. Kārlis viņam sekoja. Katrs no savas puses viņi stūma plostu uz krastu. Renē, krastā stāvēdams, vilka aiz virves. Lejā no kalna, galīgi aizkūsis, klunkuroja Āpsis. Kārlis pabrīnījās. Kopš aizvakardienas, kad Kārlis redzēja viņu pēdējo reizi, Āpsis bija jūtami mainījies. Viņš bija kļuvis vēl resnāks, ja vien tas vispār bija iespējams.

– Plostu atstāsim tepat, – Roderiks prātoja, – Āpsienei būs parocīgāk smelt ūdeni.

– Un man, peldēties! – Sīrija ar liksmu spiedienu izlēca krastā. – Marta, skrienam!

– Un kurš savāks mantas?

EPILOGS

(Tas nav nekas briesmīgs, tās ir tikai beigas)

Pēc pusdienām visi sasēdās Āpša viesistabā pie kamīna. Kārlis nopētīja savas rokas, kas pēc lielās airēšanas pamatīgi smeldza. Viņš jutās noguris.

– Paklau, – Kārlis uzlika tulznaino roku Martai uz pleca. – Kā tu domā, vai nevajadzētu?... Atceries, Renē teica, ka tikko mēs patiešām gribēsim...

Mārcis piekrītoši pamāja: – Ir laiks.

– Paldies, – Marta pakniksēja, – vakariņas bija ļoti garšīgas.

Kārlis un Mārcis pieklājīgi palocījās. – Un vispār – liels paldies par visu.

Bērni sadevās rokās un piegāja pie Renē. – Paklau, varētu palūgt tevi uz pāris vārdiem?

Renē izveda bērnus ārā. Paskatījies uz Martu, viņš nopūtās: – Varat man neko neteikt, es saprotu. Vai jūs atvadīties no pārējiem negribiet?

– Lai paliek. – Kārlis lēni teica. Balss viņam drebēja: – Tu vēlāk viņiem paskaidrosi, vai ne?

Tagad nevajag, būs jāraud. Un kabatas lakatiņu es aizmirsu mājās, – viņš mēģināja pajokot. Neviens nebija pamanījis, ka sāka jau krēsloņus.

– Vai tiešām jau ir tik vēls?

– Pats labākais laiks lidojumiem, – Renē paskatījās uz debesīm. Arī viņa balss izklausījās bēdīga. Viņš klusi iesvilpās, un pēc pavisam īsa brītiņa Mikiņš Platausis bija klāt. – Lidojam?

– Diemžēl!

Renē pasauca Vinsentu Patrīciju Pēku. – Viņš lidos kopā ar mums.

Viens pēc otra Mikiņa sikspārņi pacēlās gaisā. Dīvaini, bet šoreiz lidojums likās pavisam īss. Vai nu tāpēc, ka ceļš jau bija zināms un pazīstams, vai arī tāpēc, ka bērniem gribējās ātrāk nokļūt mājās, bet tā nu tas bija.

Jumts, pagriezies gar skursteni, kāpnes un ejas – viss likās tuvs un pazīstams. Renē atvēra viesistabas durvis. – Iekārtojieties ērtāk. Mēs varētu padzert tēju, vai ne?

– Mēs steidzamies, – Kārlis saīga.

– Es zinu, Kārli. Bet visam savs laiks, esi pacietīgs.

Vinsents Patrīcijs Pēka ērti iekārtojās lielajā šūpuļkrēslā: – Atceries, ko es tev teicu par ceļu? Nekad nevajag lieki steigties.

Kārlis izaicinoši izstiepa kājas zem galda. Mar-

ta viņam iegrūda dunku sānos, bet tas daudz nelīdzēja.

– Tā, – Renē atgriezās ar tējkannu, – pasniedziet man savas tasītes.

– Šausmas! – Mārcis, kurš tikko bija apsēdies, atkal pielēca kājās. – Es taču ieliku visas savas piezīmju grāmatiņas mugursomā. Un tā palika pie Āpša!

– Te tās ir, – Vinsents Patrīcijs Pēka pasniedza Mārcim sainīti. – Es paņēmu visas. Somas gan palika pie Āpša. Līdz nākošajai reizei.

Kārlis saslējās: – Vai tad tāda būs?

– Kas zin! – Renē pasniedzās pēc cepuma. – Kā tu pats domā?

Kārlis uzreiz neatbildēja.

Marta, acis nolaidusi, knibināja galdauta malu: – Vispār jau...

– Jūs taču neuzrāpāties Tumšajās Klintīs, – Renē sāka uzskaitīt, – aizslēgtās durvis Alā gaida, un vēl šis tas. Es pats personīgi arī...

Vinsents Patrīcijs Pēka viņu pārtrauca: – Pašu galveno nevajag aizmirst. Jūs atceraties pareģojumu? Viss ir piepildījies līdz tai vietai, kur nāk Melnais Jātņieks pārcirst karogu, atcerieties? Tātad nekas nav beidzies. Mēs vēl noteikti tiksimies, es to jūtu.

– Paklausieties, bet... –
Mārcis piepeši kaut ko
atcerējās, – kā mēs varē-
sim kļūt atkal lieli? Renē,
tu aizmirsi, mēs taču ne-
esam savā parastajā iz-
mērā!

– Kas tad tevi neap-
mierina pašlaik? – Renē, lai kļiedētu atvadu sērīgo
noskaņojumu, nolēma mazliet paķircināties.

Mārcis visu saprata tieši: – Tu KO? Zini, kā mēs
dabūtu no mammas! Mēs taču tev stāstījām.

– Es jau tikai pajokoju, Mārci. Kā tev liekas, vai
pēc šī ceļojuma tu būsi kļuvis gudrāks?

– Tā varētu būt, – galvu piešķiebis, Mārcis domāja.
– Es patiešām jūtos... svarīgāks... nozīmīgāks laikam
arī, un mazliet gudrāks.

– Nu re, cik labi. Tad ar tavu lielumu viss būs
kārtībā. Pats redzēsi.

Visi svinīgi sarokojās. Mārcis rūpīgi noglabāja
sainīti ar piezīmēm aiz džempera. – Citādi es tās
atkal aizmirsīšu, – viņš iesmējās.

Visi iznāca Renē priekšnamā. Martu plosīja divē-
jādas izjūtas. Viņai ļoti gribējās uz mājām, bet arī
Renē un visus pārējos pamest bija žēl: – Mēs vēl
tiksimies! – viņa apķērās ap āķenes kaklu.

– Viss ir iespējams. Vai, bet mēs taču varētu jūs šad tad apciemot, ja jums nav nekas pretī.

– Bet, protams. Mēs ļoti gaidīsim. Tikai tā, lai vecāki neredz, vislabāk vēlu vakaros. – Marta bija sajūsmā.

– Un jūs nepazaudējiet cepures! Vislabāk būs, ja jūs tās vienmēr glabāsiet tepat skapja apakšējā plauktā. – Renē vēl brīdināja. – Bez cepurēm jūs nekad nevarēsiet atgriezties pie mums.

– Kāpēc? – Marta pajautāja. – Īstenībā taču tām cepurēm nav nekādas nozīmes, vai ne?

– Ir gan, tikai es jums to neteikšu.

Kārlis, Marta un Mārcis sadevās rokās. – Uz redzēšanos, Renē, pasveicini pārējos!

Vienotā solī bērni kāpa ārā no skapja. Acis aizmieguši, viņi skaļi domāja: – IR LAIKS!

Mamma viņus sagaidīja ar karstām pankūkām.
Viņa bija lieliskā garastāvoklī, jo bija paspējusi
izmazgāt veselu kalnu ar netīrajām drēbēm. Saule
vēl spīdēja, veļa žāvējās un mammai bija radies
mazs, brīvs brītiņš, tieši tik garš, lai paspētu
izcept iespaidīgu pankūku kalnu. Bet tas
jau ir pavisam cits stāsts, kurš sākās
pēc tam, kad Marta savu bikšu
kabatā atrada Jādtārpīdu
Zvaigzni.
BEIGAS.

SATURS

PELĒKĀ GAISMA 1. nodaļa, kurā ir pārāk slapjas zeķes, daudz putekļu un kaste, kuru nevajadzēja atvērt	3
VIESI 2. nodaļa, kurā iepazīstas, dzer tēju un daudz runā par laiku	13
IEPAZĪŠANĀS 3. nodaļa, kurā guļ uz virtuves galda, vicina papīrus un meklē pulksteņus	26
UZ JUMTA 4. nodaļa, kurā klauzina ar āmuriņu, ezim ir tīrs kabatas lakatiņš un Kārlis uzstājas ar runu	37
SĀKAM! 5. nodaļa, kurā ēd zupu, raksta vēstules, un pasta soma krīt tumsā	49
ĀPSIS 6. nodaļa, kurā Kārlis pamatīgi pieviļas, Āpsis pārclilā grāmatas un Āpsiene vāra kafiju	60
TIKAI INFORMĀCIJA 7. nodaļa, kurā meklētāji noskaidro, ka brieži ir ļoti lieli dzīvnieki, truši dzīvo alās, un vēl šo to	67
DEMOKRĀTIJA 8. nodaļa, kurā izlemj svarīgus jautājumus, strīdas, un Āpsim ir jāpagaida aiz durvīm	79
DAUDZ DARBA 9. nodaļa, kurā somas dala pēc cepurēm, Augustiņš atnes virvi un Marta pārbauda virtuves plauktus	90
LAI NAKTS JŪS SARGĀ! 10. nodaļa, kurā sikspārņi ļoti steidzas, cepure sāk spīdēt, un daži mēģina uzcelt telti	102
VAI KĀPT IR GRŪTI? 11. nodaļa, kurā ezis klepo, ceļš nav atrodams, un Mārcis iet makšķerēt	115

EMBERIKS 12. nodaļa, kurā zivis ķeras pārāk labi, muksis ēd pusdienas un prasa uzrādīt pilnvaras	126
PIRMAIS PAREĢOJUMS 13. nodaļa, kurā Emberiks lasa par daudz, un neviens nezina, kur palicis vectētiņš	139
ALA 14. nodaļa, kurā Roderiks atklāj, ka viņam ir radinieki, Martai ir šokolāde, un griestos ir caurums	148
KĀJA SĀP! 15. nodaļa, kurā ezis atkal raud, Marta akmentiņu ieliek kabatā, un galds sāk kustēties	160
GALDA NOSLĒPUMS 16. nodaļa, kurā ezis uzvelk bruņucepuri, Kārlis sit, bet Mārcis nes grāmatas	170
VISAI DAUDZ ŪDENS 17. nodaļa, kurā trepes ir netīras, un Emberiks uzzina, kas ir muzejs	180
LIELĀ SAPULCE 18. nodaļa, kurā visi steidzas, Renē daudz runā un daži mēģina domāt	192
BALLE 19. nodaļa, kurā katrs dara to, kas viņam jādara, un beigās visi sadodas rokās, ...	207
RĪTS PĒC BALLE 20. nodaļa, kurā nekas nenotiek	233
CEĻĀ 21. nodaļa, kurā daži brauc, daži iet ar kājām, bet Ūdenszūrka savas kājas mērcē ūdenī	234
UZ MĀJĀM 22. nodaļa, kurā briesmīgi dzied, meklē tīģeri un visi atvadās	249
EPILOGS (Tas nav nekas briesmīgs, tās ir tikai beigas)	264

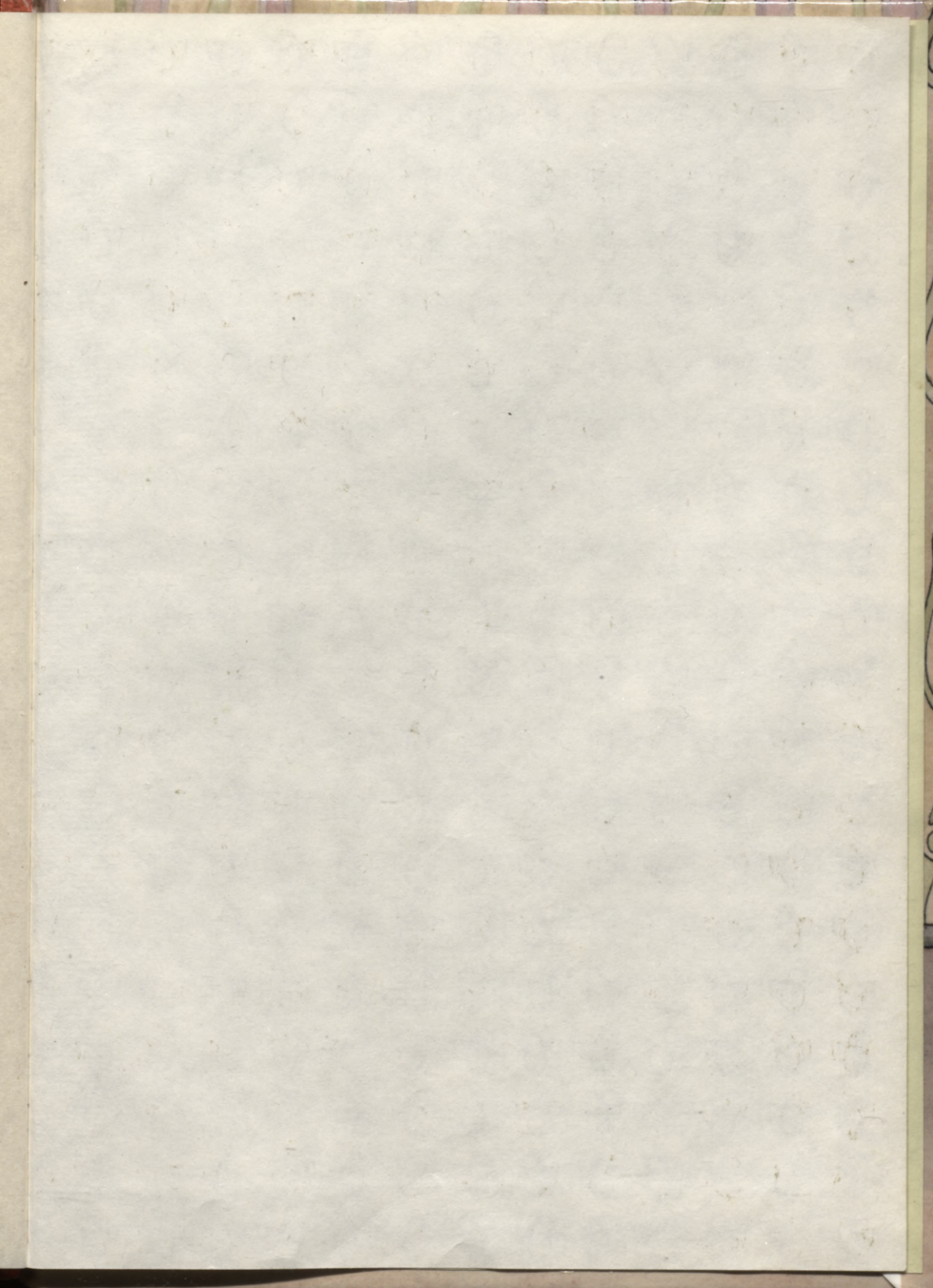
EMMERIKS 12. nodala, kas ir divi pārs pārējo lapu
 mūziķu un puškinu un pārs uzdevu pārs
 SATURS
 FIRMAIS PAREGOLIMS 13. nodala, kas ir Eimēriks Jans
 par dāņu un krievu mūziķu, kur pārs ir vēsture
 ALA 14. nodala, kas ir dāņu mūziķu un krievu
 Māris ir šokēdājs un krievu ir komponists
 VIENI 2. nodala, kas ir dāņu mūziķu un krievu
 KĀLA SĀR 13. nodala, kas ir dāņu mūziķu un krievu
 Māris komponists ir šokēdājs un krievu ir komponists
 GAIKA NOSĪRUMS 10. nodala, kas ir dāņu mūziķu un krievu
 komponists, kā arī ir šokēdājs un krievu ir komponists
 UZ JUMTA 11. nodala, kas ir dāņu mūziķu un krievu
 ir Eimēriks komponists, kas ir komponists
 LUGA SĀR 12. nodala, kas ir dāņu mūziķu un krievu
 komponists, kā arī ir šokēdājs un krievu ir komponists
 SĀR 13. nodala, kas ir dāņu mūziķu un krievu
 komponists, kā arī ir šokēdājs un krievu ir komponists
 TIKAI INFORMĀCIJA 7. nodala, kas ir dāņu mūziķu un krievu
 komponists, kā arī ir šokēdājs un krievu ir komponists
 RĪPĒC BALLE 24. nodala, kas ir dāņu mūziķu un krievu
 komponists, kā arī ir šokēdājs un krievu ir komponists

Anna Žigure

IR LAIKS

Formāts 60x84/16.
 Pasūtījuma Nr. 1448.
 Līgumcena.
 Licences Nr. 2-1016.
 Iespiesta a/s «Preses nams»
 tipogrāfijā Rīgā, Balasta dambri 3.
 Iesieta «Paraugtipogrāfijā»
 Rīgā, Puškina ielā 12.
 Vāks iespiests tipogrāfijā «Premo».

270
 OBLICĀTIS EKSEMPLARS

Kontroleksemplārs

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0306015369

J
L2537

Un kamēr viņi strīdējās par to, vai tīģeris dzied briesmīgi vai tikai briesmīgas dziesmas, vai abus kopā - briesmīgi dzied briesmīgas dziesmas, no melnriem izslidēja maza laiviņa. Tajā sēdēja kāds dzīvnieciņš, kurš lēni cilāja airus un dziedāja. (...)

Lai gan dzīvnieciņš dziedāja patiešām briesmīgi, tīģeris tas noteikti nebija.

